

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W RZESZOWIE

***BUDŻET SAMORZĄDU
TERYTORIALNEGO***

zeszyt 13

RZESZÓW 2005

Redakcja:

dr hab. Adam CZUDEK (dział ekonomiczny)
mgr Lucyna KUŚNIERZ (sekretarz redakcji)
mgr Waldemar WITALEC (dział prawny)
dr Zbigniew K. WÓJCIK (redaktor naczelny)

Opracowanie i korekta:

Danuta OLSZEWSKA

Skład komputerowy:

Dorota PIETRASZEK

ISSN 1640-6214

Wydawca: Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie

Skład: Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie
Rzeszów, ul. Mickiewicza 10

Druk: Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

Mirosław Paczocha	Dług i deficyt jednostki samorządu terytorialnego w świetle niektórych ograniczeń wynikających z ustawy o finansach publicznych	5
Wiesław Kuśnierz	Wygaśnięcie zobowiązań podatkowych przez przejęcie własności nieruchomości lub praw majątkowych w postępowaniu egzekucyjnym.	15
Anna Suprynowicz	Pomoc finansowa Unii Europejskiej dla Polski w pierwszych latach członkostwa	27

ANALIZY I OPINIE

Adam Czudec	Finanse jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu w latach 2003–2004	43

INFORMACJE PRAWNE I EKONOMICZNE

Hanna Kmiecik	Zaświadczenia wydawane przez gminę w sprawach podatkowych	91

DZIAŁALNOŚĆ RIO W RZESZOWIE

Działalność nadzorcza i opiniodawcza RIO w Rzeszowie w latach 2000–2004	97

WYJAŚNIENIA I INTERPRETACJE

W sprawie ujmowania w sprawozdaniach Rb-30 sporządzanych przez zakłady budżetowe operacji związanych z obowiązkiem podatkowym w podatku VAT	143
W sprawie ujmowania w księgach rachunkowych środków trwałych przekazanych samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej w nieodpłatne użytkowanie przez jednostki samorządu terytorialnego	143
W sprawie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu i wysokości wydatków na jego utrzymanie	145
SKŁAD OSOBOWY RIO W RZESZOWIE	146
ADRESY	148

MIROSŁAW PACZOCHA

Dług i deficyt jednostki samorządu terytorialnego w świetle niektórych ograniczeń wynikających z ustawy o finansach publicznych

Ustawa z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych przewiduje szereg ograniczeń w zadłużaniu się jednostek samorządu terytorialnego¹. Szczególnie istotne są te, które wynikają z przepisów art. 113 i art. 114 tej ustawy. Analizie tych właśnie przepisów, niedawno w sposób istotny znowelizowanych², poświęcone będzie niniejsze opracowanie. W końcowej jego części przedstawione zostaną także – związane z zasadniczą tematyką rozważań – uwarunkowania wynikające z art. 45 ustawy o finansach publicznych, mające zastosowanie do budżetów jednostek samorządu terytorialnego w roku 2005.

Art. 113 ustawy o finansach publicznych

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Jak z tego wynika wielkości 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów nie mogą przekroczyć przypadające w tym roku budżetowym spłaty rat kredytów i pożyczek, kwot wynikających z udzielonych przez jednostkę samorządu terytorialnego poręczeń łącznie z przypadającymi na ten rok odsetkami od tych kredytów i pożyczek, należnych odsetek i dyskonta, wykupów papierów wartościowych. Dotyczy to nie tylko spłat zobowiązań długoterminowych, ale także krótkoterminowych. Kwota zaciągniętego w roku budżetowym kredytu

¹ J.t.: DzU 2003 nr 15, poz. 148 z późn. zm.

² Przez ustawę z 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o uruchamianiu środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (DzU nr 93, poz. 890).

krótkoterminowego (tj. spłaconego w tym samym roku budżetowym, w którym został zaciągnięty) musi być uwzględniona przy ustalaniu wskaźnika obciążenia budżetu spłatami. Istotna jest przy tym nie tylko kwota faktycznie zaciągniętego kredytu krótkoterminowego, ale także wielkość udzielonego organowi wykonawczemu upoważnienia do zaciągania kredytów (pożyczek) krótkoterminowych czy emitowania krótkoterminowych papierów wartościowych, zawarta w uchwale budżetowej. Upoważnienie takie oznacza bowiem, iż organ wykonawczy ma prawo zaciągać wskazane zobowiązania krótkoterminowe do określonej w nim kwoty. Tak więc wielkość upoważnienia musi być wliczona do kwoty spłat, o której mowa w art. 113 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*. Nierzadko zdarza się, iż przeoczenie tego faktu skutkuje wadliwością uchwały budżetowej.

Kwota, o której mowa w art. 113 ust. 1, może zgodnie z ust. 2 art. 113 ulec obniżeniu do 12% w sytuacji, gdy relacja łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczy 55%. Tę relację ogłasza w drodze obwieszczenia minister finansów, zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*. Ogłoszenie relacji za dany rok budżetowy następuje w terminie do dnia 31 maja roku następnego³. Tak więc w przypadku, gdy relacja łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczy 55% łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 12% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Podkreślić trzeba, że ograniczenie kwoty z art. 113 ust. 1 do 12% nie dotyczy obciążeń, które w całości wynikają ze zobowiązań zaciągniętych przed datą ogłoszenia relacji (art. 113 ust. 2 *in fine* ustawy o *finansach publicznych*). Oznacza to, że w przypadku zaciągnięcia przez jednostkę samorządu terytorialnego przed dniem ogłoszenia relacji zobowiązań które skutkują obciążeniem budżetów przenoszącym 12% (lecz nieprzekraczającym 15%), prawodawca nie obliuguje organów jednostki samorządu terytorialnego do podejmowania działań mających na celu zmniejszenie obciążeń budżetu spłatami do poziomu nieprzekraczającego 12%.

Regulacja z art. 113 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* ma co najmniej dwie złe strony. Pierwsza to samo obniżenie spłat z 15% do 12% planowanych dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Druga związana jest z tym, że zmiana kwoty z 15% do 12% następuje w trakcie roku budżetowego, w sytuacji gdy w uchwale budżetowej zaplanowano zaciągnięcie zobowiązań na warunkach, które w czasie uchwalania budżetu i przez kilka miesięcy jego wykonywania były inne, bardziej korzystne. Ogłoszenie relacji spowodować może istotną

³ Za rok 2003 relacja ta wynosi 51,6% i została ogłoszona w obwieszczeniu Ministra Finansów z 24 maja 2004 r. w sprawie ogłoszenia kwot i relacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* (MP nr 23, poz. 403).

zmianę realizacji budżetu i powodować konieczność dokonania w nim daleko idących zmian. W istocie jedynym kryterium decydującym o tym, czy dana jednostka samorządu terytorialnego będzie zobowiązana stosować ograniczenie z art. 113 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* okazać się może data zaciągnięcia zobowiązania. Jeżeli zostanie ono zaciągnięte do dnia ogłoszenia relacji, ograniczenia stosować nie trzeba, jeśli miałyby być zaciągnięte po dniu ogłoszenia relacji, będzie musiało być odpowiednio skorygowane, aby dostosować je do nagle zmienionych warunków.

Istotny wyjątek od zasady określonej w art. 113 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* wynika z art. 113 ust. 3 tej ustawy. Przewiduje on, że ograniczeń określonych w ust. 1 nie stosuje się do kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej, a także emitowanych w tym celu papierów wartościowych.

Odstępstwo to wymaga szczegółowego omówienia.

Przepis art. 113 ust. 3 dopuszcza niestosowanie ograniczeń, ale tylko tych, które określone są w art. 113 ust. 1. Umożliwia więc zaciąganie zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych na warunkach, które skutkują tym, iż łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, przekroczy 15% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego.

Nie pozwala natomiast na niestosowanie ograniczenia z art. 113 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*. Tak więc w sytuacji, gdy relacja łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczy 55%, łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta, a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego nie będzie mogła przekroczyć 12% planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego także wówczas, gdy kredyty, pożyczki i papiery wartościowe są zaciągane (emitowane) w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Zniesienie ograniczeń wynikających z art. 113 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* przy zachowaniu określonych w art. 113 ust. 2 wydaje się niezrozumiałe. Z jednej strony prawodawca niweluje ograniczenia łącznej kwoty spłat w odniesieniu do kredytów i pożyczek oraz papierów wartościowych zaciąganych (emitowanych) w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej w sytuacji, gdy relacja łącznej kwoty państwowego długu

publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto nie przekracza 55%, z drugiej zaś nakazuje stosować rygorystycznie obniżony do 12% wskaźnik w sytuacji, gdy relacja ta przekroczy 55%, znacznie ograniczając, a niekiedy wręcz uniemożliwiając, pozyskanie wymienionych środków unijnych.

Brak oczywiście podstaw do stosowania per analogiam przepisu art. 113 ust. 3 do sytuacji, którą normuje art. 113 ust. 2. Przepis art. 113 ust. 3 ma charakter wyjątkowy i jako taki nie może być interpretowany rozszerzająco.

Dozwalając na niestosowanie ograniczeń z art. 113 ust. 1 ustawa o *finansach publicznych*, posługuje się w art. 113 ust. 3 pojęciem „środków określonych w umowie zawartej z podmiotem dysponującym **funduszami strukturalnymi** lub **Funduszem Spójności Unii Europejskiej**”, które wyznacza zakres przedmiotowy wyjątku od ogólnej reguły z art. 113 ust. 1.

Klasyfikację środków publicznych zawiera art. 3 ustawy o *finansach publicznych*. Zgodnie z jego ust. 1 pkt 2 środkami publicznymi są m.in. środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej. Definicję środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej podaje z kolei art. 3 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*. Wynika z niego, iż do środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 (tj. pochodzących z budżetu Unii Europejskiej), zalicza się:

- 1) środki przeznaczone na realizację programów przedakcesyjnych,
- 2) środki pochodzące z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności,
- 3) środki Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych „Sekcja Gwarancji”,
- 4) inne środki.

Art. 113 ust. 3 stanowi wyłącznie o środkach z funduszy strukturalnych i z Funduszu Spójności Unii Europejskiej, czyli o tych środkach z budżetu Unii Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*. Tak więc ograniczenia z art. 113 ust. 1 nie stosuje się wyłącznie w odniesieniu do środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Wyjątek z art. 113 ust. 3 nie ma zastosowania do jakichkolwiek innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, wymienionych w pozostałych punktach art. 3 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*, tj. ani do środków przeznaczonych na realizację programów przedakcesyjnych⁴ (pkt 1), ani do środków Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnych „Sekcja Gwarancji” (pkt 3), ani do innych środków (pkt 4).

Przepis art. 113 ust. 3 dotyczy zarówno pożyczek na prefinansowanie, jak również wszelkich innych kredytów, pożyczek, papierów wartościowych, byle tylko były zaciągane lub emitowane w związku ze środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

Kwestii uregulowanych w art. 113 dotyczy także przepis art. 114 ust. 4, który zostanie omówiony w następnej kolejności.

⁴ Np. z programu SAPARD.

Art. 114 ustawy o finansach publicznych

W myśl art. 114 ust. 1 ustawy o finansach publicznych łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego **na koniec roku budżetowego** nie może przekraczać 60 % wykonanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.

Ustawa o finansach publicznych nie definiuje pojęcia długu jednostki samorządu terytorialnego. Trzeba więc sięgnąć do definicji państwowego długu publicznego, zawartej w art. 9 ust. 1 tej ustawy. Zgodnie z nim przez państwowy dług publiczny rozumie się nominalne zadłużenie podmiotów sektora finansów publicznych ustalone po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora. Do państwowego długu publicznego zalicza się zadłużenie nominalne i nie uwzględnia przy jego obliczaniu należnych odsetek od tego zadłużenia.

O tym, jakie zobowiązania obejmuje państwowy dług publiczny traktuje art. 10 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Napisano w nim, że państwowy dług publiczny obejmuje zobowiązania sektora finansów publicznych z następujących tytułów:

- 1) wyemitowanych papierów wartościowych opiewających na wierzytelności pieniężne,
- 2) zaciągniętych kredytów i pożyczek,
- 3) przyjętych depozytów,
- 4) wymagalnych zobowiązań:
 - a) jednostek budżetowych,
 - b) wynikających z ustaw i orzeczeń sądu, udzielonych poręczeń i gwarancji oraz innych tytułów.

Dług jednostki samorządu terytorialnego wynikał będzie przede wszystkim z wyemitowanych obligacji komunalnych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz zobowiązań wymagalnych.

Tak rozumiany dług nie może przekroczyć na koniec roku budżetowego 60% wykonanych dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Inaczej niż w przypadku art. 113, w którym jest mowa o dochodach planowanych, wskaźnik z art. 114 ust. 1 jest obliczany na koniec roku w stosunku do dochodów wykonanych. Poprzednie brzmienie art. 114 mówiło tylko o dochodach, nie precyzując, czy chodzi o dochody planowane, czy wykonane. Obecna konstrukcja przepisu ma na celu zapobieżenie różnego rodzaju manipulacjom planowanymi dochodami poprzez sztuczne ich zawyżanie (szczególnie w zakresie tzw. dochodów własnych). Zaciągając zobowiązania, należy zawsze mieć na uwadze realność zaplanowanych dochodów.

Ograniczenia w zakresie zaciągania długu odnoszą się nie tylko do stanu na koniec roku. Z art. 114 ust. 2 wynika, że w trakcie roku budżetowego łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego **na koniec kwartału** nie może przekraczać 60% planowanych w danym roku budżetowym dochodów tej jednostki. Jest to nowe ograniczenie. Wynika z niego, iż także w trakcie roku budżetowego (na koniec każdego kwartału) dług nie może przekraczać 60% dochodów. Jednakże w trakcie roku wskaźnik obliczany jest w odniesieniu do dochodów planowanych, a na koniec roku – do dochodów wykonanych.

Zgodnie z art. 114 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych* ograniczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie stosuje się do emitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek zaciąganych w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Na szczególnie podkreślenia zasługuje fakt, iż omówione wyżej przepisy art. 113 ust. 3 i 114 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych* nie pozwalają na nieuwzględnianie kredytów, pożyczek, papierów wartościowych zaciąganych (emitowanych) w związku ze wskazanymi środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej przy ustalaniu wskaźnika spłat i kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego. Oznacza to, iż zarówno kwota spłat w poszczególnych latach, jak również kwota długu na koniec roku (kwartału) powinny być ustalane z uwzględnieniem tych źródeł przychodów i ich spłat. Żaden przepis, a w szczególności art. 113 ust. 3 i art. 114 ust. 3, nie pozwala na wyłączenie kredytów, pożyczek, papierów wartościowych zaciąganych (emitowanych) w związku ze środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej ani z kwoty długu, ani z kwoty spłat przypadającej na dany rok. Tylko dług i spłaty zadłużenia obejmujące omawiane środki pozwalają na rzeczywistą ocenę kondycji finansowej jednostki samorządu terytorialnego i przedstawiają prawdziwy obraz zadłużenia. Przepisy art. 113 ust. 3 i art. 114 ust. 3 pozwalają jedynie na niestosowanie ograniczeń wynikających odpowiednio z art. 113 ust. 1 i art. 114 ust. 1 i 2. W praktyce oznacza to, iż pomimo przekroczenia któregoś ze wskaźników z art. 113 ust. 1 lub 114 ust. 1 i 2, bądź też wszystkich łącznie, jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła zaciągać pożyczki, kredyty, emitować papiery wartościowe. Nie może jednak zmienić rzeczywistej wielkości długu ani kwot spłat.

Dlatego załączona do budżetu prognoza kwoty długu jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 115 ust. 1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*, powinna obejmować zadłużenie ze wszystkich przewidzianych prawem tytułów, w tym z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych zaciąganych (emitowanych) w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej. Zarówno dług pochodzący z tytułu tych środków z budżetu Unii Europejskiej, jak i kwoty spłat, powinny być w prognozie długu wyodrębnione w sposób umożliwiający ustalenie wskaźnika kwoty długu i wskaźnika spłat zarówno z uwzględnieniem tych środków, jak i bez ich uwzględnienia, tylko wówczas bowiem możliwa będzie ocena prawidłowości prognozy kwoty długu.

Takie sporządzenie prognozy kwoty długu ma także istotny walor praktyczny – pozwala organom jednostki samorządu terytorialnego na uświadomienie sobie rzeczywistego poziomu zadłużenia i ułatwia ocenę związanego z tym ryzyka. Ustalenie długu i spłat bez uwzględnienia długu i spłat związanych z kredytami, pożyczkami i papierami wartościowymi zaciągniętymi (wyemitowanymi) w związku ze środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej skutkowałoby zafałszowaniem rzeczywistego obrazu.

O ile w sytuacji, gdy jednostka samorządu terytorialnego otrzyma środki ze wskazanych funduszy, jej sytuacja finansowa może nie być trudna, o tyle może stać się dramatyczna, gdy środki te nie wpłyną lub orzeczone zostanie ich zwrot.

Bardzo daleko idące restrykcje zawiera przepis art. 114 ust. 4 ustawy o *finansach publicznych*, w myśl którego, gdy określone w umowie środki z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności Unii Europejskiej nie zostaną prze-

kazane lub po przekazaniu orzeczone zostanie ich zwrot, jednostka samorządu terytorialnego nie może emitować papierów wartościowych, zaciągać kredytów, pożyczek i udzielać poręczeń do czasu spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 i 2 oraz w art. 113 ust. 1 i 2.

Jeśli jednostka samorządu terytorialnego nie otrzyma środków (niezależnie od przyczyn ich nieotrzymania, a więc nawet wówczas, gdy nie ponosi ona winy tego stanu rzeczy) albo otrzyma je, lecz później orzeczone zostanie ich zwrot, będzie pozbawiona możliwości zaciągania kredytów, pożyczek, emitowania papierów wartościowych i udzielania poręczeń aż do czasu, gdy spełni wymogi określone w art. 113 ust. 1 i 2 oraz w art. 114 ust. 1 i 2. Inaczej mówiąc, zostanie zobligowana do rygorystycznego przestrzegania obostrzeń przewidzianych w tych przepisach także w zakresie kredytów, pożyczek, papierów wartościowych zaciągniętych (wyemitowanych) związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Tym istotniejsze jest rzetelne ustalenie rzeczywistego obciążenia budżetu spłatami i rzeczywistej kwoty długu.

Na marginesie podnieść trzeba, iż przepis art. 114 ust. 4 ustawy o *finansach publicznych* sformułowany został bardzo nieprecyzyjnie. Cóż bowiem znaczy, że „środki nie zostaną przekazane” – czy chodzi o nieprzekazanie całości środków, czy też wystarczy nieprzekazanie ich części? To samo pytanie postawić można w przypadku orzeczenia zwrotu – czy tylko w przypadku, gdy orzeczono zwrot całości, czy także, gdy zażądano zwrotu tylko części przekazanych środków? Zwrot „środki nie zostaną przekazane” rozumiem jako nieprzekazanie środków w ogóle, zaś sformułowanie „po ich przekazaniu orzeczone zostanie ich zwrot” odnosi się do zwrotu całości przekazanych środków, ale wobec nieprecyzyjności zapisów można dokonywać różnej interpretacji.

Art. 45 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o finansach publicznych

W roku 2003 relacja łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych do produktu krajowego brutto przekroczyła 50% i wyniosła 51,6%. Taką relację ogłosił minister finansów w cytowanym wcześniej⁵ obwieszczeniu, wydanym zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o *finansach publicznych*.

W roku 2005 zastosowanie znalazł więc przepis art. 45 ust. 1 pkt 1 ustawy o *finansach publicznych*, zgodnie z którym, w przypadku gdy wartość relacji łącznej kwoty państwowego długu publicznego powiększonej o kwotę przewidywanych wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji, udzielonych przez podmioty sektora finansów publicznych, do produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 lit. b, ogłoszonej i obliczonej zgodnie z art. 12 ust. 3 i 4 jest większa od 50%, a nie większa od 55%, to:

- a) Rada Ministrów uchwala projekt ustawy budżetowej, w którym relacja deficytu budżetu państwa do dochodów budżetu państwa nie może być wyższa niż analogiczna relacja z roku bieżącego,

⁵ Por.: przypis 3.

b) relacja, o której mowa w lit. a, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu każdej jednostki samorządu terytorialnego do jej dochodów, jaka może zostać uchwalona w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Rada Ministrów ma obowiązek uchwalić projekt ustawy budżetowej (na rok następujący po roku, w którym ogłoszono relację państwowego długu publicznego do produktu krajowego brutto, czyli w omawianym przypadku na rok 2005), w którym relacja deficytu budżetu państwa do jego dochodów nie może być wyższa niż ta relacja, która wystąpiła w roku bieżącym, czyli w roku, w którym ogłoszono wskaźnik, a więc w omawianym przypadku w roku 2004. Relacja ta w roku 2004 wyniosła 29,3%.

Taka relacja, czyli 29,3%, stanowi górne ograniczenie relacji deficytu do dochodów, jaka może być uchwalona w budżecie każdej jednostki samorządu terytorialnego na rok następny, in concreto 2005. Inaczej mówiąc, stosunek ustalonego deficytu budżetu na rok 2005 do dochodów każdej jednostki samorządu terytorialnego może wynieść co najwyżej 29,3%⁶.

Po myśli art. 112 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi odpowiednio nadwyżkę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub deficyt budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Z tej, niezbyt precyzyjnej, definicji wnioskować należy, iż deficyt to ujemna różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Przedstawiana definicja deficytu ma zastosowanie do analizy pojęcia deficytu, użytego w przepisie art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o *finansach publicznych*. Nie należy pojęcia deficytu utożsamiać z wydatkami nieznanymi pokrycia w planowanych dochodach, które mogą być wyższe niż deficyt.

Tak więc stosunek kwoty deficytu (rozumianego jako ujemna różnica między dochodami a wydatkami budżetu jednostki samorządu terytorialnego) do planowanych dochodów nie może w roku 2005 przekroczyć poziomu 29,3%.

Ograniczenie z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy o *finansach publicznych* nie obowiązuje bezwzględnie, albowiem z art. 45 ust. 2 tej ustawy wynika, że ograniczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b oraz pkt 3 lit. d, **nie stosuje się** do kwot deficytu jednostek samorządu terytorialnego lub budżetu państwa sfinansowanych nadwyżką budżetową z lat poprzednich, a także sfinansowanych emisją papierów wartościowych, zaciągniętymi kredytami i pożyczkami w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej. Początkowo omawiany wyjątek odnosił się wyłącznie do kwot deficytu sfinansowanych nadwyżką budżetową z lat ubiegłych, co w istotny sposób ograniczało możliwość zaciągania w roku 2005 kredytów, pożyczek i emitowania papierów wartościowych w związku ze wskazanymi środkami z budżetu Unii Europejskiej. Zmiana rozszerzająca krąg wyłączeń wynika z art. 1 pkt 11 ustawy z 25 listopada 2004 r. o *zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych ustaw*⁷.

⁶ Jako nieporozumienie traktować należy utrzymane w alarmistycznym tonie publikacje, z których zdaje się wynikać, iż jednostki samorządu terytorialnego muszą nieomal z dnia na dzień obniżyć dług („zadłużenie”) do 29,3% dochodów (por.: Z. Grzegorzewski, *Teraz będzie boleło*, „Wspólnota” 2004, nr 19, s. 20-21; *Mieliśmy rację*, „Wspólnota” 2004, nr 20, s. 16).

⁷ DzU nr 273, poz. 2703.

Wydaje się, iż podobnie jak w przypadku wyjątków, o których mowa w przepisach art. 113 ust. 3 i 114 ust. 3 ustawy o *finansach publicznych*, w pierwszej kolejności należy ustalić rzeczywistość (tj. nieuwzględniającą wyłączeń z art. 45 ust. 2) relację deficytu do dochodów, a dopiero następnie określić tę relację bez uwzględniania kwot przychodów wynikających z nadwyżki z lat ubiegłych oraz z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych zaciąganych (emitowanych) w związku ze środkami określonymi w umowie zawartej z podmiotem dysponującym funduszami strukturalnymi lub Funduszem Spójności Unii Europejskiej.

Sądzić należy, że pojęcie „nadwyżka z lat ubiegłych” obejmuje swym znaczeniem także wolne środki. Te ostatnie definiowane są przecież jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikająca z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych (art. 112 ust. 2 pkt 6 ustawy o *finansach publicznych*). Ratio legis omawianego unormowania jest niegenerowanie nowego długu ponad określone prawem granice, a finansowanie deficytu wolnymi środkami nie powoduje zwiększenia długu jednostki samorządu terytorialnego.

Przepis art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o *finansach publicznych* nie może być rozumiany jako ograniczenie dotyczące wyłącznie uchwały budżetowej, zawierającej pierwotny budżet. Musi być ono przestrzegane także w ciągu całego roku. Zmiany budżetu dokonywane w trakcie roku budżetowego muszą uwzględniać treść tego przepisu. Dokonanie zmian w budżecie, które skutkowałyby zwiększeniem deficytu powyżej dopuszczalnego poziomu 29,3% dochodów, jest niedopuszczalne (poza przewidzianymi prawem wyjątkami). Zwiększenie deficytu może być skutkiem wzrost wydatków, które nie znajdują pokrycia w planowanych dochodach, ale również zmniejszenia dochodów bez jednoczesnego zmniejszenia wydatków.

Ograniczenie z art. 45 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o *finansach publicznych* odnosi się do planowanych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego kwot dochodów i deficytu, albowiem mówi się w tym przepisie o relacji uchwalanej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego.

Wygaśnięcie zobowiązań podatkowych przez przejęcie własności nieruchomości lub praw majątkowych w postępowaniu egzekucyjnym

Sposób wygasania zobowiązań podatkowych przez przejęcie własności nieruchomości lub praw majątkowych w postępowaniu egzekucyjnym w administracji do *Ordynacji podatkowej*¹ został wprowadzony ustawą z dnia 12 września 2002 roku o zmianie ustawy – *Ordynacja podatkowa oraz o zmianie innych ustaw*², która weszła w życie 1 stycznia 2003 roku. Nowelizacja z 12 września 2002 roku w zakresie dotyczącym wygasania zobowiązań podatkowych nie tylko wprowadziła nowe sposoby wygasania, ale w sposób istotny zmodyfikowała poszczególne sposoby wygasania zobowiązań podatkowych, przy czym trzeba zaznaczyć, że ustawodawca nie ustrzegł się błędów, luk i nieścisłości, co jest podnoszone w piśmiennictwie³. Katalog zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązań podatkowych zamieszczony jest w przepisie art. 59 *Ordynacji podatkowej*⁴.

¹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (tekst jednolity DzU 2005 nr 8, poz. 60 z późn. zm).

² DzU nr 169, poz. 1387 – ustawa ta dalej będzie powoływana jako nowelizacja z 12 września 2002 r.

³ Por.: np. B. Adamiak, J. Borkowski, R. Mastalski, J. Zubrzycki, *Ordynacja podatkowa. Komentarz 2003*, Wrocław 2003, s. 298; S. Babiarsz, B. Deuter, B. Gruszczyński, R. Hauser, A. Kabat, M. Niezgódka-Medek, *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 274; O. Łunarski, *Prawa i obowiązki organów podatkowych w związku z zapłatą podatku [w:] Systemy podatkowe w Polsce i na Ukrainie a struktura organizacyjna administracji podatkowych*, Rabe 2003, s. 70 i nn.; W. Kuśnierz, *Zapłata podatku po nowelizacji Ordynacji podatkowej*, „Budżet Samorządu Terytorialnego” 2003, z. 11, s. 86 i nn., W. Kuśnierz, *Przedawnienie w prawie podatkowym [w:] Polski system podatkowy. Założenia a praktyka*, Lublin 2004, s. 456 i nn., W. Kuśnierz, *Przeniesienie własności rzeczy i praw majątkowych w Ordynacji podatkowej [w:] Jednostka, państwo, administracja – nowy wymiar*, Rzeszów 2004, s. 582.

⁴ Katalog ten podzielony jest na przypadki dotyczące wygasania zobowiązań podatników oraz płatników i inkasentów. Katalog dotyczący podatników obejmuje sposoby wygaśnięcia zobowiązania przez: zapłatę, potrącenie, zaliczenie nadpłaty lub zaliczenie zwrotu podatku, pobranie podatku przez płatnika lub inkasenta, zaniechanie poboru, przedawnienie, umorzenie zaległości, przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych, przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym. Katalog dotyczący płatników i inkasentów obejmuje sposoby wygaśnięcia ich zobowiązań przez: dokonanie wpłaty, zaliczenie nadpłaty lub zaliczenie zwrotu podatku, umorzenie zaległości z urzędu, przejęcie własności nieruchomości lub przejęcie prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym, przedawnienie.

W porównaniu do stanu sprzed 1 stycznia 2003 roku katalog zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązań podatkowych rozszerzono o przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym oraz o zaliczenie zwrotu podatku, natomiast katalog zdarzeń dotyczący płatników został poszerzony o umorzenie zaległości z urzędu oraz o przejęcie własności nieruchomości lub przejęcie prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym.

Wprowadzenie (art. 59 par. 1 pkt 7 oraz w par. 2 pkt 4) przejęcia nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym jako sposobu wygaśnięcia zobowiązań jest konsekwencją wprowadzenia do ustawy z 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁵ przepisów dotyczących egzekucji z nieruchomości⁶, które zostały wprowadzone ustawą z 6 września 2001 roku o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw.⁷

Charakter prawny wygaśnięcia zobowiązania podatkowego przez przejęcie własności nieruchomości lub praw majątkowych w postępowaniu egzekucyjnym

Przejęcie nieruchomości lub prawa majątkowego w trybie ustawy egzekucyjnej zmierza do ściągnięcia należności publicznoprawnej, dlatego w pierwszej kolejności należy ustalić znaczenia pojęcia „przejęcie”. Ustawa egzekucyjna nie definiuje tego pojęcia. Według „Słownika języka polskiego” pod redakcją M. Szymczaka⁸ wyraz „przejęcie” oznacza tyle co „wziąć, przyjąć, odebrać coś od kogoś, wziąć coś na swój rachunek, użytek do dalszego wykorzystania na swoją odpowiedzialność”. Z kolei w znaczeniu języka prawniczego pojęcie to będzie oznaczało zarówno przeniesienie posiadania jak i prawa rozporządzania majątkiem, i takie znaczenie należy przypisać pojęciu „przejęcie” użytemu w ustawie egzekucyjnej w przepisach artykułów 110y i 111h – 111j.

Przedmiotem przejęcia na podstawie ustawy egzekucyjnej może być przedmiot postępowania egzekucyjnego z nieruchomości. W ustawie egzekucyjnej rozumienie pojęcia nieruchomości w podstawowym zakresie nie odbiega od rozumienia tego pojęcia w prawie cywilnym, gdyż ustawodawca do ustawy egzekucyjnej nie wprowadził odrębnej definicji nieruchomości innej niż określona w przepisie art. 46 par. 1 *Kodeksu cywilnego*⁹, a jedynie rozszerzył to pojęcie. Obejmuje ono swoim zakresem grunty, grunty z budynkami trwale z gruntem związanymi lub części takich budynków, jeżeli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności¹⁰, a także na podstawie art. 1a pkt 5 ustawy egzekucyjnej zaliczane w prawie cywilnym do ograniczonych praw rzeczowych:

⁵ Tekst jednolity DzU 2002 nr 110, poz. 968 z późn. zm. – powoływana dalej jako – ustawa egzekucyjna.

⁶ Por.: Uzasadnienie do projektu ustawy o zmianie ustawy – *Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw*. Druk Sejmowy nr 414 z 18 kwietnia 2002 r., s. 11.

⁷ DzU nr 125, poz. 1368.

⁸ *Słownik języka polskiego* pod red. M. Szymczaka, Warszawa 1988, t. II, s. 975.

⁹ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (DzU nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

¹⁰ Por. szerzej: S. Dmowski, S. Rudnicki, *Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga pierwsza Część ogólna*, Warszawa 1999, s. 142 i nn.

- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego,
- spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, w tym także prawo do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jego własności na członka spółdzielni.

Ponadto z przepisu art. 114 ustawy egzekucyjnej wynika, że przedmiotem egzekucji z nieruchomości może być ułamkowa część nieruchomości jak i użytkowanie wieczyste.

Oprócz przejęcia własności nieruchomości jako przesłankę powodującą wygaśnięcie zobowiązania *Ordynacja podatkowa* wymienia przejęcie prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym.

Podstawą wyróżnienia praw majątkowych i niemajątkowych jest typowy interes jaki one realizują. Prawami majątkowymi nazywa się wszelkie prawa podmiotowe bezwzględnie skuteczne nie tylko wobec ściśle określonych podmiotów¹¹. Wspólną cechą praw majątkowych, które ewentualnie mogą być przedmiotem egzekucji, musi być ich zbywalność, czyli cecha pozwalająca na zmianę podmiotów tych praw¹². Cecha zbywalności nie jest wystarczająca, aby wskazać, które prawa majątkowe mogą podlegać przejęciu w kontekście przepisu art. 59 par. 1 pkt 7 oraz w par. 2 pkt 4 *Ordynacji podatkowej*, gdyż ustawodawca nie określił, które prawa majątkowe mogą być przedmiotem przejęcia, czy tylko związane z poszerzoną definicją nieruchomości z ustawy egzekucyjnej, czy też wszystkie prawa majątkowe, które mogą być przedmiotem egzekucji¹³. Wskazówką interpretacyjną w tym zakresie jest fakt, że ustawodawca w przepisie art. 111h par. 3 ustawy egzekucyjnej dopuszcza jedynie przejęcie praw związanych wyłącznie z rozszerzoną definicją nieruchomości, pomimo że egzekucja może dotyczyć różnych praw majątkowych.

Postępowanie prowadzące do przejęcia własności nieruchomości lub prawa majątkowego

Powiązanie tego sposobu wygasania zobowiązań podatkowych z egzekucją z nieruchomości powoduje konieczność przedstawienia przebiegu postępowania egzekucyjnego z nieruchomości w zakresie związanym z przejęciem własności nieruchomości.

Egzekucja z nieruchomości zgodnie przepisem art. 110 par. 1 ustawy o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji* jest „ostatecznym” środkiem egzekucyjnym, co oznacza, że zastosowanie innych środków egzekucji należności pieniężnych nie było możliwe lub okazało się bezskuteczne. Egzekucja z nieruchomości może być prowadzona wyłącznie w celu wyegzekwowania należności pieniężnych określonych lub ustalonych w orzeczeniu ostatecznym, a w przy-

¹¹ Por.: E. Węgierek, *Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz*, Warszawa 1972, s. 421.

¹² O zbywalności prawa decydują przepisy je ustanawiające, np. do niezbywalnych majątkowych praw rzeczowych przepis art. 254 kc. zalicza użytkowanie, a przepis art. 300 kc. służebność osobistą.

¹³ Ustawa egzekucyjna przewiduje między innymi egzekucję z autorskiego prawa majątkowego i praw pokrewnych, patentu, udziału w spółce a także z bliżej nie określonych innych praw majątkowych (art. 96l ustawy egzekucyjnej).

padku orzeczenia sądu wydanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zaopatrzonego również w klauzulę wykonalności. Ponadto egzekucja z nieruchomości może być prowadzona do należności pieniężnych wynikających z tytułu wykonawczego określonego w art. 44 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa¹⁴. Z przepisu tego wynika, że nie może być żadnych wątpliwości, co do wymagalności dochodzonego zobowiązania, a spełnienie przesłanek jest warunkiem koniecznym, od których ustawodawca nie przewidział żadnych odstępstw.

Ustawa egzekucyjna dzieli postępowanie egzekucyjne z nieruchomości na sześć etapów: Są to następujące etapy:

1. zajęcie nieruchomości,
2. opis i oszacowanie nieruchomości,
3. licytacja,
4. przybicie,
5. przyznanie własności,
6. podział kwoty uzyskanej z egzekucji.

Ustawa egzekucyjna przewiduje możliwość przejęcia własności nieruchomości na 3 etapie postępowania – licytacja, przy czym należy rozważyć możliwość przejęcia nieruchomości ze względu na charakter nieruchomości (jej przeznaczenie).

1. Przejęcie na własność nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego

Po raz pierwszy możliwość przejęcia własności takiej nieruchomości określona jest w przepisie art. 110y par. 1 ustawy egzekucyjnej i jest dopuszczalna z chwilą obwieszczenia¹⁵ o licytacji nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego. Prawo to wygasa z upływem trzeciego dnia przed wyznaczoną licytacją. Prawo to przysługuje wyłącznie współwłaścicielowi (współwłaścicielom) nieruchomości, który może przejąć nieruchomość za cenę nie niższą od oszacowanej wartości nieruchomości. Po raz drugi prawo przejęcia nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego przewiduje przepis art. 111h par. 1 i może ono być zrealizowane przez współwłaściciela (współwłaścicieli) po nieprzystąpieniu¹⁶ do licytacji żadnego reflektanta za cenę nie niższą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości.

Ograniczenie prawa przejęcia wyłącznie do współwłaściciela (współwłaścicieli) nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego powoduje, że w trybie przepisu art. 110y par. 1 i 111h par. 1 ustawy egzekucyjnej nie wystąpi wygaśnięcie zobowiązania publicznoprawnego, gdyż trudno wyobrazić sobie

¹⁴ Ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (tj. DzU 2003 nr 174, poz. 1689 z późn. zm). – Minister Finansów może wystawić tytuł wykonawczy na podstawie dokumentów związanych z wiarytelnością Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji.

¹⁵ Za chwilę tę należy uważać ogłoszenie o licytacji bądź najwcześniejsze doręczenie dokonane na podstawie art. 110w ustawy egzekucyjnej.

¹⁶ Przez nieprzystąpienie do licytacji należy rozumieć sytuację, w której licytacja nie może być prowadzona ze względu na ograniczenia podmiotowe (np. brak licytantów) lub przedmiotowe (np. zaferowanie niższej ceny niż cena wywoławcza).

sytuację, by organ podatkowy, który jest wierzycielem publicznoprawnym, był współwłaścicielem gospodarstwa rolnego.

2. Przejęcie na własność innych nieruchomości niż rolne (nierolnicze)

Przejęcie na własność nieruchomości zarówno rolniczych jak i nierolniczych przewiduje przepis art. 111i par. 2 i przepis art. 111j par. 2 ustawy egzekucyjnej. Przepisy te mają więc znacznie szerszy zakres przedmiotowy niż omówione powyżej.

Przejęcie dopuszczalne jest wyłącznie w sytuacji, gdy:

- na podstawie przepisu art. 111i par. 1 została wyznaczona druga licytacja i nikt do niej nie przystąpił; przejęcie to może nastąpić za cenę nie niższą od 70 % wartości nieruchomości;
- na podstawie przepisu art. 111j par. 1 została wyznaczona trzecia licytacja i nikt do niej nie przystąpił; przejęcie to może nastąpić za cenę nie niższą od 65% wartości nieruchomości.

Prawo przejęcia na podstawie tych przepisów będzie przysługiwało wierzycielowi egzekwującemu lub hipotecznemu¹⁷, lub współwłaścicielowi. Prawo to zostało wyłączone w stosunku do wierzyciela, którym jest naczelnik urzędu skarbowego¹⁸. Zakaz ten dotyczy nie tylko naczelnika urzędu skarbowego, który pełni funkcję organu egzekucyjnego, ale dotyczy również naczelników wszystkich urzędów skarbowych będących wierzycielami w danej egzekucji.

Przejęcie własności nieruchomości w trybie przepisu art. 111i par. 2 lub 111j par. 2 ustawy egzekucyjnej może powodować wygaśnięcie zobowiązania podatkowego, jeżeli wierzycielem egzekwującym lub hipotecznym jest:

- naczelnik urzędu celnego z tytułu zaległości w podatku akcyzowym – pobieranym na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2004 roku o podatku akcyzowym¹⁹,
- wójt, burmistrz (prezydent miasta) z tytułu zaległości:
 - w podatkach od nieruchomości, od środków transportowych, od posiadania psów – pobieranych na podstawie ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych²⁰;
 - w podatku rolnym – pobieranym na podstawie ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym²¹;

¹⁷ Wierzyciel hipoteczny podmiot, który ma ustanowioną hipotekę na nieruchomości będącej przedmiotem egzekucji.

¹⁸ Ustawa egzekucyjna posługuje się nazewnictwem organów podatkowych, które aktualnie było przed 1 września 2003 r. Ustawą z 27 czerwca 2003 r. o utworzeniu Wojewódzkich Kolegiów Skarbowych oraz o zmianie niektórych ustaw regulujących zadania i kompetencje organów oraz organizację jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (DzU nr 137, poz. 1302) – dokonano zmiany art. 13 Ordynacji podatkowej, stanowiąc, że organami podatkowymi są między innymi naczelnicy urzędów skarbowych. Z kolei w przepisie art. 38 powołanej powyżej ustawy wprowadzono zasadę, że „ilekroć w przepisach ustaw niezmiennych niniejszą ustawą mówi się o izbie skarbowej lub urzędzie skarbowym jako organie administracji rządowej, należy rozumieć przez ten organ odpowiednio dyrektora izby skarbowej lub naczelnika urzędu skarbowego”.

¹⁹ DzU nr 29, poz. 257 z późn. zm.

²⁰ Tekst jednolity DzU 2002 nr 9, poz. 84 z późn. zm.

²¹ Tekst jednolity DzU 1993 nr 94, poz. 431 z późn. zm.

- w podatku leśnym – pobieranym na podstawie ustawy z 30 października 2002 roku *o podatku leśnym*²².

Wniosek o przejęcie nieruchomości w tych trybach wierzyciel²³ składa do organu egzekucyjnego w terminie 7 dni od dnia licytacji. Jeżeli kilku wierzycieli składa wniosek o przejęcie, w pierwszej kolejności nieruchomość przejmie wierzyciel, który zaoferował najwyższą cenę, a gdy ceny są równe, wierzyciel, którego wierzitelność jest większa.

3. Przejęcie prawa majątkowego

Przepis art. 111h par. 3 ustawy egzekucyjnej dopuszcza przejęcie następujących praw majątkowych:

- spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego,
- spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego,
- prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,

które jak wskazywano powyżej, stanowią element rozszerzonej definicji nieruchomości na gruncie ustawy egzekucyjnej. Przejęcie to może nastąpić wyłącznie po pierwszej licytacji²⁴, jeżeli nikt do niej nie przystąpił, za cenę nie niższą od trzech czwartych oszacowanej wartości nieruchomości. Prawo to przysługuje tylko wierzycielowi hipotecznemu innemu niż naczelnik urzędu skarbowego. Wniosek o przejęcie wierzyciel hipoteczny powinien złożyć w terminie 7 dni od dnia licytacji.

Uwagi dotyczące wygaśnięcia zobowiązań podatkowych poczynione w punkcie poprzednim mają zastosowanie do przejęcia prawa majątkowego, z tym że organy podatkowe tam wymienione muszą uprzednio zabezpieczyć zobowiązania podatkowe poprzez wpis hipoteki przymusowej określonej w przepisie art. 34 *Ordynacji podatkowej*.

Czwarty etap postępowania egzekucyjnego z nieruchomości to przybicie. Gdy przejęcie nieruchomości na własność ma nastąpić po niedojściu do skutku licytacji, organ egzekucyjny udziela przybicia na rzecz przejmującego po wysłuchaniu wnioskodawcy. Przybicie ma formę postanowienia, które ogłasza się, jak wskazywałem powyżej, po wysłuchaniu wnioskodawcy. Pojęcie wnioskodawcy w tym przypadku oznacza osoby uprawnione do przejęcia nieruchomości, czyli w zależności od podstawy przejęcia będzie to współwłaściciel (współwłaściciele) nieruchomości, wierzyciel egzekwujący, wierzyciel hipoteczny. Postanowienie o przybiciu może mieć postać pozytywną – o udzieleniu przybicia, lub negatywną – o odmowie udzielenia przybicia. Przyczyną odmowy mogą być np. przesłanki wymienione w przepisie art. 111n²⁵ ustawy egzekucyjnej, a także zgłoszenie

²² DzU nr 200, poz. 1682 z późn. zm.

²³ Jeżeli wniosek pochodzi od organu podatkowego, który jest wierzycielem, musi być podpisany przez osobę uprawnioną do reprezentowania organu podatkowego.

²⁴ Por.: R. Hauser, Z. Leoński, *Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz*, Warszawa 2004, s. 464 i nn.

²⁵ Na podstawie przepisu art. 111n organ egzekucyjny odmawia przybicia, jeżeli ostateczne rozstrzygnięcia skarg lub zażaleń wniesionych w toku postępowania egzekucyjnego potwierdzą naruszenie przepisów postępowania w toku licytacji i jeżeli uchybienia te mogły mieć istotny wpływ na wynik licytacji lub wtedy, gdy postępowanie podlegało umorzeniu lub zawieszeniu albo jeżeli uczestnik nie otrzymał zawiadomienia o licytacji, chyba że będąc na licytacji, nie wystąpił ze skargą na to uchybienie.

wniosku o przejęcie po upływie siedmiodniowego terminu, czy też zgłoszenie wniosku przez osobę nieuprawnioną do przejęcia nieruchomości. Przybicie jest czynnością wstępną, która ma przygotować wydanie postanowienia o przyznaniu własności²⁶, dlatego postanowienie o przybiciu musi zgodnie z przepisem art. 111m par. 5 zawierać firmę lub imię i nazwisko nabywcy, oznaczenie nieruchomości, cenę nabycia i datę nabycia, gdy postanowienie zostaje wydane po przeprowadzeniu licytacji. Jeśli przybicia udziela się, gdy licytacja nie doszła do skutku, podawanie daty jest bezprzedmiotowe, podobnie jak w przypadku przejęcia nieruchomości. Postanowienie o przybiciu zgodnie z przepisem doręcza się wierzycielowi, dłużnikowi, nabywcy i osobom, które w toku licytacji zaskarżyły czynności związane z udzieleniem przybicia, jak też zarządcy, który nie jest dłużnikiem, a postanowienie o odmowie przybicia – wierzycielowi, dłużnikowi i licytantowi, który zaoferował najwyższą cenę. Na postanowienie to przysługuje zażalenie.

Podmiot przejmujący, na rzecz którego udzielono przybicia, uzyskuje prawo do przyznania własności nieruchomości. Postępowanie w sprawie przyznania własności nieruchomości to 5. etap postępowania egzekucyjnego z nieruchomości. Zgodnie z przepisem art. 112b par. 1 do przyznania własności konieczne jest wystąpienie łącznie dwóch przesłanek:

- postanowienie o przybiciu musi być ostateczne,
- uiszczenie ceny nabycia.

Ostateczność postanowienia oznacza sytuację, gdy upłynął termin do wniesienia zażalenia (i nie przywrócono tego terminu) lub sytuację, gdy doręczono stronie postanowienie organu odwoławczego wydane w wyniku załatwienia zażalenia.

Przesłanka uiszczenia ceny w kontekście przejęcia nieruchomości przez organ podatkowy, w wyniku którego następuje zgodnie z przepisem art. 59 par. 1 pkt 7 *Ordynacji* wygaśnięcie zobowiązania podatkowego, wymaga szerszego rozważenia.

Sposób uiszczenia ceny nabycia reguluje przepis art. 112 ustawy egzekucyjnej. Co do zasady cena nabycia powinna być uiszczona przez nabywcę wymienionego w postanowieniu o przybiciu w ciągu 14 dni od otrzymania wezwania od organu egzekucyjnego. Na wniosek nabywcy organ egzekucyjny może wyznaczyć dłuższy termin uiszczenia ceny nabycia, jednak termin ten nie może przekroczyć 3 miesięcy. Cena nabycia powinna być złożona do depozytu organu egzekucyjnego²⁷. Na podstawie przepisu art. 112 par. 2 ustawy egzekucyjnej na poczet ceny nabycia może być zaliczona wierzytelność własna nabywcy albo jej część, jeżeli znajduje pokrycie w cenie nabycia.

W przypadku przejęcia własności nieruchomości przez organ podatkowy, uiszczenie ceny nabycia może nastąpić wyłącznie poprzez zaliczenie wierzytelności publicznoprawnej (zaległości podatkowej) na poczet ceny nabycia. Wynika to z pozycji organu podatkowego, który tą drogą doprowadza do wygaśnięcia zobowiązania podatkowego (likwidacji zaległości podatkowej). Ustawa egzekucyjna nie precyzuje formy, w jakiej nabywca – w tym wypadku organ podatkowy – ma złożyć oświadczenie o zaliczeniu. Uzasadnionym wydaje się pogląd, że oświadczenie o zaliczeniu powinno przybrać formę postanowienia. Wniosek taki wynika z brzmienia art. 17 par. 1 ustawy egzekucyjnej, który stanowi, że o ile

²⁶ Por.: Z. Świeboda, *Sąd jako organ egzekucyjny*, Warszawa 1980, s. 102 i nn.

²⁷ Wpłata może być dokonana w gotówce lub na rachunek depozytowy organu egzekucyjnego.

przepisy ustawy egzekucyjnej nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie i zajmowanie przez organ egzekucyjny lub wierzyciela stanowiska w sprawach dotyczących postępowania egzekucyjnego następuje w formie postanowienia. Na postanowienie wierzyciela w sprawie zaliczenia nie będzie służyło zażalenie. Postanowienie to powinno zawierać m.in. wskazanie wierzytelności (zaległości podatkowych), które podlegać będą zaliczeniu. Postanowienie wierzyciela, który jest organem podatkowym, w sprawie zaliczenia ceny nie wywołuje skutków w zakresie wygaśnięcia zobowiązania podatkowego, o którym mowa w art. 59 par. 1 pkt 7 *Ordynacji podatkowej*, jego wydanie stanowi czynność procesową w postępowaniu egzekucyjnym, która w tym wypadku jest warunkiem koniecznym do nabycia prawa własności nieruchomości poprzez przejęcie.

Prawidłowość zaliczenia podlega ocenie organu egzekucyjnego. Ocena ta przede wszystkim powinna się sprowadzać do sprawdzenia, czy zaliczona przez wierzyciela na poczet ceny nabycia własna wierzytelność lub jej część znajduje pokrycie w cenie nabycia i powinna być dokonana w ścisłym związku z przepisami ustawy egzekucyjnej dotyczącymi podziału kwoty uzyskanego z egzekucji²⁸. Ocena ta nabiera szczególnego znaczenia, jeżeli z sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości mają być zaspokojone należności również innych wierzycieli.

W przepisach dotyczących podziału uzyskanej z egzekucji kwoty ustawodawca szczegółowo unormował katalog ogólnych zasad podziału kwoty (zwanymi zasadami uprzywilejowania i pierwszeństwa) uzyskanej z egzekucji, a w szczególności wprowadził szczególne unormowania mające zastosowanie w wypadku podziału kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości²⁹. Organ egzekucyjny w tym ostatnim przypadku został zobowiązany do sporządzenia planu podziału kwoty uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości niezwłocznie, gdy postanowienie o przyznaniu własności staje się ostateczne. Plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nieruchomości musi być sporządzony nienależnie od tego, ilu wierzycieli uczestniczy w egzekucji i czy uzyskana z egzekucji kwota wystarcza na zaspokojenie wszystkich należności. Plan ma formę postanowienia. W posta-

²⁸ Przepisy art. 115–115g ustawy egzekucyjnej.

²⁹ Porządek zaspokojenia w przypadku podziału kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości jest następujący:

1. koszty egzekucyjne i koszty upomnienia,
2. należności alimentacyjne,
3. należności za pracę za okres 3 miesięcy do wysokości 760 zł za miesiąc oraz renty z tytułu odszkodowania za wywołanie choroby, niezdolności do pracy, kalectwa lub śmierci i koszty zwykłego pogrzebu zobowiązanego,
4. należności zabezpieczone hipotecznie wynikające z wierzytelności banku hipotecznego wpisane do rejestru zabezpieczenia listów zastawnych,
5. należności zabezpieczone hipotecznie lub zastawem rejestrowym albo zabezpieczone przez wpisanie do innego rejestru,
6. należności za pracę niezaspokojone wcześniej,
7. **należności, do których stosuje się przepisy działu III Ordynacji podatkowej oraz należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne,**
8. należności zabezpieczone prawem zastawu lub które korzystały z ustawowego pierwszeństwa dotychczas niewymienionego,
9. inne należności i odsetki (z wyłączeniem odsetek z kategorii 7).

nowieniu tym organ egzekucyjny m.in. wymienia osoby, dla których jest przeznaczona kwota przypadająca od nabywcy³⁰.

W wypadku gdy organ egzekucyjny stwierdzi po dokonaniu oceny, że zaliczenie jest dokonane nieprawidłowo (czyli wierzytelność lub jej część nie zostałyby zaspokojona na podstawie sporządzonego w przyszłości planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości), może przyjąć dwie drogi postępowania. Może w trybie art. 111s ustawy egzekucyjnej wydać postanowienie o wygaśnięciu przybicia lub może w trybie art. 112b par. 1 ustawy egzekucyjnej wydać postanowienie o odmowie przyznania własności. Ponieważ czynność zaliczenia wierzytelności na poczet ceny nie stanowi wykonania w terminie warunków licytacyjnych co do zapłaty, należy przyjąć, że wydanie postanowienia o wygaśnięciu przybicia jest prawidłowym tokiem postępowania³¹.

Należy również zaznaczyć, że ustawodawca przewidział sytuację, w której organ egzekucyjny stwierdził na etapie wydania postanowienia o przyznaniu własności, że zaliczenie dokonane przez wierzyciela jest prawidłowe, a następnie przed sporządzeniem planu podziału okazało się, że wierzyciel zaliczył na poczet ceny własną wierzytelność, która nie znajduje pokrycia w cenie nabycia³², to stan ten może być naprawiony w drodze przewidzianej w art. 115d ustawy egzekucyjnej. W takiej sytuacji organ egzekucyjny w drodze postanowienia zrywa nabywcę do uzupełnienia ceny w terminie 7 dni.

Po spełnieniu warunków opisanych powyżej organ egzekucyjny wydaje postanowienie o przyznaniu własności. Na postanowienie to przysługuje zażalenie. Jest to kluczowe rozstrzygnięcie w postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości, gdyż z chwilą, gdy stało się ostateczne, przenosi własność na nabywcę i jest tytułem do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości oraz złożenia wniosku o wpis w księdze wieczystej lub podlega złożeniu do zbioru dokumentów. Postanowienie to jest również tytułem egzekucyjnym do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości.

Postanowienie o przyznaniu własności ma charakter konstytutywny w tym znaczeniu, że przenosi własność nieruchomości. Wywołuje skutki materialnoprawne oraz procesowe. W doktrynie³³ do skutków materialnoprawnych zalicza się: przeniesienie własności na nabywcę, przejście pożytków z nieruchomości, przeniesienie obowiązku ponoszenia danin publicznych przypadających z nieru-

³⁰ Zgodnie z przepisem art. 115c oprócz wierzycieli egzekwujących w podziale kwoty uczestniczą:

- wierzyciele posiadający tytuł wykonawczy z dowodem doręczenia zobowiązanemu wezwania do zapłaty oraz wierzyciele, którzy uzyskali zabezpieczenie powództwa i zgłosili się najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności nieruchomości,
- osoby, które przed zajęciem nieruchomości nabyły do niej prawa stwierdzone w protokole opisu i oszacowania wartości nieruchomości lub prawa których zostały zgłoszone i udowodnione najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przyznaniu własności,
- pracownicy co do stwierdzonych dokumentem należności za pracę, jeżeli zgłosili swe roszczenia przed sporządzeniem planu podziału.

³¹ W literaturze dotyczącej postępowania egzekucyjnego prowadzonego na podstawie kpc. występują rozbieżne stanowiska, np. B. Dobrzański, M. Lisiewski, Z. Rysich, W. Siedlecki, *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 1976, s. 1318 – postanowienie o odmowie przyznania własności; K. Piasecki, (red.) *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, Warszawa 2000, s. 1252 – postanowienie o wygaśnięciu przybicia.

³² Sytuacja taka może zaistnieć w przypadku np. zgłoszenia przez pracowników należności za pracę. Roszczenia te mogą być zgłaszane przed sporządzeniem planu podziału.

³³ Por.: np. K. Piasecki, (red.) *Kodeks postępowania...*, dz. cyt., s. 1298.

chomości, których płatność przypada w dniu lub po dniu, w którym postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, natomiast do skutków procesowych zalicza się: powstanie tytułu do ujawnienia na rzecz nabywcy prawa własności w katastrze nieruchomości, wpis w księdze wieczystej lub złożenie dokumentów do zbioru, powstanie tytułu egzekucyjnego do wprowadzenia nabywcy w posiadanie nieruchomości, wygaśnięcie zarządu nieruchomością, jeżeli sprawowała go inna osoba niż nabywca.

Moment wygaśnięcia zobowiązania podatkowego przez przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego

Zasadniczym sposobem wykonania stosunku prawnopodatkowego jest zaspokojenie wierzyciela podatkowego, które powoduje wygaśnięcie tego stosunku. Z chwilą wygaśnięcia zobowiązania strony przestaje łączyć więź prawna zobowiązująca podatnika do zapłaty podatku. Ustaje stosunek prawny, który powstał bądź w wyniku doręczenia decyzji organu podatkowego, bądź w skutek zaistnienia zdarzenia określonego w ustawie podatkowej. Oznacza to, że organ uprawniony z tytułu podatku nie może tego zobowiązania egzekwować, dlatego określenie momentu ustania stosunku prawnego ma podstawowe znaczenie dla zobowiązanego i wierzyciela podatkowego. Z przepisów *Ordynacji podatkowej* dotyczących poszczególnych sposobów wygasania wynika, kiedy zobowiązanie podatkowe wygasa³⁴. Wyjątek w tej materii stanowi przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym. Wydawałoby się, że w przypadku przejęcia własności nieruchomości oczywistym jest, iż moment ten powinien nastąpić z chwilą, kiedy postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, gdyż jak wskazywałem powyżej, w tym momencie nabywca nabywa własność³⁵.

Przyjęcie takiego rozwiązania może budzić wątpliwości co najmniej z dwóch względów, które mogą być w jednym przypadku niekorzystne dla organu podatkowego, a w drugim przypadku niekorzystne dla podatnika. Po pierwsze, samo nabycie własności nie oznacza jeszcze przejęcia jej w posiadanie i w związku z tym wykonywania prawa własności. Wykonywanie prawa własności z punktu widzenia wierzyciela podatkowego (Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego) jest bardzo istotne, gdyż ten sposób wygaśnięcia zobowiązania organy podatkowe zastosują z reguły w sytuacji, gdy przejmowana nieruchomość ma z góry określone przeznaczenie³⁶. W skrajnych przypadkach stan nieobjęcia w posiadanie nieruchomości może utrzymywać się stosunkowo przez długi okres, np. związany z koniecznością wszczęcia postępowania egzekucyj-

³⁴ Np. w przypadku:

- zapłaty podatku, art. 60, par. 1 *Ordynacji*,
- potrącenia, art. 64, par. 5 *Ordynacji*,
- przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych, art. 66, par. 5 *Ordynacji*.

³⁵ Nie jest to jedyne możliwe rozwiązanie, można np. przyjąć, że wygaśnięcie nastąpi w momencie, kiedy postanowienie o podziale kwoty uzyskanej z egzekucji (plan podziału) stanie się ostateczne.

³⁶ Niedopuszczalna wydaje się sytuacja, gdyby złożenie wniosku o przejęcie nie było poprzedzone przez organ podatkowy analizą przydatności przejmowanej nieruchomości dla Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

nego w celu odebrania nieruchomości. W takiej sytuacji „premiowanie” zobowiązanego wygaszeniem zobowiązania ze wszystkimi jego skutkami jest nieuzasadnione. Po drugie, przyjęcie chwili uzyskania ostateczności przez postanowienie o przyznaniu własności jako momentu wygaśnięcia powoduje, że podatnik przez długi okres może być w sytuacji, gdy nie będzie wykonywał praw związanych z nieruchomością, a jednocześnie jego zaległości podatkowe nie będą zaspokojone, przez co będzie zobowiązany z tytułu odsetek za zwłokę od zobowiązań podatkowych.

Przedstawione powyżej dwa skrajne przykłady wskazują, że przyjęcie momentu wygaśnięcia zobowiązania jako chwili, w której postanowienie o przyznaniu własności stało się ostateczne, nie jest oczywiste, dlatego też ustawodawca powinien jednoznacznie wskazać ten moment, tak jak czyni to przy przeniesieniu własności rzeczy lub prawa majątkowego w trybie przepisu art. 66 *Ordynacji*. W przepisie art. 66 par. 4 *Ordynacji* jednoznacznie przesądza, że terminem wygaśnięcia zobowiązania podatkowego jest dzień przeniesienia własności rzeczy lub praw majątkowych, czyli w tym wypadku zawarcie stosownej umowy. Pomimo przedstawionych wątpliwości wydaje się powiązanie chwili wygaśnięcia zobowiązania z nabyciem własności jest najbardziej odpowiednim rozwiązaniem problemu.

Podsumowanie

Przedstawiony sposób wygaśnięcia zobowiązania podatkowego przez przejęcie własności nieruchomości lub prawa majątkowego w postępowaniu egzekucyjnym nie znajduje zastosowania w praktyce³⁷, gdyż prowadzenie egzekucji z nieruchomości jest – jak już wskazywałem – „ostatecznym” i najbardziej dolegliwym środkiem egzekucyjnym, stosunkowo rzadko stosowanym przez administracyjne organy egzekucyjne³⁸.

Pomijając fakt, że ten sposób wygaszania zobowiązań podatkowych nie jest stosowany, należy zauważyć, że prawidłowe zastosowanie go będzie bardzo trudne i pracochłonne dla organów podatkowych ze względu na opisane powyżej wątpliwości. Wysuwając wnioski *de lege ferenda*, należy wskazać, że przepisy *Ordynacji podatkowej* dotyczące tego sposobu wygaśnięcia zobowiązań podatkowych powinny, być uzupełnione o przepisy, które powinny precyzować następujące zagadnienia:

³⁷ W województwie podkarpackim od 30 listopada 2001 (czyli od wejścia w życie nowelizacji ustawy egzekucyjnej dopuszczającej stosowanie tego środka przez administracyjne organy egzekucyjne) do 30 czerwca 2005 r. ani raz nie nastąpiło wygaszenie zobowiązania podatkowego w tym trybie. (Źródło: dane Izby Skarbowej w Rzeszowie). Ponadto sytuacja ta jest spowodowana faktem, że z tego sposobu wygaszenia zobowiązania podatkowego nie mogą korzystać naczelnicy urzędów skarbowych, którzy pobierają sześć z dwunastu podatków. Na marginesie należy zauważyć, że wyłączenie naczelnika urzędu skarbowego jako organu z tego trybu jest nieuzasadnione, gdyż przepisy ustawy egzekucyjnej, *Ordynacji podatkowej* i ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o *urzędach i izbach skarbowych* (tj. DzU 2004 nr 121, poz. 1267 z późn. zm.) w sposób precyzyjny oddzielają funkcje tego organu jako organu podatkowego i organu egzekucyjnego.

³⁸ W województwie podkarpackim, w okresie o którym mowa w przypisie 37, wszczęto 54 postępowania egzekucyjne z nieruchomości, a tylko w 3. z nich dokonano sprzedaży nieruchomości. Źródło: dane Izby Skarbowej w Rzeszowie.

- jakimi przesłankami powinien kierować się organ podatkowy, składając wniosek o przejęcie nieruchomości lub prawa majątkowego; przesłanki te powinny być precyzyjnie określone ze względu na wykorzystanie nieruchomości po uzyskaniu tytułu własności, powinny zmierzać w kierunku ograniczenia przejmowania nieruchomości, które nie mogą być po przejęciu w sposób racjonalny wykorzystane przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
- ustawodawca w *Ordynacji* powinien precyzyjnie określić, które prawa majątkowe mogą być przejmowane w tym trybie;
- wskazać moment wygaśnięcia zobowiązania;
- wskazać, czy do tego trybu stosuje się odpowiednio przepis art. 55 par. 2 *Ordynacji* dotyczący proporcjonalnego zaliczenia wpłaty na poczet zaległości i odsetek za zwłokę (tak jak uczynił to przy trybie określonym w art. 66 *Ordynacji*);
- wskazać, czy po przejęciu organ podatkowy powinien wydać decyzję, w której stwierdzi wygaśnięcie zobowiązania podatkowego w określonej kwocie; decyzja miałaby bardzo istotne znaczenie w sytuacji, gdy organ egzekucyjny wezwie organ podatkowy w trybie art. 115d ustawy egzekucyjnej do uzupełnienia ceny w sytuacji, gdy po sporządzeniu planu podziału okaże się, że organ podatkowy, uiszczając cenę, potrącił wierzytelność, która się w niej nie mieści.

WIESŁAW KUŚNIERZ – wicedyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie, wykładowca prawa podatkowego w Wyższej Szkole Administracji i Zarządzania w Przemyślu.

Pomoc finansowa Unii Europejskiej dla Polski w pierwszych latach członkostwa

W budżecie Unii Europejskiej (UE) na lata 2000–2006 zostały zapisane środki do wykorzystania przez nowe państwa członkowskie. Tym samym Polska, jako kraj członkowski, od 1 maja 2004 r. uzyskała możliwość korzystania z tych środków w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności. Odbywa się to na takich samych zasadach, jakie obowiązują w innych państwach członkowskich, z uwzględnieniem rozporządzeń wspólnotowych dotyczących funduszy strukturalnych¹. Rozporządzenia te, zgodnie z przepisami art. 249 akapit 2 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, stanowią prawo ponadnarodowe, mają zastosowanie ogólne, obowiązują w całości i stosuje się je bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich. Nie muszą być implementowane do wewnętrznego porządku prawnego. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260/99 nakłada również na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia uregulowań w prawie wewnętrznym, które z jednej strony mają umożliwić, a z drugiej gwarantować prawidłową realizację programów/projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu UE.

Kompleksowym dokumentem określającym strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w UE jest *Narodowy Plan Rozwoju (NPR)*². Jest to dokument programowy stanowiący podstawę planowania poszczególnych dziedzin interwencji strukturalnych, jak również interwencji z Funduszu Spójności i Inicjatyw Wspólnotowych (EQUAL i INTERREG). Zawiera propozycje celów, działań oraz wielkości interwencji funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, jak również wielkości krajowych środków stanowiących wkład własny do pomocy unijnej. Instytucją odpowiedzialną za zarządzanie i koordynowanie realizacji NPR jest Ministerstwo Gospodarki i Pracy, które ma również obowiązek stałego informowania Komisji Europejskiej o przebiegu wdrażania przyjętych planów i nadzorowania operacji finansowych. NPR stano-

¹ Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1260/99 z 21 czerwca 1999 r. *ustanawiające przepisy ogólne w sprawie funduszy strukturalnych*; Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 438/2001 z 1 marca 2001 r. *wprowadzające przepisy dotyczące wdrożenia Rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999*; Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 448/2004 z 10 marca 2004 r. *zmieniające rozporządzenie (WE) Nr 1685/2000 ustanawiające szczegółowe zasady wprowadzenia rozporządzenia Rady (WE) Nr 1260/1999 w sprawie kwalifikowania wydatków związanych z projektami współfinansowanymi z Funduszy Strukturalnych i uchylające rozporządzenie (WE) Nr 1145/2003*.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z 22 czerwca 2004 r. w sprawie przyjęcia *Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006* (DzU nr 149, poz. 1567).

wił podstawę negocjacji Polski z Komisją Europejską w zakresie Podstaw Wsparcia Wspólnoty (PWW). Dokument ten został przyjęty przez Komisję Europejską w uzgodnieniu z Polską w grudniu 2003 r. Zawiera strategię i priorytety działań funduszy strukturalnych, ich cele szczegółowe, wielkość przyznanego dofinansowania funduszy i innych środków finansowych. Dokument ten został podzielony na priorytety i wdrażany jest poprzez realizację jednego lub kilku programów operacyjnych. PWW zapewniają koordynację całej strukturalnej pomocy UE w danych regionach oraz pomoc w rozwoju zasobów ludzkich. PWW, w zależności od tego, jakiej dziedziny życia gospodarczo-społecznego dotyczą, regulowane są przez sześć sektorowych programów operacyjnych (SPO) i specjalny program operacyjny – Pomoc Techniczna, który służy wsparciu instytucji zaangażowanych w realizację programów operacyjnych.

Rodzaje programów/projektów współfinansowanych środkami finansowymi pochodzącymi z budżetu UE realizowane w Polsce w latach 2004–2006, jako kraju członkowskiego, obrazuje poniższy schemat.

NARODOWY PLAN ROZWOJU

INICJATYWY WSPÓLNOTOWE	PODSTAWY WSPARCIA WSPÓLNOTY	FUNDUSZ SPÓJNOŚCI
– EQUAL	– SPO Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw (WKP)	
– INTERREG	– SPO Rozwój zasobów ludzkich (RZL)	
	– SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektoru Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich	
	– SPO Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb	
	– SPO Transport i gospodarka morska	
	– SPO Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)	

A. Sektorowe programy operacyjne

Obowiązek przygotowania poszczególnych programów operacyjnych spoczywał na ministerstwach właściwych dla danej sfery działalności gospodarczej, które współpracowały z innymi instytucjami i resortami. Ministerstwa pełnią również funkcję instytucji zarządzających programami operacyjnymi i są odpowiedzialne za skuteczność i prawidłowość wdrażania SPO. W przypadku niektórych programów operacyjnych przewidziano delegowanie zarządzania wybranymi działaniami do innych ministerstw lub instytucji, które zwane są instytucjami pośredniczącymi. Instytucje te odpowiadają za wdrożenie odpowiednich działań oraz nadzór nad przebiegiem ich realizacji.

Udział poszczególnych ministerstw i innych instytucji w zarządzaniu poszczególnymi programami operacyjnymi przedstawia tabela.

Program operacyjny	Instytucja Zarządzająca	Instytucja pośrednicząca w zarządzaniu
Wzrost konkurencyjności gospodarki	Ministerstwo Gospodarki i Pracy	Komitet Badań Naukowych Ministerstwo Środowiska
Rozwój zasobów ludzkich	Ministerstwo Gospodarki i Pracy	Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Rybołówstwo i przetwórstwo ryb	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	
Transport	Ministerstwo Infrastruktury	
Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego	Ministerstwo Gospodarki i Pracy (we współpracy z samorządami 16 województw)	Urzędy Wojewódzkie
Pomoc techniczna	Ministerstwo Gospodarki i Pracy	

I. SPO - WKP – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw

Głównym celem programu jest poprawa pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw działających na terenie Polski w warunkach jednolitego rynku europejskiego.

Cel programu jest osiągnięty poprzez koncentrację środków finansowych kierowanych bezpośrednio do sektora przedsiębiorstw, sektora naukowo-badawczego oraz instytucji otoczenia biznesu (w tym administracji publicznej szczebla krajowego w zakresie rozwoju społeczeństwa informacyjnego) na najbardziej efektywne, gwarantujące wzrost innowacyjności produktowej i technologicznej projekty i przedsięwzięcia.

Głównymi beneficjentami wsparcia udzielonego w ramach programu są przedsiębiorcy (głównie mali i średni), instytucje otoczenia biznesu oraz instytucje naukowo-badawcze.

Cele realizowane są poprzez 3 priorytety:

Priorytet 1 – Rozwój przedsiębiorczości i wzrost innowacyjności z wykorzystaniem instytucji otoczenia biznesu.

Działanie 1.1. - Wzmocnienie instytucji wspierających działalność przedsiębiorstw.

- Działanie 1.2. - Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw.
 Działanie 1.3. - Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm.
 Działanie 1.4. - Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką.
 Działanie 1.5. - Rozwój systemu dostępu przedsiębiorców do informacji i usług publicznych on-line.

Priorytet 2 – Wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw działających na jednolitym rynku europejskim.

- Działanie 2.1. - Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo.
 Działanie 2.2. - Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw.
 Działanie 3 - Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje.
 Działanie 4 - Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska.

Priorytet 3 – Pomoc techniczna.

- Działanie 1 - Wsparcie zarządzania SPO.
 Działanie 2 - Komputeryzacja oraz wyposażenie w sprzęt biurowy instytucji zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie SPO.
 Działanie 3 - Informacja i promocja działań SPO – WKP.
 Działanie 4 - Wsparcie jednostki oceny.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 1 251,1 mln euro.

II. SPO - RZL – Rozwój Zasobów Ludzkich

Głównym celem SPO RZL jest: „budowa otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy”.

Celem szczegółowym programu jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości. Harmonijny rozwój gospodarki ma zapewnić wzrost zatrudnienia i osiągnięcie spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na poziomie regionalnym i krajowym.

Głównymi beneficjentami wsparcia w ramach usług dla osób będą: bezrobotni, absolwenci, pracodawcy i pracownicy przedsiębiorstw, kobiety, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, w tym osoby niepełnosprawne, młodzież pochodząca z rodzin patologicznych i niefunkcjonująca w systemie szkolnym oraz osoby korzystające długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej: alkoholicy i osoby uzależnione od narkotyków poddające się leczeniu, bezdomni, byli więźniowie, młodzież wychowująca się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, osoby długotrwale bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy i uchodzący mający problemy z integracją.

Beneficjenci pomocy dostarczanej w ramach usług dla systemów to jednostki centralne (w tym Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu), instytucje rynku pracy, samorządy, placówki edukacyjne i szkoleniowe, partnerzy społeczni, organizacje pozarządowe.

Cele SPO RZL są realizowane w ramach trzech priorytetów:

Priorytet 1 – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej.

- Działanie 1.1. - Rozwój i modernizacja instrumentów i instytucji rynku pracy.
- Działanie 1.2. - Perspektywy dla młodzieży.
- Działanie 1.3. - Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.
- Działanie 1.4. - Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.
- Działanie 1.5. - Promocja aktywnej polityki społecznej poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka.
- Działanie 1.6. - Integracja i reintegracja zawodowa kobiet.

Priorytet 2 – Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy.

- Działanie 2.1. - Zwiększenie dostępu do edukacji - promocja kształcenia przez całe życie.
- Działanie 2.2. - Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.
- Działanie 2.3. - Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki.
- Działanie 2.4. - Wzmocnienie zdolności administracyjnych.

Priorytet 3 – Pomoc techniczna.

- Działanie 1 - Wsparcie zarządzania SPO RZL.
- Działanie 2 - Informacja i promocja działań SPO RZL.
- Działanie 3 - Zakup sprzętu komputerowego.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 1 470,0 mln euro.

III. SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich

Głównymi celami programu operacyjnego są: poprawa konkurencyjności oraz trwały i zrównoważony rozwój sektora rolnego, wsparcie dla przemysłu przetwórczego w celu poprawy jego pozycji konkurencyjnej oraz wsparcie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.

Istotna jest poprawa dochodów w rolnictwie i na wsi oraz ograniczenie bezrobocia ludności wiejskiej. Poprawa dochodów jest możliwa poprzez lepsze wykorzystanie czynników produkcji, modernizację technologii oraz dywersyfikację produkcji rolnej lub podejmowanie działań towarzyszących. W sytuacji słabo rozwiniętego na obszarach wiejskich rynku pracy oraz wysokiej stopy bezrobocia (również ukrytego) niezbędne są uzupełniające działania na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy i samozatrudnienia. Program ma na celu także poprawę bezpieczeństwa i jakości żywności oraz pro-rynkowe ukierunkowanie produkcji.

Inwestycje zmierzające do poprawy standardów higienicznych, sanitarnych i jakościowych w produkcji żywności oraz działania mające na celu ochronę środowiska i poprawę dobrostanu zwierząt stanowią priorytety niniejszego programu. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i prawo do zaspokojenia aspiracji rozwojowych obecnej generacji oraz przyszłych pokoleń odnosi się w zasadniczej mierze do aspektów środowiskowych rozwoju gospodarczego. Oznacza to również prowadzenie polityki rozwojowej w sposób zapewniający trwałość struktur społecznych, gospodarczych i kulturowych w długim horyzoncie czasowym. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich wiąże się z koncepcją wielofunkcyjności, kształtowaniem warunków dla różnorodnej działalności ekonomicznej prowadzonej z poszanowaniem aspektów środowiskowych, rozwoju funkcji społecznych, kulturalnych oraz dbałością o zapewnienie mieszkańcom dobrych warunków życia. Wielofunkcyjny rozwój rolnictwa jest zgodny z oczekiwaniami społecznymi, a zarazem stabilizuje funkcje ekonomiczne gospodarstw.

Beneficjentami programu operacyjnego będą podmioty prowadzące działalność rolniczą: rolnicy, prowadzący gospodarstwo rolne (osoby fizyczne i prawne), producenci rolni reprezentowani przez zrzeszenia/stowarzyszenia lub władze samorządowe, przedsiębiorcy prowadzący działalność w zakresie przetwórstwa produktów rolnych, spółki wodne, których statutowy cel jest związany z działalnością rolniczą oraz Lasy Państwowe i właściciele lasów prywatnych.

Program realizowany jest przez niżej wymienione priorytety i działania.

Priorytet 1 – Wspieranie zmian i dostosowań w rolnictwie.

- Działanie 1.1. - Inwestycje w gospodarstwach rolnych.
- Działanie 1.2. - Ułatwienie startu młodym rolnikom.
- Działanie 1.3. - Szkolenia.
- Działanie 1.4. - Wsparcie doradztwa rolniczego.
- Działanie 1.5. - Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych.

Priorytet 2 – Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

- Działanie 2.1. - Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą i/lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych.
- Działanie 2.2. - Scalanie gruntów*.
- Działanie 2.3. - Odnowa wsi i zachowanie dziedzictwa kulturowego**.
- Działanie 2.4. - Infrastruktura związana z rolnictwem.
- Działanie 2.5. - Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi**.
- Działanie 2.6. - Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem.
- Działanie 2.7. - Pilotażowy Program LEADER+.

Priorytet 3 – Pomoc techniczna.

*działanie dotyczy samorządów powiatowych,

** działania dotyczą samorządów gminnych.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 1 192,5 mln euro.

IV. SPO Rybołówstwo i przetwórstwo ryb

Celem głównym programu jest racjonalna gospodarka żywymi zasobami wód i poprawa efektywności sektora rybackiego oraz podniesienie konkurencyjności polskiego rybactwa i przetwórstwa rybnego. Produkty rybołówstwa oraz chowu i hodowli ryb, produkty przetwórstwa powinny odpowiadać zapotrzebowaniu rynku krajowego pod względem ceny i jakości oraz powinny być konkurencyjne na rynkach zagranicznych.

Beneficjentami będą przede wszystkim armatorzy statków rybackich, właściciele i dzierżawcy portów, zintegrowane kolektywne grupy właścicieli i rodzin rybackich, rybacy, organizacje rybaków śródlądowych, właściciele gospodarstw rybackich, właściciele zakładów przetwórczych o określonych możliwościach wdrożenia nowych technologii, hurtownicy, detaliści, placówki naukowo-badawcze, uczelnie.

Priorytet 1 – Dostosowanie nakładu połowowego.

- Działanie 1.1. - Złomowanie statków rybackich.
- Działanie 1.2. - Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia – służy osiągnięciu identycznego celu jak w działaniu 1, jednakże trwałe wycofanie części floty rybackiej z wód UE nastąpi poprzez zmianę jej przeznaczenia na cele poza rybołówstwem morskim.
- Działanie 1.3. - Wspólne przedsięwzięcia – utworzenie wspólnych przedsiębiorstw rybackich typu joint venture, funkcjonujących poza wodami UE i poławiających za pomocą wycofanych statków rybackich.

Priorytet 2 – Odnowa i modernizacja floty rybackiej.

- Działanie 2.1. - Budowa nowych jednostek.
- Działanie 2.2. - Modernizacja istniejących statków.
- Działanie 2.3. - Wycofanie (bez pomocy publicznej) związane z odnową.

Priorytet 3 – Ochrona i rozwój zasobów wodnych, chów i hodowla ryb, rybackie urządzenia portowe, przetwórstwo i rynek rolny.

- Działanie 3.1. - Ochrona i rozwój zasobów wodnych.
- Działanie 3.2. - Chów i hodowla ryb.
- Działanie 3.3. - Rybacka infrastruktura portowa.
- Działanie 3.4. - Przetwórstwo i rynek rybny.
- Działanie 3.5. - Rybołówstwo śródlądowe.

Priorytet 4 – Inne działania.

- Działanie 4.1. - Rybołówstwo przybrzeżne.
- Działanie 4.2. - Działania społeczno-ekonomiczne.
- Działanie 4.3. - Promocja.
- Działanie 4.4. - Działania organizacji obrotu rynkowego.
- Działanie 4.5. - Czasowe zawieszenie działalności, inne finansowe rekompensaty.
- Działanie 4.6. - Działania innowacyjne i inne.

Priorytet 5 – Pomoc techniczna.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 201,8 mln euro.

V. SPO Transport

Głównym celem programu jest uzyskanie systemu transportowego spójnego przestrzennie w skali kraju i spójnego z systemem innych państw UE.

Celami szczegółowymi programu są: przyspieszenie procesu modernizacji i rozbudowy infrastruktury transportowej poprzez modernizację głównych linii kolejowych, rozbudowa sieci drogowej, poprawa dostępu do portów morskich ważnych dla gospodarki narodowej.

Beneficjentami programu są: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (PKP S.A.), Urzędy Morskie (w Gdyni, Słupsku i Szczecinie), Zarządy Portów (w Gdańsku, Gdyni i Szczecinie-Świnoujściu) oraz Ministerstwo Infrastruktury wraz z podmiotami publicznymi, z którymi zostaną zawarte odpowiednie umowy.

Priorytet 1 – Zrównoważony gałęziowo rozwój systemu transportowego.

- Działanie 1.1. - Modernizacja linii kolejowych w relacjach między aglomeracjami miejskimi i w aglomeracjach.
Działanie 1.2. - Poprawa infrastruktury dostępu do portów morskich.
Działanie 1.3. - Rozwój systemów intermodalnych.

Priorytet 2 – Bezpieczniejsza infrastruktura drogowa.

- Działanie 2.1. - Przebudowa i budowa dróg krajowych
Działanie 2.2. - Usprawnienie przejazdów drogami krajowymi przez miasta na prawach powiatu.
Działanie 2.3. - Wdrażanie i monitoring środków poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 1 163,4 mln euro.

VI. SPO Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Celem głównym programu jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Beneficjentami końcowymi pomocy są przede wszystkim samorządy wojewódzkie, powiatowe i gminne, stowarzyszenia, związki i porozumienia jednostek samorządu terytorialnego, jednostki świadczące usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego, jednostki wybrane w drodze przetargu świadczące usługi publiczne na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego,

organizacje pozarządowe działające non profit, agencje rozwoju regionalnego i instytucje wspierania przedsiębiorczości, a za ich pośrednictwem mikroprzedsiębiorstwa. W ramach projektów realizowanych z udziałem Europejskiego Funduszu Społecznego odbiorcą pomocy, dostarczanej za pośrednictwem instytucji szkoleniowych, agencji rozwoju regionalnego oraz instytucji wspierania przedsiębiorczości, będą m.in. osoby wymagające przekwalifikowania, doksztalcania i szkolenia w związku z realizowanymi programami rozwojowymi i restrukturyzacyjnymi oraz osoby zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.

Priorytet 1 – Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.

- Działanie 1.1. - Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego.
- Działanie 1.2. - Infrastruktura ochrony środowiska.
- Działanie 1.3. - Regionalna infrastruktura społeczna.
- Działanie 1.4. - Rozwój kultury i turystyki.
- Działanie 1.5. - Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.
- Działanie 1.6. - Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach.

Priorytet 2 – Wzmocnienie regionalnej bazy ekonomicznej i zasobów ludzkich.

- Działanie 2.1. - Rozwój zawodowy dostosowujący zasoby ludzkie do potrzeb regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionach.
- Działanie 2.2. - Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne.
- Działanie 2.3. - Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa.
- Działanie 2.4. - Reorientacja zawodowa osób dotkniętych procesami restrukturyzacji.
- Działanie 2.5. - Promocja przedsiębiorczości.
- Działanie 2.6. - Regionalne strategie innowacyjne i transfer wiedzy.

Priorytet 3 – Rozwój lokalny.

- Działanie 3.1. - Obszary wiejskie.
- Działanie 3.2. - Obszary podlegające restrukturyzacji.
- Działanie 3.3. - Rewitalizacja obszarów zdegradowanych (miejskich, przemysłowych, powojkowych).
- Działanie 3.4. - Mikroprzedsiębiorstwa.
- Działanie 3.5. - Lokalna infrastruktura społeczna.

Dofinansowanie funduszy strukturalnych – 2 968,5 mln euro.

Środki finansowe na realizację poszczególnych programów operacyjnych zapewnione są przez fundusze strukturalne, które stanowią finansowy instrument polityki strukturalnej UE. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE.

Istnieją cztery Fundusze Strukturalne:

- **Europejski Fundusz Społeczny (ES)** – finansuje SPO Rozwój Zasobów Ludzkich, SPO Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (priorytet 2: „Wzmocnienie rozwoju regionalnych zasobów ludzkich”) oraz inicjatywę wspólnotową „EQUAL”,
- **Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej (EAGGF)** – finansuje SPO Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich,
- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFFR)** – finansuje SPO Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, SPO Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, SPO Transport i Gospodarka Morska,
- **Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa (FIFG)** – finansuje SPO Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb.

B. Fundusz Spójności

Fundusz Spójności jest instrumentem polityki strukturalnej, lecz nie zalicza się do funduszy strukturalnych. Fundusz Spójności został powołany w celu zmniejszania różnic w poziomie rozwoju gospodarczego oraz dysproporcji w warunkach życia ludzi w krajach oraz regionach Unii Europejskiej. Różnice w poziomie gospodarczo-społecznym pojawiły się wraz z przyjęciem kolejnych państw członkowskich do Unii, które były słabiej rozwinięte niż dotychczasowi członkowie. Wyrównanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego wymaga od tych państw dużych inwestycji i przeznaczania znaczących środków na rozwój oraz modernizację infrastruktury transportowej i ochrony środowiska.

Zakres działania funduszu obejmuje pomoc o zasięgu krajowym, a nie regionalnym jak to ma miejsce w przypadku funduszy strukturalnych. Ponadto środki z funduszu przyznawane są na konkretny projekt akceptowany przez KE, natomiast fundusze strukturalne przyznawane są na program, a beneficjent sam wybiera dziedzinę, w którą będzie inwestował. W przypadku Funduszu Spójności przyznawana jest zaliczka na realizację projektu, a w przypadku funduszy strukturalnych dofinansowanie odbywa się na zasadzie zwrotu wcześniej zaangażowanych środków własnych.

Zgodnie z zasadami działania funduszu przedsięwzięcia muszą należeć do **sektora środowiska** (m.in. zapobieganie, ochrona i poprawa jakości środowiska, ochrona zdrowia ludzkiego, zapewnienie racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych) lub do **sektora transportu** (m.in. rozwój infrastruktury transportowej w ramach sieci transeuropejskiej TEN).

Dofinansowanie z Funduszu Spójności przeznaczane jest na duże projekty lub grupy projektów tworzących spójną całość, których budżet jest nie mniejszy niż **10 mln euro**.

Projekty inwestycyjne mogą być dofinansowane w ramach funduszu maksymalnie do wysokości 85% ogółu wydatków. W ramach jednego projektu nie można korzystać jednocześnie z Funduszu Spójności oraz funduszy strukturalnych. Pomoc doradcza może być finansowana ze środków Funduszu Spójności w 100%.

Beneficjentami funduszu są:

- w **sektorze środowiska**: jednostki samorządu terytorialnego, związki jednostek samorządu terytorialnego, komunalne spółki prawa handlowego oraz inne podmioty publiczne (np. regionalne zarządy gospodarki wodnej, spółki Skarbu Państwa) lub prywatne;
- w **sektorze transportu**: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (sektor transportu drogowego) oraz PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. (sektor transportu kolejowego).

C. Inicjatywy Wspólnotowe

Są to programy finansowane z funduszy strukturalnych, mające na celu rozwiązywanie problemów występujących na terenie całej Unii Europejskiej. Liczba i charakter inicjatyw ulegają zmianom w zależności od zidentyfikowanych problemów mających wpływ na funkcjonowanie Unii Europejskiej. W latach 2000–2006 są to: EQUAL, INTERREG, LEADER+ i URBAN. W tych latach w Polsce wdrażane są inicjatywy EQUAL i INTERREG III.

EQUAL – obejmuje współpracę ponadnarodową, mającą na celu tworzenie nowych i lepszych miejsc pracy oraz zapewnienie, by nikogo nie pozbawiono do nich dostępu. Wsparcie kierowane jest dla projektów służących promowaniu nowych sposobów zwalczania wszelkich form dyskryminacji i nierówności na rynku pracy, dotyczących zarówno osoby bezrobotne, jak i zatrudnione. Obejmuje również działania na rzecz osób ubiegających się o status uchodźcy. EQUAL obejmuje swoim zakresem dziewięć obszarów tematycznych. Osiem z tych tematów zdefiniowanych jest w kontekście priorytetów *Europejskiej Strategii Zatrudnienia*, dziewiąty – obejmuje specyficzne potrzeby osób ubiegających się o status uchodźcy. Inicjatywa ta jest finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Zakres i zasady wdrażania zostały opracowane w formie programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004–2006³.

INTERREG III – to Inicjatywa Wspólnotowa finansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (ERDF), której celem jest wspieranie współpracy przygranicznej, międzynarodowej i międzyregionalnej zarówno na zewnętrznych, jak i wewnętrznych granicach Unii w zakresie gospodarki przestrzennej, ochrony środowiska i transportu.

W ramach INTERREG III wydzielone zostały trzy komponenty:

- **Komponent A** – obejmuje współpracę przygraniczną władz publicznych sąsiadujących ze sobą obszarów w celu rozwijania przygranicznych ośrodków gospodarczych i społecznych poprzez wdrażanie zarówno projektów infrastrukturalnych jak i „miękkich”:
 - stymulowanie przedsiębiorczości i rozwoju małych firm (w tym firm sektora turystycznego),
 - rozwój wspólnego transgranicznego systemu ochrony środowiska,

³ Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z 11 sierpnia 2004 r. w sprawie przyjęcia programu operacyjnego – Program Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL dla Polski 2004–2006 (DzU nr 189, poz. 1948).

- modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci powiązań transportowych w celu zwiększenia dostępności terenów przygranicznych,
 - wsparcie inicjatyw społeczności lokalnych (fundusz mikroprojektów),
 - rozwój kapitału ludzkiego i instytucjonalnych form współpracy transgranicznej,
 - wykorzystanie zasobów ludzkich i materialnych w dziedzinie badań naukowych, rozwoju technologicznego, edukacji, kultury w celu zwiększenia produktywności obszaru i jego zdolności do kreowania miejsc pracy.
- **Komponent B** – celem tego komponentu jest współpraca ponadnarodowa ukierunkowana na wzmocnienie harmonijnego, zrównoważonego rozwoju terytorium europejskiego. Polska obszarowo przynależy do:
 - a) Programu BSR (Bałtyckiego) ,
 - b) Programu CADSES, obejmującego Obszar Europy Środkowej, Adriatyckiej, Naddunajskiej i Południowo-Wschodniej.
 - **Komponent C** – obejmuje całe terytorium Unii Europejskiej, lecz podzielony jest na cztery strefy: Północ, Południe, Wschód, Zachód. Polska terytorialnie przynależy do strefy Północ i Wschód. Głównym celem tego komponentu jest międzynarodowa wymiana informacji i doświadczeń w zakresie rozwoju regionalnego, systemowych przykładów rozwiązywania problemów oraz rozwój powiązań sieciowych w zakresie polityki regionalnej.

Oprócz programów zawartych w Narodowym Planie Rozwoju w Polsce realizowane są **programy wspólnotowe** we współpracy z krajami członkowskimi UE. Są to programy pomocy finansowej inne niż fundusze strukturalne. Zarządzane są przez dyrekcje generalne KE, a ich budżet tworzony jest ze składek członkowskich wszystkich krajów uczestniczących w programie. Dofinansują część kosztów związanych z realizacją projektów przygotowanych przez kilku partnerów z różnych krajów uczestniczących w programie. Przykładem programów są:

- *Leonardo da Vinci* – wymiana i staże międzynarodowe, projekty językowe, doradztwo zawodowe, wielkość pomocy od 50% do 100%.
- *Sokrates* – kreowanie europejskiego wymiaru w nauczaniu i rozwijanie współpracy w dziedzinie kształcenia, poprawa jakości szkolenia, dofinansowanie nauki języków obcych, dofinansowanie do 50% kosztów.
- *Media Plus* – inwestowanie w produkcję, marketing i promocję całego sektora audiowizualnego filmowego, dofinansowanie od 50% do 60% poniesionych kosztów.
- *e-Content* – promocja dostępu do rozwiązań informatycznych, rozwój sieci i rynku informatycznego, dofinansowanie od 10% do 45% poniesionych kosztów.
- *VI Program Ramowy projekt CRAFT* – projekty badawcze i innowacyjne, usługi informacyjne, zakup nowoczesnych technologii, dofinansowanie do 50% poniesionych kosztów.

Obok pomocy realizowanej przez UE w ramach już omówionych funduszy, dodatkowym dla Polski źródłem środków finansowych na realizację projektów z różnych dziedzin są dwa mechanizmy:

- **Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG),**
- **Norweski Mechanizm Finansowy (NMF).**

Wysokość środków oraz ich podział pomiędzy poszczególne państwa-beneficjentów oraz zasady korzystania ze wsparcia, jak również priorytetowe działania ustalane są na okres 5 lat. Obecny okres trwa od 1 maja 2004 roku do 30 kwietnia 2009 roku. Na ten okres przyznano w ramach obu mechanizmów środki wszystkim nowym państwom UE, a w przypadku MF EOG także Grecji, Hiszpanii i Portugalii. Tak jak w przypadku funduszy strukturalnych pomoc ma formę refundacji poniesionych kosztów kwalifikowalnych. Maksymalny poziom wsparcia to 85% całkowitych kosztów, w przypadku projektów realizowanych przy wykorzystaniu środków publicznych, oraz 60% kosztów dla innych projektów.

W przypadku **Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG)** określone zostały priorytety, które dotyczą różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego. Są to:

1. Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego ze szczególnym uwzględnieniem redukcji ilości substancji niebezpiecznych dla środowiska

Projekty, które będą wspierane, mają być związane z budową bądź modernizacją infrastruktury ciepłowniczej czy wodno-kanalizacyjnej. Mogą dotyczyć wykorzystania alternatywnych źródeł energii, zastąpienia dotychczas stosowanych systemów ciepłych bardziej energooszczędnymi, organizacji selektywnego zbierania odpadów na poziomie gmin czy budowy oczyszczalni ścieków w miejscowościach do 15 tys. mieszkańców.

2. Promowanie zrównoważonego rozwoju poprzez lepsze wykorzystanie i zarządzanie zasobami naturalnymi

Przedsięwzięcia w tym zakresie mogą obejmować działania wspierające tworzenie tzw. zielonych miejsc pracy czy zielonych zamówień, rozwój edukacji ekologicznej poprzez tworzenie specjalnych sieci nauczania tych treści, oraz działania związane z ochroną różnorodności biologicznej lub gospodarką leśną.

3. Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego, w tym transport publiczny i odnowa miast

W ramach tego priorytetu realizowane będą projekty o wartości przekraczającej 1 mln euro, które dotyczą takich działań, jak: modernizacja obiektów zabytkowych oraz ich otoczenia, zwłaszcza związana z ich adaptacją do celów turystycznych, rewitalizacja historycznych miast, a w szczególności polskich metropolii - Gdańska, Krakowa, Poznania, Warszawy i Wrocławia. Współfinansowane będą również projekty dotyczące odnawiania zabytkowych obiektów przemysłowych, tworzenia odpowiedniej infrastruktury w miejscach o szczególnym znaczeniu dla kultury i historii lub tworzenia instytucji kultury europejskiej oraz systemów zabezpieczenia dzieł sztuki przed kradzieżą i wywozem.

4. Rozwój zasobów ludzkich poprzez m.in. promowanie wykształcenia i szkoleń, wzmacnianie w samorządzie i jego instytucjach potencjału z zakresu administracji lub służby publicznej wraz z wspierającymi procesami demokratycznymi

Projekty, które będą wdrażane, w tym przypadku dotyczyć będą m.in. opracowania i prowadzenia programów szkoleniowych dla administracji samorządowej, w tym szkoleń na temat obowiązujących dyrektyw dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn, rozwijania doradztwa oraz systemu informacji dla jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych oraz wspomagania rozwoju współpracy władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

5. Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem

Miejscem realizacji projektów w tej dziedzinie powinny być obszary wiejskie oraz małe miasta. Projekty kwalifikujące się do wsparcia to, m.in.: projekty zwiększające dostępność do odpowiedniej jakości usług medycznych, programy promocji profilaktyki zdrowotnej, rozwijania wiedzy na temat metod planowania rodziny i standardów odpowiedzialnego rodzicielstwa, jak również projekty dotyczące tworzenia miejsc rekreacji dla dzieci oraz integracji dzieci niepełnosprawnych z pełnosprawnymi.

6. Badania naukowe dotyczące pozostałych priorytetów

Wspierane projekty badawcze muszą dotyczyć dziedzin związanych z pozostałymi priorytetami, które wyznaczono dla tego mechanizmu finansowego.

Drugi z mechanizmów finansowych, tj. **Norweski Mechanizm Finansowy (NMF)**, dofinansowane będą projekty realizujące priorytety wyżej opisane, oprócz badań naukowych, oraz projekty realizujące dodatkowe cztery priorytety:

1. Wdrażanie przepisów z Schengen, wspieranie Narodowych Planów Działania z Schengen, jak również wzmacnianie sądownictwa

W ramach tego priorytetu będzie można ubiegać się o wsparcie dla projektów obejmujących m.in. modernizację przejść granicznych, rozbudowę infrastruktury migracyjno-azyłowej, budowanie kompetencji związanych z przetwarzaniem wniosków wizowych i azyłowych czy w zakresie przeciwdziałania handlowi kobietami i dziećmi.

2. Ochrona środowiska, z uwzględnieniem administracyjnych zdolności wprowadzania w życie odpowiednich przepisów dotyczących projektów inwestycyjnych

Działania realizowane w przypadku tego priorytetu będą się koncentrowały na usprawnianiu funkcjonowania administracji publicznej poprzez szkolenia, rozwijanie systemów zarządzania środowiskowego czy projekty gromadzenia i popularyzacji informacji o najlepszych technikach „czystej produkcji”.

3. Polityka regionalna i działania transgraniczne

Tym priorytetem objęte będą projekty dotyczące m.in. transferu wiedzy z regionów lepiej rozwiniętych do regionów słabszych, rozwoju systemu komuni-

kacji społecznej w zakresie informacji o EOG, podnoszenia kwalifikacji pracowników administracji publicznej poprzez staże w krajach EOG, czy współpracy transgranicznej pomiędzy władzami różnych szczebli.

4. Pomoc techniczna

Działania w tym zakresie mają koncentrować się na popularyzacji mechanizmu oraz wsparcia procesu przygotowania projektów współfinansowanych w ramach obu mechanizmów oraz zwiększenia efektywności procesu monitoringu, oceny i kontroli realizowanych projektów.

Zapisane na rzecz Polski środki zostały podzielone pomiędzy poszczególne priorytety dla obu mechanizmów finansowych. Najwięcej, bo blisko jedną czwartą całej pomocy, planuje się przeznaczyć na rzecz przygotowania Polski do uzyskania uczestnictwa w mechanizmach dotyczących regulacji granicznych wynikających z Układu z Schengen. Kolejnym priorytetem, wg skali udostępnionych środków, jest ochrona środowiska realizowana w ramach MF EOG, na którą przewidziano niemal jedną piątą łącznej kwoty zagwarantowanych środków.

Od 2000 roku w Polsce realizowane są programy przedakcesyjnego wsparcia UE, których najważniejszym zadaniem było przygotowanie Polski do członkostwa w UE oraz pomoc w wyrównywaniu różnic gospodarczych. Są to programy: PHARE, SAPARD, ISPA, z których projekty będą realizowane jeszcze przez najbliższe lata.

ANNA SUPRYNOWICZ – Naczelnik Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie.

Przy opracowaniu materiału wykorzystano informacje zawarte na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Gospodarki i Pracy oraz dotyczące poszczególnych funduszy strukturalnych.

ADAM CZUDEK

Finanse jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu w latach 2003–2004

Wstęp

Jednostki samorządu terytorialnego prowadzą działalność związaną z zaspokajaniem potrzeb o znaczeniu publicznym i wykorzystują w tym celu środki finansowe stanowiące znaczną część funduszy publicznych. Wprawdzie udział tych środków w stosunku do dochodów budżetu państwa w latach 2002–2003 zmniejszył się w porównaniu z rokiem 2001, kiedy to wskaźnik udziału wyniósł 56,6%, gdyż w roku 2002 kształtował się na poziomie 55,8%, zaś w 2003 roku obniżył się do 52,0%, ale było to spowodowane wyłączeniem z budżetu powiatów środków na finansowanie powiatowych komend policji i inspekcji weterynaryjnej. Zadania te zostały bowiem przyjęte do finansowania przez administrację rządową. Z tego względu dochody jednostek samorządu terytorialnego w Polsce w 2003 roku zmniejszyły się – w porównaniu z rokiem 2002 – o 1,1% w ujęciu nominalnym. Nie oznacza to jednak faktycznego pogorszenia sytuacji finansowej, ponieważ po wyłączeniu kwot dotacji otrzymanych w 2002 roku przez samorządy powiatów na finansowanie policji i inspekcji weterynaryjnej okazuje się, że poziom dochodów w 2003 roku zwiększył się o 3% nominalnie i o 2,2% w ujęciu realnym¹. Można zatem stwierdzić, że sytuacja finansowa jednostek samorządu terytorialnego w Polsce, mierzona wielkością dochodów budżetowych, systematycznie się poprawia, albowiem tendencja wzrostu dochodów wystąpiła również w latach wcześniejszych.

Na tym tle warto postawić pytanie, czy podobna tendencja występowała w województwie podkarpackim, zwłaszcza że jednostki samorządu terytorialnego na Podkarpaciu charakteryzowały się w ostatnich latach niższym w porównaniu do wielkości przeciętnych dla Polski poziomem dochodów².

Inna kwestia wymagająca wnikliwej analizy i oceny to skala wsparcia działań podejmowanych przez samorządy środkami finansowymi pochodzącymi z funduszy Unii Europejskiej. Wprawdzie pierwszy rok członkostwa Polski we

¹ *Sprawozdanie z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2003 roku*, Krajowa Rada RIO, Warszawa, 2004.

² A. Czudek, *Regionalne zróżnicowanie sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego w Polsce* [w:] *Regionalne uwarunkowania ekonomicznego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich*, Wydawnictwo UR, Rzeszów 2003.

Wspólnocie Europejskiej nie mógł stanowić zasadniczego przełomu pod tym względem, ale z pewnością zestawienia obrazujące udział środków pomocowych i funduszy strukturalnych UE w ogólnej wielkości dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego są ważnym wskaźnikiem ilustrującym z jednej strony aktywność władz samorządowych w pozyskiwaniu nowych źródeł dochodów, z drugiej zaś ewentualne zróżnicowanie tego wskaźnika między jednostkami samorządowymi może świadczyć o różnym poziomie dostępności tych środków, zależnym m.in. od dotychczasowej sytuacji finansowej gmin czy powiatów.

W poszukiwaniu odpowiedzi na postawione pytania, podobnie jak w poprzednich opracowaniach na ten temat publikowanych przez RIO w Rzeszowie, przeprowadzono ocenę sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu w latach 2003–2004, przy zastosowaniu podziału na:

- samorząd województwa,
- samorządy powiatów,
- samorządy na prawach powiatu,
- samorządy gmin, z uwzględnieniem podziału na:
 - miasta,
 - miasta-gminy,
 - gminy.

Prezentowany materiał źródłowy został przygotowany przez pracowników Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie.

Dochody jednostek samorządu terytorialnego

Dochody samorządu województwa

Dochody samorządu województwa podkarpackiego w latach 2003–2004 znacząco się zwiększyły w porównaniu z latami wcześniejszymi, wskaźnik wzrostu w roku 2003 (w stosunku do roku poprzedniego) wyniósł 17%, zaś w 2004 roku – 26%. W rezultacie w latach 2000–2004 poziom dochodów zwiększył się o blisko 75%. Należy podkreślić, że w 2003 roku dochody samorządu wojewódzkiego na Podkarpaciu były o ponad 8% większe w porównaniu do wskaźnika przeciętnego dla całego kraju, zaś województwo podkarpackie znalazło się na siódmym miejscu w Polsce pod tym względem. Był to jednak głównie efekt znacznie wyższych niż w większości województw kwot subwencji i dotacji z budżetu państwa kierowanych na Podkarpacie, nie zaś wzrostu dochodów własnych samorządu województwa, bowiem wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem, wynoszący w 2003 roku 11%, był niższy w porównaniu ze wskaźnikiem ogólnopolskim (16%). Z kolei udział subwencji (37%) i dotacji celowych (52%) był na Podkarpaciu wyższy niż wskaźniki przeciętne dla Polski.

Struktura dochodów samorządu województwa dość istotnie zmieniła się w 2004 roku, bo udział dochodów własnych zwiększył się – w porównaniu z 2003 rokiem – do 37%, zaś udział dotacji celowych w dochodach ogółem zmniejszył się z 53% w 2003 roku do 30% w roku 2004. Był to rezultat zmian w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dającej władzom samorządowym województwa większy wpływ na kształtowanie poziomu dochodów budżetowych.

Dochody powiatów

Najbardziej charakterystyczną cechą sytuacji finansowej samorządu powiatów na Podkarpaciu jest wzrost poziomu dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca w roku 2004 w zdecydowanej większości powiatów (z wyjątkiem lubaczowskiego i sanockiego). Podobnie jak w przypadku samorządu województwa zmieniła się również struktura dochodów, gdyż istotnie zwiększył się udział dochodów własnych, zmniejszyło się natomiast znaczenie dotacji w ogólnej kwocie dochodów budżetowych. Zmniejszyło się ponadto zróżnicowanie wielkości dochodów między powiatem o najwyższym wskaźniku dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca (lubaczowski), a powiatem uzyskującym najniższe dochody (przemyski). W roku 2003 dochody powiatu o najniższym wskaźniku stanowiły zaledwie 26% dochodów powiatu o najwyższym wskaźniku, zaś w roku 2004 różnica zmniejszyła się o 8%. Podkreślić należy przy tym, że także w latach wcześniejszych, czyli od roku 2000, powiat przemyski uzyskiwał najniższe dochody, zaś powiat lubaczowski – najwyższe³.

Dochody miast na prawach powiatu

Dochody miast na prawach powiatu dość znacznie przewyższają poziom dochodów innych jednostek samorządu terytorialnego ze względu na wykonywanie zarówno zadań gmin jak i zadań należących do powiatów. W roku 2004 zwiększyły się dochody każdego z 4 miast na prawach powiatu w woj. podkarpackim. Podobnie jak w latach ubiegłych najwyższy wskaźnik dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca uzyskał samorząd Krosna, najniższy zaś Tarnobrzega.

Dochody gmin

Spośród trzech typów gmin (miasta, miasta-gminy, gminy) najwyższy poziom dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca osiągały w latach 2003–2004 (a także w latach wcześniejszych) gminy wiejskie. W tej grupie najwyższy wskaźnik dochodów na 1 mieszkańca, przekraczający na ogół kwotę 2000 zł, mają gminy położone w regionie górskim (Solina, Cisna, Lutowiska, Czarna, Krempna). Podobny poziom dochodów uzyskało w 2004 roku także kilka gmin wiejskich położonych poza regionem górskim. Należą tu: gmina Ostrów, której dochody kształtowały się na wysokim poziomie także w latach poprzednich, a ponadto gminy Adamówka, Cmolas, Medyka i Stary Dzików, które osiągnęły skokowy przyrost dochodów w roku 2004 wynoszący 30-40%. Oznacza to, że zwiększa się liczba gmin uzyskujących wysokie dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W dalszym ciągu jednak przeciętny poziom dochodów gmin wiejskich na Podkarpaciu pozostaje niższy w porównaniu z wielkością ogólnopolską, ponieważ w 2000 roku różnica wynosiła około 5%. Podobne różnice występują między miastami i miastami-gminami w woj. podkarpackim a całą Polską.

³ A. Czudec, *Finanse jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu – kierunki zmian w latach 2000–2002*, „Budżet Samorządu Terytorialnego” 2003, z. 11.

Szczegółowe dane liczbowe charakteryzujące poziom i strukturę dochodów jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu w latach 2003–2004 podano w **tabelach 1a, 1b**. Jednostki samorządowe w każdej z wydzielonych grup uporządkowano w kolejności alfabetycznej, zaś w ostatniej kolumnie tabel 1a, 1b podano kolejność jednostek samorządowych ustaloną na podstawie poziomu dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Znaczenie dochodów własnych pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych w kształtowaniu sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego

Proces dostosowania Polski do integracji z UE, a od 1 maja 2004 roku członkostwo naszego kraju we Wspólnocie Europejskiej, zwiększyły możliwości korzystania z funduszy przedakcesyjnych, a obecnie także funduszy strukturalnych UE przez jednostki samorządu terytorialnego. Możliwość taką daje polityka regionalna UE w coraz większym stopniu ukierunkowania na wspieranie regionów słabiej rozwiniętych gospodarczo i społecznie, w celu zmniejszenia różnic między regionami zarówno w skali kraju jak i całej Wspólnoty.

Ze względu na to, że Podkarpacie należy do regionów charakteryzujących się niskim poziomem rozwoju wielu dziedzin (niski poziom PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca, największy w kraju odsetek ludności wiejskiej, mało wydajne i słabo powiązane z rynkiem rolnictwo), potencjalne możliwości korzystania z finansowego wsparcia UE są tu szczególnie duże i uzasadnione.

W poszukiwaniu odpowiedzi na pytanie o znaczenie tego wsparcia w kształtowaniu sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego na Podkarpaciu przeprowadzono analizę udziału środków pozyskiwanych ze źródeł zewnętrznych w dochodach własnych samorządów. Szczegółowe dane na ten temat zaprezentowano w **tabeli 2**.

Z danych tych wynika duże zróżnicowanie udziału dochodów zewnętrznych w dochodach własnych jednostek samorządowych. Uwaga ta odnosi się do różnic między poszczególnymi ogniwami samorządu, jak też do wewnętrznego zróżnicowania w ramach tego samego typu jednostek samorządowych. Dochody zewnętrzne mają znacznie większe znaczenie w kształtowaniu sytuacji finansowej gmin wiejskich i miast-gmin niż pozostałych jednostek samorządowych. Świadczy o tym fakt, że w 14% gmin i 7% miast-gmin, dochody zewnętrzne stanowiły ponad 10% dochodów własnych, podczas gdy w przypadku miast, a także powiatów i samorządu województwa w żadnym z lat 2003 i 2004 dochody zewnętrzne nie miały tak znaczącego udziału. Równocześnie aż 58% miast i 33% powiatów zasilalo swoje budżety dochodami własnymi pozyskiwanymi ze źródeł zewnętrznych w skali nieznacznej, bo nieprzekraczającej 1% udziału dochodach własnych. Natomiast w grupie gmin wiejskich i miast-gmin odsetek takich samorządów kształtował się na poziomie 15%. Może to świadczyć o większej aktywności samorządów działających na szczeblu gminy w poszukiwaniu zewnętrznych źródeł dochodów własnych, do których należą przede wszystkim środki przedakcesyjne i fundusze strukturalne UE.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

Poziom wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca pozostawał w zdecydowanej większości jednostek samorządu terytorialnego w ścisłym związku z wielkością dochodów. Różnice między dochodami i wydatkami były na ogół nieznaczne, przy czym w przypadku powiatów nadwyżkę dochodów w 2004 roku wykazało 8 jednostek, podczas gdy w 2003 roku były tylko 4 takie powiaty. Podobna tendencja wystąpiła w grupie gmin wiejskich, bowiem odsetek gmin wykazujących deficyt na koniec roku zmniejszył się z 70% w 2003 roku do 61% w roku 2004.

Równocześnie jednak zdecydowana większość jednostek samorządowych finansowała swoje wydatki kredytami i pożyczkami, zaledwie około 10% samorządów nie miało na koniec 2004 roku zadłużenia z tego tytułu. Relacja zobowiązań do dochodów nie przekraczała najczęściej 30%, a jedynie około 6% samorządów przekroczyło próg 40% zadłużenia w stosunku do dochodów ogółem (**tabela 1a i 1b**).

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego nie uległa w kolejnych latach większym zmianom, a to oznacza, że największy udział w ogólnej ich wielkości mają wydatki na finansowanie zadań z zakresu edukacji publicznej.

Z kolei najbardziej zróżnicowaną między jednostkami samorządowymi kategorią wydatków są środki kierowane na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska. Występują one we wszystkich typach gmin i stanowią nawet ponad 30% ogólnej kwoty wydatków budżetowych w niektórych gminach, choć w większości nie przekraczają 10%⁴ (**tabela 3a i 3b**).

Wśród wskaźników wykorzystywanych do oceny sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego szczególnie ważny jest udział wydatków majątkowych w ogólnej wielkości wydatków budżetowych. Wskaźnik ten ilustruje bowiem zdolność samorządu do inwestowania w składniki majątku, które trwale poprawiają poziom życia mieszkańców i zwiększają możliwości podejmowania działalności gospodarczej. Należą tu przede wszystkim inwestycje z zakresu infrastruktury społecznej i technicznej, których rozwój należy do zadań jednostek samorządu terytorialnego. Szczegółowe dane na temat wielkości tego wskaźnika w latach 2003–2004 (a także – w celu pełniejszej oceny tendencji – dla roku 2000) podano w **tabeli 4**.

Większość jednostek samorządowych przeznaczala w ostatnich latach co najmniej 10% swoich wydatków na inwestycje i dotyczy to każdego ogniwa samorządu (województwo, powiat, gmina), a także każdego typu gmin (miasto,

⁴ Wskaźniki struktury wydatków jednostek samorządu terytorialnego nie są w pełni porównywalne między tymi jednostkami, bo niektóre z realizowanych wydatków były ujmowane przez gminy w różnych działach klasyfikacji budżetowej, mimo że dotyczyły takich samych zadań. Przykładem może być gmina Chmielnik, gdzie suma wydatków wyszczególnionych w tabeli 3b w poszczególnych działach w 2003 roku stanowi zaledwie nieco ponad 51% ogólnej kwoty wydatków budżetowych w tym roku. Stało się tak dlatego, że budowa kanalizacji sanitarnej i rozbudowa oczyszczalni ścieków zostały ujęte w dziale „Rolnictwo”, który z kolei ze względu na marginesowe znaczenie w budżecie większości gmin – nie został uwzględniony w analizie. Z kolei w większości gmin budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków jest ujmowana w dziale „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”. Podobna sytuacja ma miejsce w kilku innych gminach, m.in. Padew Narodowa, Nowa Dęba, Iwonicz Zdrój.

miasto-gmina, gmina). Są wśród nich zarówno samorzady o wysokim poziomie dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca i niskim zadłużeniu jak też jednostki samorządowe o najwyższym wskaźniku zadłużenia na Podkarpaciu. Oznacza to, że samorzady traktują finansowanie zadań inwestycyjnych jako jeden z podstawowych warunków rozwoju lokalnego środowiska, a podejście takie nie jest zależne wyłącznie od bieżącej sytuacji finansowej.

Podsumowanie

Sytuacja finansowa większości jednostek samorządu terytorialnego w latach 2003–2004 uległa poprawie, bo poziom dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca zwiększył się. Ponadto samorzady powiatów i samorząd województwa otrzymały w 2004 roku znacznie większą niż w latach ubiegłych kwotę dochodów własnych, co oznacza większy zakres swobody w dysponowaniu środkami budżetowymi.

W ostatnich dwóch latach zmniejszyły się nieco różnice między poziomem dochodów jednostek samorządowych o najwyższych dochodach, a samorządami o najniższym wskaźniku dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Niewielka część gmin w znaczącym stopniu powiększyła swoje dochody środkami zewnętrznymi pochodzącymi z funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych UE. Istotny wydaje się przy tym fakt, że większość samorządów zdobyła jednak w ostatnich latach doświadczenie niezbędne dla skutecznego ubiegania się o wsparcie unijne, bo znikomy ich odsetek nie uzyskał żadnego wsparcia w latach 2003–2004.

Powszechnym źródłem zasilania budżetu stały się kredyty i pożyczki. Nie prowadzi to jednak do nadmiernego zadłużania się samorządów, o czym świadczą relatywnie niskie i stabilne w kolejnych latach relacje zobowiązań do ogólnej kwoty dochodów budżetowych, a także znikomy odsetek jednostek samorządowych, których zobowiązania przekraczają połowę ich dochodów.

Wskaźnik udziału wydatków majątkowych w ogólnej wielkości wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego charakteryzował się w ostatnich 2 latach większą stabilnością niż w latach wcześniejszych i kształtował się w większości samorządów na poziomie powyżej 10%, co świadczy o rosnącej roli samorządu terytorialnego w tworzeniu warunków dla podejmowania działalności gospodarczej przez lokalną społeczność, a także o coraz większej dbałości o trwałą poprawę warunków bytowych mieszkańców.

Dochody, wydatki i zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2004 roku

Lp.	Nazwa jednostki	Dochody ogółem wykonane (w zł)	Dochody w zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wydatki ogółem wykonane (w zł)	Wydatki w zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wynik na koniec roku (w zł)	Zobowiązania (w zł)			Relacja zobowiązań do dochodów ogółem (w %)
							ogółem	w tym		
								kredyty i pożyczki	zobowiązania wymagalne	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	344458264	164,24	319905049	152,54	24553215	22050144	22050000	144	6,40
	POWIATY									
1	BIESZCZADZKI	16138521	722,50	16557034	741,24	-418513	1248467	1248467	0	7,74
2	BRZÓZOWSKI	28158994	428,50	28657854	436,09	-498860	5261874	2761874	0	18,69
3	DĘBICKI	65249900	493,85	63090638	477,51	2159262	5932501	5932501	0	9,09
4	JAROSŁAWSKI	69026470	565,23	66107560	541,32	2918910	11200000	0	0	16,23
5	JASIELSKI	55326164	478,94	54160278	468,85	1165886	4479660	4479660	0	8,10
6	KOLBUSZOWSKI	24179228	393,19	26038014	423,42	-1858786	7627318	7627318	0	31,54
7	KROŚNIENSKI	36487792	334,50	36111205	331,05	376587	6385000	3385000	0	17,50
8	LESKI	17599433	659,65	19807720	742,42	-2208287	4297441	4208290	89151	24,42
9	LEŻAJSKI	39336302	568,27	38884743	561,75	451559	2800000	0	0	7,12
10	LUBACZOWSKI	49792611	862,40	52504198	909,37	-2711587	8598996	8584700	14296	17,27
11	ŁĄNCUCKI	31640675	408,05	31569742	407,14	70933	4815133	4815133	0	15,22
12	MIELECKI	68494248	515,53	70030193	527,09	-1535945	8348008	3810000	538008	12,19
13	NIŻAŃSKI	25625428	381,36	26049923	387,68	-424495	3220000	3220000	0	12,57
14	PRZEMYSKI	20724073	290,51	20110912	281,91	613161	3129002	3129002	0	15,10
15	PRZEWORSKI	29294520	371,81	30934127	392,61	-1639607	12015479	6575430	40049	41,02
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	34523760	486,14	34139546	480,73	384214	7439025	1839025	0	21,55
17	RZESZOWSKI	53110809	310,22	53586558	313,00	-475749	4349919	4349919	0	8,19
18	SANOCKI	44964054	475,61	46015384	486,73	-1051330	10090771	10042620	48151	22,44
19	STALOWOWOLSKI	51493118	468,92	52079803	474,26	-586685	6476000	1772877	203123	12,58
20	STRZYŻOWSKI	29667709	479,37	30293362	489,48	-625653	2358297	2086300	271997	7,95
21	TARNOBRZESKI	24687482	456,67	23674296	437,93	1013186	200000	200000	0	0,81
	Razem powiaty	815521291	460,15	820403090	462,91	-4881799	120272891	80068116	1204775	14,75

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU									
1	KROSNO	132259027	2753,96	145152302	3022,43	-12893275	29141472	29022000	119472	22,03
2	PRZEMYŚL	165832728	2455,07	165932991	2456,56	-100263	21906244	13234694	8671550	13,21
3	RZESZÓW	379516697	2385,58	390200347	2452,73	-10683650	122624846	24098999	2180	32,31
4	TARNOBRZEG	99273833	1973,24	104172235	2070,61	-4898402	31639413	28052787	3586626	31,87
	Razem miasta na prawach powiatu	776882285	2390,63	805457875	2478,56	-28575590	205311975	94408480	12379828	26,43
	MIASTA									
1	DEBICA	73738149	1555,56	73599974	1552,64	138175	23507519	7465910	2541609	31,88
2	DYNÓW	10631228	1757,23	12188115	2014,56	-1556887	3733333	3561646	171687	35,12
3	JAROSŁAW	68018483	1687,93	66042948	1638,90	1975535	12876663	12871586	5077	18,93
4	JASŁO	62918331	1660,82	60404234	1594,45	2514097	26745326	26479280	266046	42,51
5	LEŻAJSK	22739825	1608,76	24373771	1724,36	-1633946	5235611	5184615	50996	23,02
6	LUBACZÓW	16864905	1347,25	17844294	1425,49	-979389	4701335	3926410	774925	27,88
7	ŁAŃCUT	30403521	1689,18	33293058	1849,72	-2889537	7687996	7558500	129496	25,29
8	MIELEC	90901170	1482,04	82867429	1351,06	8033741	140000	140000	0	0,15
9	PRZEWORSK	24507238	1557,60	25105086	1595,59	-597848	5879509	5847144	32365	23,99
10	RADYMNO	7618365	1346,71	9794260	1731,35	-2175895	2885729	2863500	22229	37,88
11	SANOK	59215593	1486,86	60570515	1520,88	-1354922	4212994	4197407	15587	7,11
12	STAŁOWA WOLA	86416221	1293,54	86826349	1299,68	-410128	11599559	8437250	3162309	13,42
	Razem miasta	553973029	1515,06	552910033	1512,15	1062996	109205574	88533248	7172326	19,71
	MIASTA-GMINY									
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	17530525	1440,47	18698700	1536,46	-1168175	1695982	1590530	105452	9,67
2	BŁAŻOWA	14651880	1372,03	15710562	1471,16	-1058682	3107981	3107981	0	21,21
3	BRZOZÓW	36045715	1383,08	36576899	1403,46	-531184	11006777	11006777	0	30,54
4	CIESZANÓW	12676693	1723,78	13001066	1767,89	-324373	2551313	2196982	354331	20,13
5	DUKLA	24671706	1477,52	26381845	1579,94	-1710139	8751905	8569021	182884	35,47
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	24608119	1396,60	25509663	1447,77	-901544	6378354	6357006	21348	25,92
7	IWONICZ-ZDRÓJ	16856659	1565,00	21166599	1965,15	-4309940	7829758	7371000	458758	46,45
8	JEDLICZE	21290589	1416,63	20547785	1367,21	742804	1906802	1906802	0	8,96
9	KANČZUGA	17215226	1338,87	17512206	1361,97	-296980	1442264	1378000	64264	8,38
10	KOLBUSZOWA	33386392	1366,67	34210522	1400,41	-824130	4397474	4319000	78474	13,17

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	LESKO	16643125	1439,59	15927663	1377,71	715462	4414460	4344910	69550	26,52
12	NAROL	12466033	1463,66	12584966	1477,63	-118933	1675070	1675000	70	13,44
13	NISKO	30264093	1343,40	33699293	1495,88	-3435200	5459898	5403960	55938	18,04
14	NOWA DĘBA	26212306	1416,58	24776284	1338,97	1436022	5215848	5215848	0	19,90
15	NOWA SARZYNA	31230140	1445,84	32053675	1483,97	-823535	6135594	6115400	20194	19,65
16	OLESZYCE	10493935	1580,17	10200859	1536,04	293076	1933508	1932450	1058	18,43
17	PILZNO	25701861	1496,82	28992937	1688,48	-3291076	4931018	4698393	232625	19,19
18	RADOMYŚL WIELKI	19994428	1472,34	23281456	1714,39	-3287028	3898237	3892144	6093	19,50
19	ROPCZYCE	36988971	1429,36	35698381	1379,49	1290590	14409982	9661931	748051	38,96
20	RUDNIK NAD SANEM	12996536	1283,23	13506938	1333,62	-510402	1335288	1242849	92439	10,27
21	RYMANÓW	23117501	1491,45	26112507	1684,68	-2995006	5648510	5622752	25758	24,43
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	29257706	1296,94	29712813	1317,12	-455107	4515095	1815095	0	15,43
23	SIENIAWA	10535589	1540,29	12912890	1887,85	-2377301	3761251	3711775	49476	35,70
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	25049546	1527,32	25257802	1540,02	-208256	2025000	2025000	0	8,08
25	STRZYŻÓW	28124956	1365,69	28331105	1375,70	-206149	2574961	2523708	51253	9,16
26	TYCZYN	20081276	1294,15	20306521	1308,66	-225245	7677782	7675717	2065	38,23
27	ULANÓW	11262712	1293,08	12498667	1434,98	-1235955	2008997	1867000	141997	17,84
28	USTRZYKI DOLNE	28214313	1595,02	27876379	1575,92	337934	4227037	3977500	249537	14,98
29	ZAGÓRZ	18520798	1470,84	17808576	1414,28	712222	954394	954306	88	5,15
	Razem miasta-gminy	636089332	1425,63	660855564	1481,14	-24766223	131870548	122158846	3011713	20,73
	GMINY									
1	ADAMÓWKA	9273905	2187,24	8620225	2033,07	653680	1508167	1508167	0	16,26
2	BALIGRÓD	5834088	1819,17	5688359	1773,73	145729	0	0	0	0,00
3	BESKO	6861585	1615,63	6432337	1514,56	429248	346930	318000	28930	5,06
4	BIAŁOBRZEGI	11331391	1425,51	12784948	1608,37	-1453557	1829500	1829500	0	16,15
5	BIRCZA	11320884	1684,66	12198751	1815,29	-877867	2017526	2001286	16240	17,82
6	BOGUCHWAŁA	28040356	1358,48	32683199	1583,41	-4642843	12752382	12728364	24018	45,48
7	BOJANÓW	10893723	1535,19	10899967	1536,07	-6244	1862980	1862980	0	17,10
8	BOROWA	7830639	1386,94	7794887	1380,60	35752	263424	168231	95193	3,36
9	BRZOSTEK	19005143	1454,77	19947545	1526,91	-942402	3176000	3176000	0	16,71
10	BRZYSKA	9142301	1472,90	9049781	1458,00	92520	0	0	0	0,00
11	BUKOWSKO	9679570	1865,76	9817588	1892,36	-138018	1364044	1355998	8046	14,09

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	CHŁOPICE	8954651	1587,70	9723510	1724,03	-768859	1875000	1875000	0	20,94
13	CHMIELNIK	10293924	1632,14	9844609	1560,90	449315	3171623	3171623	0	30,81
14	CHORKOWKA	18162455	1399,80	18536714	1428,65	-374259	3790077	3786704	3373	20,87
15	CISNA	7019987	4171,12	8691340	5164,19	-1671353	1762038	1713700	48338	25,10
16	CMOLAS	16181100	2052,66	17000140	2156,56	-819040	1547022	1489947	57075	9,56
17	CZARNA (bieszczadzka)	5401983	2257,41	4434697	1853,20	967286	217182	211912	5270	4,02
18	CZARNA (dębicka)	18682584	1512,51	22157729	1793,86	-3475145	9772395	9643627	128768	52,31
19	CZARNA (łańcucka)	17669417	1643,51	18274884	1699,83	-605467	2466675	2466469	206	13,96
20	CZERMIN	9609744	1423,45	10911100	1616,22	-1301356	400141	400000	141	4,16
21	CZUDEK	16470189	1428,46	17156194	1487,96	-686005	1549000	1549000	0	9,40
22	DĘBICA	39256151	1670,40	36555772	1555,50	2700379	3033225	2884862	148363	7,73
23	DĘBOWIEC	11854131	1429,07	13217631	1593,45	-1363500	1412269	1412269	0	11,91
24	DOMARADZ	8669549	1407,39	9072816	1472,86	-403267	945282	945090	192	10,90
25	DUBIECKO	15344962	1600,60	17193151	1793,38	-1848189	5553392	5553392	0	36,19
26	DYDNIA	16090497	1947,53	16358948	1980,02	-268451	3384131	3191321	192810	21,03
27	DYNÓW	10959003	1509,71	10926954	1505,30	32049	415634	410000	5634	3,79
28	DZIKOWIEC	10238352	1570,06	9997634	1533,14	240718	1311199	1266500	44699	12,81
29	FREDROPOL	10027092	1824,77	9796702	1782,84	230390	1780776	1714398	25534	17,76
30	FRYSZTAK	15397868	1451,40	16878155	1590,93	-1480287	2321972	2317600	4372	15,08
31	GĄC	6919124	1507,76	7180265	1564,67	-261141	2384140	2384140	0	34,46
32	GAWŁUSZOWICE	4361499	1535,74	4759651	1675,93	-398152	625000	625000	0	14,33
33	GORZYCE	19882263	1443,46	18740661	1360,58	1141602	3084550	3007093	77457	15,51
34	GRĘBÓW	15522970	1614,96	14452709	1503,61	1070261	1147427	1147400	27	7,39
35	GRODZISKO DOLNE	11113108	1356,08	10858863	1325,06	254245	769000	769000	0	6,92
36	HACZÓW	14165477	1536,22	14163921	1536,05	1556	2799428	2799428	0	19,76
37	HARASIUKI	10203434	1601,54	11086279	1740,12	-882845	1852848	1852848	0	18,16
38	HORYNIEC ZDRÓJ	8480481	1707,71	9038399	1820,06	-557918	36230	0	36230	0,43
39	HYŻNE	11058654	1628,19	11932887	1756,90	-874233	1002666	1001400	1266	9,07
40	IWIERYCIE	11024924	1507,58	11289851	1543,81	-264927	1120000	1120000	0	10,16
41	JAROCIN	8743220	1623,02	8735683	1621,62	7537	1473895	1473200	695	16,86
42	JAROSŁAW	18183275	1434,46	17242625	1360,26	940650	2185599	1989000	196599	12,02
43	JASZENICA ROSIELNA	11529935	1574,70	12247234	1672,66	-717299	3408256	3173761	234495	29,56

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
44	JASŁO	19523116	1223,33	22878928	1433,61	-3355812	3282737	3200000	82737	16,81
45	JAWORNIK POLSKI	7162429	1469,52	7224119	1482,17	-61690	163	0	163	0,00
46	JEŻOWE	15744590	1604,30	15986368	1628,93	-241778	1977838	1977838	0	12,56
47	JODŁOWA	7283554	1328,15	7256687	1323,25	26867	1079000	1079000	0	14,81
48	KAMIEN	12061118	1777,62	11666977	1719,52	394141	3479782	3479782	0	28,85
49	KOŁACZYCE	12522912	1428,90	13733617	1567,05	-1210705	1383831	1383600	231	11,05
50	KOMAŃCZA	8057477	1560,01	8208304	1589,22	-150827	1980978	1980978	0	24,59
51	KORCZYNA	16349570	1529,00	16242766	1519,01	106804	2919650	2919650	0	17,86
52	KRASICZYN	7488751	1591,32	7609979	1617,08	-121228	925000	925000	0	12,35
53	KRASNE	21136502	1534,30	20876769	1515,44	259733	2494735	2494735	0	11,80
54	KREMPNA	4056951	2004,42	3955400	1954,25	101551	313949	38240	275709	7,74
55	KROŚCIENKO WYŻNE	7521915	1481,57	7646343	1506,08	-124428	1563429	1563429	0	20,78
56	KRZESZÓW	6357240	1493,71	7494673	1760,97	-1137433	2490847	2490847	0	39,18
57	KRZYWCZA	7998335	1586,66	9977601	1979,29	-1979266	2381535	2381535	0	29,78
58	KURYŁÓWKA	8910907	1563,04	8918734	1564,42	-7827	0	0	0	0,00
59	LASZKI	10452297	1482,17	10562434	1497,79	-110137	1183000	1183000	0	11,32
60	LEŻAJSK	28094207	1434,11	28551336	1457,44	-457129	1385381	1381026	4355	4,93
61	LUBACZÓW	14503170	1578,83	14212376	1547,18	290794	1191270	875980	315290	8,21
62	LUBENIA	8520890	1322,91	8669422	1345,97	-148532	560000	560000	0	6,57
63	LUTOWISKA	4495080	1993,38	5225203	2317,16	-730123	92208	72200	20008	2,05
64	ŁANCUT	25790830	1275,13	25150443	1243,47	640387	1362500	1362500	0	5,28
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	15255557	1577,45	15850064	1638,93	-594507	88143	88000	143	0,58
66	MARKOWA	10987614	1642,39	9616714	1437,48	1370900	254000	254000	0	2,31
67	MEDYKA	11593005	1911,78	9581462	1580,06	2011543	1120408	1120408	0	9,66
68	MIEJSCE PIASTOWE	18080003	1360,83	17569249	1322,39	510754	7774000	7774000	0	43,00
69	MIELEC	18126456	1520,55	17525970	1470,18	600486	2827264	2827264	0	15,60
70	NIEBYLEC	14843147	1392,55	14963628	1403,85	-120481	278862	278862	0	1,88
71	NIWISKA	8702842	1510,65	9659126	1676,64	-956284	1224862	1224862	0	14,07
72	NOWY ŻMIGRÓD	13511094	1425,82	13528302	1427,64	-17208	1115	0	1115	0,01
73	NOZDRZEC	14448122	1662,81	14657123	1686,86	-209001	1596930	1421070	175860	11,05
74	OLSZANICA	8198146	1609,37	8037153	1577,77	160993	2732025	2569000	163025	33,32
75	ORŁY	11992295	1429,53	11792562	1405,72	199733	1677676	1676000	1676	13,99

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
76	OSIEK JASIELSKI	7525998	1413,86	7219311	1356,25	306687	0	0	0	0,00
77	OSTRÓW	14659189	2141,59	15560121	2273,21	-900932	1638731	1638731	0	11,18
78	PADEW NARODOWA	8737838	1614,83	9159100	1692,68	-421262	2470000	2470000	0	28,27
79	PAWŁOSIÓW	13214477	1642,77	12980702	1613,71	233775	1819200	1819200	0	13,77
80	PRUCHNIK	14961939	1568,17	16386487	1717,48	-1424548	1234000	1234000	0	8,25
81	PRZEĆLAW	14713377	1363,11	18197426	1685,88	-3484049	6448316	4445406	2910	43,83
82	PRZEMYŚL	13485258	1477,67	13744951	1506,13	-259693	1136073	1110734	25339	8,42
83	PRZEWORSK	18627784	1294,05	20452474	1420,80	-1824690	8160017	8071751	88266	43,81
84	PYSZNICA	13345837	1456,02	17717753	1932,99	-4371916	4891016	4891016	0	36,65
85	RADOMYŚL nad Sanem	12046975	1603,70	11278871	1501,45	768104	1996027	1864310	131717	16,57
86	RADYMNO	16991440	1495,46	16889675	1486,51	101765	442493	0	442493	2,60
87	RAKSZAWA	10419956	1444,61	8895026	1233,19	1524930	6181505	4275000	1906505	59,32
88	RANIŻÓW	10530618	1456,52	10351654	1431,76	178964	3051670	2990059	61611	28,98
89	ROKIETNICA	7272586	1646,13	7266617	1644,78	5969	0	0	0	0,00
90	ROŻWIENICA	9950930	1536,82	11104683	1715,01	-1153753	2293370	2293370	0	23,05
91	SANOK	22155692	1347,01	21193499	1288,52	962193	7197073	6676821	520252	32,48
92	SKOŁYSZYN	17728786	1427,67	18750705	1509,96	-1021919	2554013	2548401	5612	14,41
93	SOLINA	14964029	2914,12	14390606	2802,45	573423	350000	350000	0	2,34
94	STARY DZIKÓW	9189520	1995,55	8889248	1930,35	300272	2037022	1931800	105222	22,17
95	STUBNO	6867507	1684,45	6445018	1580,82	422489	872200	872200	0	12,70
96	ŚWILCZA	25104190	1358,30	25702071	1390,65	-597881	2204211	2174000	30211	8,78
97	TARNOWIEC	12313992	1343,15	12481206	1361,39	-167214	1145075	1145075	0	9,30
98	TRYNCZA	11166102	1374,29	15276254	1880,15	-4110152	5632127	5630800	1327	50,44
99	TRZEBOWNISKO	26156524	1417,31	24089131	1305,29	2067393	1705383	1705383	0	6,52
100	TUSZÓW NARODOWY	11470979	1547,62	11925106	1608,89	-454127	3506767	3506767	0	30,57
101	TYRAWA WOŁOSKA	3296856	1709,10	4053633	2101,42	-756777	1144694	1143000	1694	34,72
102	WADOWICE GÓRNE	12979854	1809,80	14909952	2078,91	-1930098	2746644	2746644	0	21,16
103	WIĄZOWNICA	16337130	1490,61	15840856	1445,33	496274	2284618	2192889	91729	13,98
104	WIELKIE OCZY	5870013	1486,08	7214386	1826,43	-1344373	1855805	1500000	355805	31,62
105	WIELOPOLE SKRZYŃSKIE	12246382	1454,27	13518257	1605,30	-1271875	2951173	2951173	0	24,10
106	WIŚNIOWA	11761877	1384,24	12939855	1522,87	-1177978	2101170	2100000	1170	17,86
107	WOJASZÓWKA	11296891	1248,00	11111521	1227,52	185370	557732	440000	117732	4,94

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
108	ZAKLIKÓW	13337029	1527,72	14488472	1659,62	-1151443	2706000	2706000	0	20,29
109	ZALESZANY	14996463	1427,83	16173769	1539,92	-1177306	3085000	3085000	0	20,57
110	ZARSZYN	13764835	1505,34	15861955	1734,68	-2097120	4484969	4484969	0	32,58
111	ZARZECZE	12506355	1752,82	13621337	1909,09	-1114982	1930332	1919000	11332	15,43
112	ŻOŁYNIA	10883946	1621,32	11782942	1755,24	-898996	4652368	4251999	400369	42,75
113	ŻURAWICA	19287331	1589,66	20759486	1710,99	-1472155	806218	792150	14068	4,18
114	ŻYRAKÓW	18960031	1441,94	19689921	1497,45	-729890	3569952	3543165	26787	18,83
	Razem gminy	1467582238	1528,01	1517519184	1580,00	-49936910	249185139	240377865	6766474	16,98

Dochody, wydatki i zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2003 roku

Tabela 1b

Lp.	Nazwa jednostki	Dochody ogółem wykonane (w zł)	Dochody w zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wydatki ogółem wykonane (w zł)	Wydatki w zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wynik na koniec roku (w zł)	Zobowiązania (w zł)			Relacja zobowiązań do dochodów ogółem (w %)	Miejsce w rankingu wg dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca
							ogółem	kredyty i pożyczki	zobowiązania wymagalne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	271843091	129,62	285722634	136,24	-13879543	27360332	27300000	60332	10,06	
	POWIATY										
1	BIEZCZADZKI	15364836	687,86	15758968	705,51	-394132	696467	696467	0	4,53	2
2	BRZÓZOWSKI	25932051	394,61	25622942	389,90	309109	4188419	1688419	0	16,15	14
3	DĘBICKI	55118759	417,17	55845456	422,67	-726697	4116726	4116594	132	7,47	12
4	JAROSŁAWSKI	61489322	503,51	60565511	495,94	923811	13500000	13500000	0	21,96	5
5	JASIELSKI	52724764	456,42	54739189	473,86	-2014425	3500879	3500879	0	6,64	7
6	KOLBUSZOWSKI	19601439	318,75	21782033	354,21	-2180594	5560235	5557080	3155	28,37	18
7	KROŚNIENSKI	33070957	303,18	33419018	306,37	-348061	5646301	2646301	0	17,07	19
8	LESKI	16541639	620,00	17136379	642,29	-594740	2181020	1927987	253033	13,19	3
9	LEŻAJSKI	35823522	517,52	36665257	529,68	-841735	1900000	0	0	5,30	4
10	LUBACZOWSKI	53844810	932,59	56794791	983,68	-2949981	5045930	5034856	11074	9,37	1
11	ŁANCUCKI	27756021	357,95	28004158	361,15	-248137	2634666	2634666	0	9,49	15
12	MIELECKI	58450540	439,93	61756846	464,82	-3306306	8633520	4040000	593520	14,77	10
13	NIŻAŃSKI	23142404	344,41	24232891	360,64	-1090487	1200000	1200000	0	5,19	17
14	PRZEMYSKI	17030248	238,73	16604182	232,75	426066	2658246	2654776	3470	15,61	21
15	PRZEWORSKI	28022240	355,66	29858798	378,97	-1836558	10304252	4255554	48698	36,77	16
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	31426476	442,53	34333956	483,47	-2907480	8198746	2398746	0	26,09	9
17	RZESZOWSKI	48358321	282,46	47522033	277,57	836288	3253500	3253500	0	6,73	20
18	SANOCKI	45549168	481,80	46882308	495,90	-1333140	9196368	9174439	21929	20,19	6
19	STALOWOWOLSKI	46577321	424,15	48554159	442,15	-1976838	5105313	400000	205313	10,96	11
20	STRZYŻOWSKI	27948877	451,60	27895207	450,73	53670	1414983	1414983	0	5,06	8
21	TARNOBRZESKI	22459101	415,45	22969254	424,88	-510153	549288	300000	249288	2,45	13
	Razem powiaty	746232816	421,06	766943336	432,74	-20710520	99484859	70395247	1389612	13,33	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU										
1	KROSNO	117560375	2447,90	124688123	2596,32	-7127748	14774275	14480000	294275	12,57	1
2	PRZEMYŚL	148196288	2193,97	152630366	2259,62	-4434078	20270703	10605285	9665418	13,68	3
3	RZESZÓW	349294107	2195,60	369654120	2323,58	-20360013	103693403	30209740	13952	29,69	2
4	TARNOBRZEG	90625541	1801,34	94118990	1870,78	-3493449	24774868	21771919	3002949	27,34	4
	Razem miasta na prawach powiatu	705676311	2171,51	741091599	2280,49	-35415288	163513249	77066944	12976594	23,17	
	MIASTA										
1	DĘBICA	66778311	1408,74	67486546	1423,68	-708235	23559488	4796910	2762578	35,28	4
2	DYNÓW	9472984	1565,78	9943519	1643,56	-470535	1988707	1925624	63083	20,99	1
3	JAROSŁAW	50434401	1251,57	54491952	1352,26	-4057551	12379760	12190126	189634	24,55	12
4	JASŁO	56988293	1504,28	56320782	1486,66	667511	26455264	26198000	257264	46,42	2
5	LEŻAJSK	18884115	1335,98	20600030	1457,38	-1715915	3710940	3410538	300402	19,65	7
6	LUBACZÓW	15941837	1273,51	16037283	1281,14	-95446	3593642	2946650	646992	22,54	9
7	ŁANCUT	25453698	1414,17	26616601	1478,78	-1162903	4655601	4627764	27837	18,29	3
8	MIELEC	80378789	1310,49	77831806	1268,96	2546983	280000	280000	0	0,35	8
9	PRZEWORSK	21694743	1378,84	20722922	1317,08	971821	4498882	4498882	0	20,74	5
10	RADYMNO	7176813	1268,66	8094725	1430,92	-917912	700000	700000	0	9,75	11
11	SANOK	53746180	1349,52	51756590	1299,57	1989590	2295603	1971033	324570	4,27	6
12	STALOWA WOLA	84965159	1271,82	84272267	1261,45	692892	11035771	7848750	3187021	12,99	10
	Razem miasta	491915323	1345,34	494175023	1351,52	-2259700	95153658	71394277	7759381	19,34	
	MIASTA-GMINY										
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	16553555	1360,19	15715141	1291,30	838414	1403800	1403800	0	8,48	16
2	BŁAŻOWA	14685813	1375,20	13758017	1288,32	927796	2677981	2677981	0	18,24	13
3	BRZOZÓW	34087462	1307,94	33856262	1299,07	231200	11150972	11150972	0	32,71	22
4	CIESZANÓW	10800094	1468,60	11179294	1520,17	-379200	1583610	1172308	411302	14,66	4
5	DUKLA	22716520	1360,43	23111655	1384,10	-395135	6265526	6257652	7874	27,58	15
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	24783397	1406,55	25782153	1463,23	-998756	5122973	5082972	40001	20,67	8
7	IWONICZ-ZDRÓJ	16702670	1550,71	18707841	1736,87	-2005171	4499623	3927469	572154	26,94	2
8	JEDLICZE	21019430	1398,59	22487724	1496,29	-1468294	2129094	2129094	0	10,13	9
9	KANCZUGA	17003254	1322,39	17323779	1347,32	-320525	891162	852000	39162	5,24	21
10	KOLBUSZOWA	29804417	1220,04	29292995	1199,11	511422	3858700	3822150	36550	12,95	27

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
11	LESKO	15417944	1333,62	16519271	1428,88	-1101327	4789496	4776420	13076	31,06	18
12	NAROL	11647701	1367,58	12284296	1442,33	-636595	1323845	1320000	3845	11,37	14
13	NISKO	27864060	1236,86	26746972	1187,28	1117088	3891120	3891120	0	13,96	26
14	NOWA DĘBA	27386117	1480,01	33132185	1790,54	-5746068	5699278	5696678	2600	20,81	3
15	NOWA SARZYNA	29809381	1380,06	28914082	1338,61	895299	5289477	5247000	42477	17,74	12
16	OLESZYCE	9702558	1461,01	9189338	1383,73	513220	2148458	2146605	1853	22,14	5
17	PILZNO	22214156	1293,70	22490333	1309,79	-276177	1225141	1003494	221647	5,52	24
18	RADOMYŚL WIELKI	18982361	1397,82	18814493	1385,46	167868	1318324	1290387	27937	6,94	10
19	ROPCZYCE	34419251	1330,06	36481311	1409,74	-2062060	15545277	10777348	767929	45,16	20
20	RUDNIK NAD SANEM	13112408	1294,67	13182483	1301,59	-70075	792874	688238	104636	6,05	23
21	RYMANÓW	22111996	1426,58	22871385	1475,57	-759389	3256524	2593104	663420	14,73	7
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	26910159	1192,88	26670949	1182,28	239210	4702500	1702500	0	17,47	29
23	SIENIAWA	11316651	1654,48	11477546	1678,00	-160895	1515289	1466181	49108	13,39	1
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	22698928	1384,00	22882016	1395,16	-183088	2407653	2400000	7653	10,61	11
25	STRZYŻÓW	24711962	1199,96	23767390	1154,09	944572	1377965	1343929	34036	5,58	28
26	TYCZYN	20643233	1330,36	21750820	1401,74	-1107587	7653144	7653144	0	37,07	19
27	ULANÓW	11117140	1276,37	11047443	1268,36	69697	865138	717000	148138	7,78	25
28	USTRZYKI DOLNE	25575918	1445,87	24748129	1399,07	827789	4521753	4300000	221753	17,68	6
29	ZAGÓRZ	16859057	1338,87	16580043	1316,71	279014	1504306	1504306	0	8,92	17
	Razem miasta-gminy	600657596	1346,22	610765351	1368,88	-10107746	109411011	98993861	3417161	18,22	
	GMINY										
1	ADAMÓWKA	6793754	1602,30	9179651	2165,01	-2385897	1609477	1609477	0	23,69	14
2	BALIGRÓD	4789992	1493,61	4777850	1489,82	12142	0	0	0	0,00	31
3	BESKO	5765741	1357,60	5706581	1343,67	59160	655670	585000	70670	11,37	76
4	BIAŁOBRZEGI	11356678	1428,69	11555073	1453,65	-198395	1215900	1215900	0	10,71	50
5	BIRCZA	11071685	1647,57	11267108	1676,65	-195423	1153093	1139093	14000	10,41	10
6	BOGUCHWAŁA	27276726	1321,48	28030574	1358,00	-753848	8958707	8532661	426046	32,84	84
7	BOJANÓW	11102952	1564,68	12140679	1710,92	-1037727	1828480	1828480	0	16,47	17
8	BOROWA	7211890	1277,35	6858509	1214,76	353381	370231	370231	0	5,13	96
9	BRZOSTEK	17178530	1314,95	16598150	1270,53	580380	2206436	2190000	16436	12,84	86
10	BRZYSKA	7991944	1287,57	8073824	1300,76	-81880	0	0	0	0,00	92
11	BUKOWSKO	7910654	1524,80	8344751	1608,47	-434097	1339888	1203282	136606	16,94	20

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
12	CHŁOPICE	9168533	1625,63	9887499	1753,10	-718966	1455000	1455000	0	15,87	13
13	CHMIELNIK	11014025	1746,32	13299774	2108,73	-2285749	3720155	3714538	5617	33,78	6
14	CHORKÓWKA	17811384	1372,75	20878689	1609,15	-3067305	3441688	3439454	2234	19,32	71
15	CISNA	3507943	2084,34	3450708	2050,33	57235	26000	26000	0	0,74	3
16	CMOLAS	11114128	1409,89	10799833	1370,02	314295	888574	859721	28853	7,99	56
17	CZARNA (bieszczadzka)	4073959	1702,45	4153727	1735,78	-79768	355912	355912	0	8,74	7
18	CZARNA (dębicka)	18192754	1472,86	18804982	1522,42	-612228	6702643	6146101	556542	36,84	38
19	CZARNA (łańcucka)	14683277	1365,76	14750718	1372,03	-67441	1716362	1715553	809	11,69	74
20	CZERMIN	8794937	1302,76	8301458	1229,66	493479	367881	367881	0	4,18	89
21	CZUDEK	17303472	1500,73	17247364	1495,87	56108	850000	850000	0	4,91	29
22	DĘBICA	35014328	1489,91	36968402	1573,06	-1954074	2567347	2151464	415883	7,33	32
23	DĘBOWIEC	10536997	1270,28	10781643	1299,78	-244646	160787	160787	0	1,53	98
24	DOMARADZ	8625882	1400,31	9018736	1464,08	-392854	575742	559000	16742	6,67	59
25	DUBIECKO	14603884	1523,30	15990718	1667,96	-1386834	3775348	3775348	0	25,85	21
26	DYDNIA	12224614	1479,62	14298930	1730,69	-2074316	3239957	2560862	679095	26,50	34
27	DYNÓW	9301887	1281,43	9702766	1336,65	-400879	6966	0	1166	0,07	94
28	DZIKOWIEC	8355124	1281,26	8941786	1371,23	-586662	1541500	1541500	0	18,45	95
29	FREDROPOL	8075636	1469,63	9164150	1667,73	-1088514	2078838	1980498	98340	25,74	39
30	FRYSZTAK	14732676	1388,70	14954226	1409,58	-221550	698810	694747	4063	4,74	66
31	GAĆ	6990324	1523,28	8354504	1820,55	-1364180	2031574	2031574	0	29,06	22
32	GAWŁUSZOWICE	4193285	1476,51	4333505	1525,88	-140220	270000	270000	0	6,44	36
33	GORZYCE	18633242	1352,78	18076495	1312,36	556747	4212477	4176131	36346	22,61	79
34	GRĘBÓW	13694108	1424,69	14535900	1512,27	-841792	2427075	1776300	650775	17,72	51
35	GRODZISKO DOLNE	10844213	1323,27	10735245	1309,97	108968	969000	969000	0	8,94	82
36	HACZÓW	13177753	1429,10	13017435	1411,72	160318	3310948	3310948	0	25,13	48
37	HARASIUKI	9063323	1422,59	9056134	1421,46	7189	970000	970000	0	10,70	52
38	HORYNIEC ZDROJ	7346862	1479,43	7483957	1507,04	-137095	1552074	840000	712074	21,13	35
39	HYZNE	9861872	1451,98	10401493	1531,43	-539621	300180	293500	6680	3,04	40
40	IWIERYCIE	10183365	1392,50	10203183	1395,21	-19818	555000	555000	0	5,45	62
41	JAROCIN	8091465	1502,04	7990728	1483,34	100737	1495741	1495600	141	18,49	28
42	JAROSŁAW	16758273	1322,05	16765917	1322,65	-7644	3391442	2072000	1319442	20,24	83
43	JASZENICA ROSIELNA	10012131	1367,40	10539920	1439,49	-527789	3436985	2390227	1046758	34,33	73

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
44	JASŁO	16592547	1039,70	16631325	1042,13	-38778	32621	0	32621	0,20	114
45	JAWORNIK POLSKI	6865419	1408,58	7050426	1446,54	-185007	557	0	557	0,01	57
46	JEŻOWE	14094888	1436,20	14095371	1436,25	-483	1947149	1875360	71789	13,81	47
47	JODŁOWA	7047265	1285,06	6796547	1239,34	250718	1026405	1024000	2405	14,56	93
48	KAMIEN	11240324	1656,64	12614294	1859,14	-1373970	3966782	3766782	200000	35,29	9
49	KOŁACZYCE	11879183	1355,45	12392696	1414,05	-513513	276053	269600	6453	2,32	77
50	KOMANCZA	7154838	1385,25	7628011	1476,87	-473173	1714609	1714609	0	23,96	68
51	KORCZYNA	15456531	1445,48	15554995	1454,69	-98464	2918150	2918150	0	18,88	43
52	KRASICZYN	6417189	1363,62	6629504	1408,73	-212315	425000	425000	0	6,62	75
53	KRASNE	19996549	1451,55	21396128	1553,15	-1399579	3223248	3219199	4049	16,12	41
54	KREMPNA	3654480	1805,57	3625126	1791,07	29354	425732	126000	299732	11,65	5
55	KROŚCIENKO WYŻNE	7558867	1488,85	8051646	1585,91	-492779	1863429	1863429	0	24,65	33
56	KRZESZÓW	6759790	1588,30	6819157	1602,25	-59367	1673769	1673769	0	24,76	15
57	KRZYWCZA	6981589	1384,96	6889115	1366,62	92474	372691	372691	0	5,34	69
58	KURYŁÓWKA	7820493	1371,78	7729511	1355,82	90982	0	0	0	0,00	72
59	ŁASZKI	9698288	1375,25	9349829	1325,84	348459	1198000	1198000	0	12,35	70
60	LEŻAJSK	25982011	1326,29	25844995	1319,30	137016	1404479	1398226	6253	5,41	81
61	LUBACZÓW	14311363	1557,95	14923797	1624,62	-612434	1344792	1152540	192252	9,40	18
62	LUBENIA	8100151	1257,59	8322737	1292,15	-222586	462000	462000	0	5,70	100
63	LUTOWISKA	5354272	2374,40	4513230	2001,43	841042	113000	113000	0	2,11	2
64	ŁANCUT	24286020	1200,73	24658735	1219,16	-372715	1312500	1312500	0	5,40	110
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	13445267	1390,27	13594917	1405,74	-149650	168000	168000	0	1,25	65
66	MARKOWA	8816400	1317,85	8715286	1302,73	101114	500500	500500	0	5,68	85
67	MEDYKA	8948527	1475,68	9867400	1627,21	-918873	1499058	1499058	0	16,75	37
68	MIEJSCE PIASTOWE	17188482	1293,73	19090557	1436,89	-1902075	8417998	8417998	0	48,97	91
69	MIELEC	17224330	1444,87	18156778	1523,09	-932448	3115396	3115396	0	18,09	44
70	NIEBYLEC	13461755	1262,95	13428999	1259,87	32756	105420	105420	0	0,78	99
71	NIWISKA	7478485	1298,12	8272850	1436,01	-794365	600000	600000	0	8,02	90
72	NOWY ŻMIGRÓD	12669034	1336,96	13441778	1418,51	-772744	0	0	0	0,00	80
73	NOZDRZEC	13090072	1506,51	13665627	1572,75	-575555	1545494	1339587	205907	11,81	27
74	OLSZANICA	7744115	1520,24	7964118	1563,43	-220003	2906646	2515000	391646	37,53	23
75	ORŁY	11830741	1410,27	12548525	1495,83	-717784	2002127	2000000	2127	16,92	55

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
76	OSIEK JASIELSKI	6589552	1237,94	6612091	1242,17	-22539	0	0	0	0,00	104
77	OSTRÓW	13709546	2002,86	13381756	1954,97	327790	200000	200000	0	1,46	4
78	PADEW NARODOWA	7651719	1414,10	9830260	1816,72	-2178541	2229019	2040000	189019	29,13	53
79	PAWŁOSIÓW	10081901	1253,34	10337872	1285,17	-255971	1801922	1801922	0	17,87	101
80	PRUCHNIK	14496841	1519,43	14463731	1515,96	33110	351000	351000	0	2,42	24
81	PRZECLAW	14607449	1353,29	14092775	1305,61	514674	2897749	2886514	11235	19,84	78
82	PRZEMYŚL	11042986	1210,06	11162189	1223,12	-119203	925041	736011	189030	8,38	109
83	PRZEWORSK	18308251	1271,85	20429454	1419,20	-2121203	8307291	8079751	227540	45,37	97
84	PYSZNICA	11199272	1221,83	10456653	1140,81	742619	584000	584000	0	5,21	107
85	RADOMYŚL nad Sanem	10838938	1442,88	10956034	1458,47	-117096	2535905	2227000	308905	23,40	45
86	RADYMNO	15851499	1395,13	15942643	1403,15	-91144	33303	0	33303	0,21	60
87	RAKSZAWA	12033852	1668,36	14830421	2056,07	-2796569	6236708	5565000	671708	51,83	8
88	RANIŻÓW	11049970	1528,35	12059889	1668,03	-1009919	3322330	3322330	0	30,07	19
89	ROKIETNICA	7224873	1635,33	7601047	1720,47	-376174	0	0	0	0,00	11
90	ROŻWIENICA	9252436	1428,95	9702803	1498,50	-450367	880000	880000	0	9,51	49
91	SANOK	17313997	1052,65	16764040	1019,21	549957	9132385	7549301	1583084	52,75	113
92	SKOŁYSZYN	17268670	1390,62	18137064	1460,55	-868394	1491480	1470706	20774	8,64	64
93	SOLINA	14391390	2802,61	13445253	2618,36	946137	742000	742000	0	5,16	1
94	STARY DZIKÓW	6641822	1442,31	8029579	1743,67	-1387757	2346693	2134400	212293	35,33	46
95	STUBNO	6185420	1517,15	5785763	1419,12	399657	1284200	1284200	0	20,76	25
96	ŚWILCZA	22782630	1232,69	23882888	1292,22	-1100258	1689693	1569412	120281	7,42	106
97	TARNOWIEC	10989942	1198,73	11299583	1232,50	-309641	638063	638063	0	5,81	111
98	TRYNCZA	11397174	1402,73	12119634	1491,65	-722460	1566000	1566000	0	13,74	58
99	TRZEBOWNISKO	24231740	1313,02	22597321	1224,46	1634419	3088131	3088131	0	12,74	87
100	TUSZÓW NARODOWY	10315948	1391,79	10316170	1391,82	-222	3105221	3105221	0	30,10	63
101	TYRAWA WOŁOSKA	3061083	1586,88	3269906	1695,13	-208823	400508	400000	508	13,08	16
102	WADOWICE GÓRNE	10849300	1512,73	10834411	1510,65	14889	924196	923756	440	8,52	26
103	WIĄZOWNICA	15852308	1446,38	17379874	1585,75	-1527566	2952191	2720489	231702	18,62	42
104	WIELKIE OCZY	4937281	1249,94	4760980	1205,31	176301	177336	177336	0	3,59	102
105	WIELOPOLE SKRZYŃSKIE	10387216	1233,49	9803560	1164,18	583656	1800000	1800000	0	17,33	105
106	WIŚNIOWA	10523211	1238,46	10700190	1259,29	-176979	227922	225000	2922	2,17	103
107	WOJASZÓWKA	10537875	1164,15	10547488	1165,21	-9613	605308	600000	5308	5,74	112

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
108	ZAKLIKÓW	13045858	1494,37	12468852	1428,28	577006	1950000	1950000	0	14,95	30
109	ZALESZANY	12813533	1219,99	13130388	1250,16	-316855	1653600	1640000	13600	12,91	108
110	ZARSZYN	12679261	1386,62	13177451	1441,10	-498190	2546646	2545590	1056	20,09	67
111	ZARZECZE	9945049	1393,84	10323782	1446,92	-378733	665000	665000	0	6,69	61
112	ŻOŁYNIA	10937540	1629,31	11613261	1729,97	-675721	3536596	3477332	59264	32,33	12
113	ŻURAWICA	17150874	1413,57	16421679	1353,47	729195	580626	580000	626	3,39	54
114	ŻYRAKÓW	17205245	1308,48	17843482	1357,02	-638237	3245618	3245215	403	18,86	88
	Razem gminy	1338968931	1394,10	1382199522	1439,11	-43230555	201645206	190095300	11544150	15,06	

Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego w 2003 i 2004 roku (w %)

Tabela 2

Lp.	Wyszczególnienie	dochody własne				subwencje		dotacje	
		ogółem		w tym: pozyskane ze źródeł zewnętrznych					
		2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	10,61	36,67	1,54	0,13	36,74	33,34	52,64	29,99
	POWIATY								
1	BIEZCZADZKI	8,55	18,09	0,30	0,77	47,74	49,78	43,71	32,13
2	BRZÓZOWSKI	10,55	19,73	2,56	2,44	56,45	51,81	33,00	28,46
3	DĘBICKI	10,69	27,44	1,28	1,54	60,95	50,62	28,36	21,95
4	JAROSŁAWSKI	9,10	17,45	0,26	0,20	59,08	57,36	31,83	25,19
5	JASIELSKI	9,56	21,49	0,75	0,80	61,51	56,44	28,93	22,06
6	KOLBUSZOWSKI	11,45	25,45	2,46	4,93	54,95	47,46	33,60	27,09
7	KROŚNIENSKI	10,13	23,66	0,90	2,27	59,16	56,28	30,71	20,05
8	LESKI	9,60	19,58	2,43	3,41	64,78	61,03	25,62	19,39
9	LEŻAJSKI	9,48	17,79	1,64	1,79	57,11	57,11	33,42	25,09
10	LUBACZOWSKI	5,43	12,53	0,09	0,05	31,94	40,09	62,63	47,38
11	ŁAŃCUCKI	7,87	26,48	0,00	0,03	64,90	53,04	27,23	20,48
12	MIELECKI	13,89	20,11	0,84	0,92	61,69	51,32	24,42	28,57
13	NIŻAŃSKI	6,13	20,36	0,35	1,82	64,83	59,15	29,03	20,50
14	PRZEMYSKI	26,18	41,33	0,13	0,12	49,35	37,90	24,47	20,77
15	PRZEWORSKI	11,47	19,69	1,67	1,29	60,10	58,73	28,43	21,59
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	13,23	23,18	5,18	3,91	55,98	52,27	30,80	24,54
17	RZESZOWSKI	18,64	28,31	3,11	2,19	44,96	42,93	36,40	28,76
18	SANOCKI	5,90	18,82	1,10	1,00	61,87	59,58	32,24	21,60
19	STALOWOWOLSKI	8,76	22,23	1,14	1,39	57,69	51,70	33,55	26,07
20	STRZYŻOWSKI	8,94	18,53	0,00	1,31	51,62	51,82	39,44	29,65
21	TARNOBRZESKI	11,21	21,09	5,05	3,19	52,78	56,30	36,01	22,60
	Razem powiaty	10,51	21,72	1,36	1,49	56,02	52,40	33,47	25,88

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU								
1	KROSNO	36,50	44,17	2,57	3,51	49,64	40,69	13,86	15,14
2	PRZEMYŚL	30,64	35,32	0,02	0,05	47,92	45,10	21,44	19,58
3	RZESZÓW	44,66	51,28	0,06	0,13	41,98	37,31	13,36	11,41
4	TARNOBRZEG	35,11	39,22	0,85	0,10	44,70	42,10	20,19	18,67
	Razem miasta na prawach powiatu	39,13	45,12	0,57	0,69	44,85	40,16	16,02	14,72
	MIASTA								
1	DEBICA	57,38	62,84	0,14	0,01	30,98	25,60	11,64	11,57
2	DYNÓW	35,19	31,90	9,94	6,71	51,31	45,87	13,50	22,23
3	JAROSŁAW	53,65	57,88	0,00	8,44	34,24	25,67	12,11	16,45
4	JASŁO	57,27	62,67	0,00	0,01	30,75	28,02	11,98	9,31
5	LEŻAJSK	56,80	58,63	0,00	0,00	33,46	25,68	9,74	15,70
6	LUBACZÓW	42,98	44,74	0,00	0,09	46,78	42,96	10,24	12,30
7	ŁAŃCUT	58,93	64,88	2,46	1,11	32,74	25,49	8,34	9,63
8	MIELEC	58,39	60,46	0,00	0,02	33,53	27,29	8,08	12,25
9	PRZEWORSK	54,62	59,49	0,00	0,00	32,80	27,19	12,58	13,32
10	RADYMNO	38,72	38,85	0,00	0,00	49,73	45,65	11,55	15,51
11	SANOK	59,63	62,77	1,03	3,54	31,09	26,63	9,28	10,61
12	STAŁOWA WOLA	53,53	58,87	5,42	0,12	32,13	28,58	14,34	12,54
	Razem miasta	55,50	59,51	1,39	1,63	33,36	28,00	11,14	12,49
	MIASTA-GMINY								
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	26,72	29,57	0,17	0,30	60,70	56,78	12,58	13,65
2	BŁĄŻOWA	26,47	25,07	4,50	2,26	63,18	62,04	10,35	12,88
3	BRZOZÓW	36,15	33,18	5,19	0,76	52,36	51,92	11,50	14,89
4	CIESZANÓW	33,34	33,39	5,04	3,40	54,88	54,23	11,78	12,38
5	DUKŁA	36,09	27,69	7,48	0,29	54,98	58,29	8,93	14,02
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	48,23	42,44	0,15	0,11	39,79	42,77	11,98	14,78
7	IWONICZ-ZDRÓJ	37,01	34,83	6,36	0,30	46,30	53,91	16,69	11,26
8	JEDLICZE	58,04	58,80	3,88	0,84	30,66	28,88	11,30	12,32
9	KAŃCUGA	36,16	33,31	8,98	2,89	55,98	54,61	7,86	12,08
10	KOLBUSZOWA	39,28	40,21	0,06	0,01	47,88	44,19	12,84	15,60

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	LESKO	36,11	40,60	0,46	0,34	50,99	45,75	12,90	13,65
12	NAROL	31,97	28,43	5,60	1,18	55,04	57,51	12,99	14,06
13	NISKO	38,09	39,34	2,19	0,08	50,48	46,48	11,44	14,18
14	NOWA DĘBA	54,01	45,79	16,58	0,10	34,25	40,73	11,74	13,48
15	NOWA SARZYNA	52,04	44,16	8,34	0,57	38,26	39,06	9,69	16,78
16	OLESZYCE	34,57	32,44	7,64	5,38	55,07	54,09	10,36	13,47
17	PILZNO	36,52	32,70	2,51	2,24	55,15	54,03	8,33	13,28
18	RADOMYŚL WIELKI	22,26	23,61	1,96	1,78	68,89	63,66	8,85	12,72
19	ROPCZYCE	52,92	48,54	6,88	1,08	39,00	38,85	8,08	12,61
20	RUDNIK NAD SANEM	34,84	33,42	9,18	5,43	54,89	53,02	10,27	13,56
21	RYMANÓW	34,46	31,05	5,93	0,97	53,87	55,02	11,67	13,93
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	36,17	33,34	1,50	0,40	55,24	54,19	8,59	12,47
23	SIENIAWA	36,52	25,75	12,03	0,07	55,07	59,45	8,41	14,80
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	28,67	29,77	6,92	7,21	62,89	57,77	8,44	12,46
25	STRZYŻÓW	29,46	32,18	0,00	1,63	58,79	51,34	11,75	16,49
26	TYCZYN	40,04	37,20	8,27	2,18	50,98	51,43	8,98	11,37
27	ULANÓW	27,75	23,03	7,70	2,26	64,09	64,57	8,16	12,39
28	USTRZYKI DOLNE	36,48	38,99	0,77	1,64	46,75	44,91	16,78	16,10
29	ZAGÓRZ	32,44	36,08	1,12	0,02	57,56	52,69	10,01	11,23
	Razem miasta-gminy	38,41	36,25	4,89	1,37	50,77	49,99	10,82	13,76
	GMINY								
1	ADAMÓWKA	30,77	42,01	9,10	21,79	60,92	47,50	8,31	10,49
2	BALIGRÓD	37,77	39,89	0,13	0,86	48,94	48,84	13,29	11,27
3	BESKO	23,62	33,49	1,73	11,77	63,47	53,75	12,91	12,76
4	BIAŁOBRZEGI	39,80	38,36	2,40	2,82	50,51	48,90	9,69	12,74
5	BIRCZA	29,46	22,40	8,93	1,47	59,29	63,17	11,25	14,43
6	BOGUCHWAŁA	40,91	38,31	6,86	0,56	52,56	50,99	6,53	10,69
7	BOJANÓW	25,31	18,26	8,27	0,43	63,96	68,89	10,73	12,85
8	BOROWA	23,61	26,15	0,00	0,00	67,67	62,55	8,72	11,29
9	BRZOSTEK	17,57	19,99	0,49	2,31	73,20	66,84	9,23	13,16
10	BRZYSKA	16,92	17,28	0,30	0,20	72,60	66,93	10,48	15,80

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	BUKOWSKO	20,37	23,85	1,17	4,68	68,17	63,02	11,46	13,14
12	CHŁOPICE	39,11	31,38	11,09	0,00	53,41	58,92	7,48	9,70
13	CHMIELNIK	44,27	30,07	14,88	5,47	49,93	55,52	5,80	14,41
14	CHORKÓWKA	29,93	25,81	8,40	0,95	62,46	60,18	7,61	14,01
15	CISNA	56,87	33,19	1,86	4,32	33,91	20,39	9,22	46,43
16	CMOLAS	24,01	21,25	3,26	4,08	66,19	47,33	9,80	31,42
17	CZARNA (bieszczadzka)	47,01	55,03	3,88	3,81	40,05	35,82	12,94	9,14
18	CZARNA (dębicka)	31,68	26,11	10,67	1,47	60,28	60,88	8,04	13,01
19	CZARNA (łańcucka)	25,70	35,58	2,47	1,30	65,56	53,99	8,74	10,43
20	CZERMIN	26,72	24,37	2,18	0,44	65,51	64,69	7,77	10,94
21	CZUDEC	32,09	27,55	7,41	3,05	59,23	60,82	8,68	11,63
22	DĘBICA	35,78	35,95	0,00	0,66	51,55	49,03	12,67	15,02
23	DĘBOWIEC	26,00	26,92	3,96	1,03	62,35	58,26	11,65	14,82
24	DOMARADZ	22,66	18,13	7,09	0,11	66,76	68,36	10,57	13,51
25	DUBIECKO	30,11	23,30	0,23	0,38	57,37	59,43	12,52	17,28
26	DYDNIA	23,01	33,03	3,51	17,38	63,58	53,21	13,41	13,76
27	DYNÓW	23,67	22,51	5,17	4,38	67,18	63,56	9,15	13,93
28	DZIKOWIEC	16,96	22,11	2,12	7,18	73,74	66,89	9,31	11,00
29	FREDROPOL	27,78	30,43	0,07	9,49	57,33	55,52	14,89	14,05
30	FRYSZTAK	28,56	27,08	6,52	3,92	63,48	60,22	7,96	12,71
31	GĄC	44,45	34,29	0,38	2,20	49,16	54,33	6,38	11,38
32	GAWŁUSZOWICE	37,98	34,83	12,00	2,83	50,52	52,71	11,51	12,46
33	GORZYCE	40,21	42,14	4,77	0,11	51,11	47,15	8,68	10,71
34	GRĘBÓW	43,19	44,81	1,88	3,32	48,42	44,58	8,39	10,61
35	GRÓDZISKO DOLNE	32,70	28,65	10,33	5,94	59,20	60,04	8,10	11,31
36	HACZÓW	31,55	32,70	7,37	7,36	58,71	55,17	9,74	12,13
37	HARASIUKI	24,56	21,19	9,02	2,85	64,32	65,95	11,12	12,85
38	HORYNIEC ZDRÓJ	35,73	34,99	3,13	0,19	51,70	53,21	12,57	11,80
39	HYŻNE	26,49	29,40	6,12	6,07	65,89	58,48	7,62	12,13
40	IWIERYCIE	24,15	25,05	0,00	3,86	60,21	59,94	15,64	15,01
41	JAROCIN	32,49	32,91	17,25	17,25	58,10	56,85	9,40	10,24

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
42	JAROSŁAW	37,68	34,48	8,15	3,34	53,20	51,56	9,11	13,96
43	JASIENICA ROSIELNA	22,62	21,81	3,22	2,07	66,73	61,10	10,65	17,08
44	JASŁO	26,07	27,96	0,00	0,01	63,87	56,46	10,06	15,58
45	JAWORNIK POLSKI	31,59	23,81	10,23	0,00	59,40	62,38	9,02	13,81
46	JEŻOWE	20,53	22,21	7,05	8,79	69,49	65,32	9,98	12,47
47	JODŁOWA	18,27	20,47	0,98	0,25	71,67	69,49	10,06	10,04
48	KAMIEŃ	26,42	19,57	12,95	7,15	65,23	64,85	8,35	15,58
49	KOŁACZYCE	21,82	17,76	5,39	0,42	69,17	67,75	9,01	14,49
50	KOMAŃCZA	36,97	39,89	2,63	1,37	50,17	49,05	12,86	11,05
51	KORCZYNA	33,29	33,20	5,73	2,75	56,86	55,18	9,84	11,62
52	KRASICZYN	48,43	42,33	7,17	1,15	40,02	43,02	11,55	14,64
53	KRASNE	46,80	43,21	7,03	2,82	46,33	47,16	6,87	9,63
54	KREMPNA	23,47	23,22	3,03	0,97	56,70	55,40	19,82	21,39
55	KROŚCIENKO WYŻNE	41,55	41,50	10,36	2,39	44,00	42,72	14,46	15,78
56	KRZESZÓW	34,50	25,72	14,97	5,71	56,74	61,40	8,76	12,87
57	KRZYWCZA	17,40	16,93	0,04	0,54	70,90	67,60	11,70	15,48
58	KURYŁÓWKA	23,21	24,27	1,47	2,36	68,17	63,35	8,61	12,38
59	LASZKI	20,86	20,34	1,96	1,02	64,21	62,14	14,93	17,52
60	LEŻAJSK	36,31	33,22	1,02	0,66	56,37	55,40	7,32	11,38
61	LUBACZÓW	36,38	24,59	2,73	0,08	53,29	58,09	10,33	17,32
62	LUBENIA	24,66	32,66	0,30	8,83	60,05	56,82	15,28	10,52
63	LUTOWISKA	60,93	43,85	2,50	3,11	29,95	39,29	9,11	16,86
64	ŁAŃCUT	38,65	36,99	2,31	1,29	54,71	52,87	6,64	10,14
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	20,62	23,58	4,05	7,98	68,50	63,71	10,88	12,70
66	MARKOWA	39,78	36,91	0,22	2,41	51,48	53,09	8,74	10,00
67	MEDYKA	50,74	52,68	6,74	0,28	41,01	38,50	8,25	8,83
68	MIEJSCE PIASTOWE	34,52	31,21	3,63	0,52	59,03	57,63	6,46	11,16
69	MIELEC	34,22	35,36	4,65	8,15	56,89	53,21	8,88	11,43
70	NIEBYLEC	23,05	21,97	1,45	0,00	69,37	65,38	7,58	12,65
71	NIWISKA	18,38	19,74	0,51	0,12	70,47	65,93	11,15	14,33
72	NOWY ŻMIGRÓD	18,28	18,61	0,97	0,15	71,94	67,71	9,78	13,68

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
73	NOZDRZEC	26,97	26,21	10,30	11,46	60,18	57,93	12,85	15,86
74	OLSZANICA	35,91	29,82	6,70	0,05	55,04	57,95	9,05	12,24
75	ORŁY	30,34	25,30	5,57	1,14	60,71	62,07	8,95	12,64
76	OSIEK JASIELSKI	22,67	24,03	0,73	0,39	66,69	63,80	10,64	12,17
77	OSTRÓW	51,69	50,99	1,17	2,57	38,73	39,36	9,57	9,65
78	PADEW NARODOWA	33,17	39,52	5,34	12,99	55,00	49,97	11,83	10,51
79	PAWŁOSIÓW	39,95	48,26	0,00	12,01	52,32	42,28	7,73	9,46
80	PRUCHNIK	33,06	27,67	6,63	0,64	57,26	55,38	9,67	16,94
81	PRZECLAW	19,97	16,99	2,37	0,24	67,83	69,81	12,20	13,20
82	PRZEMYŚL	41,43	36,92	3,10	1,63	48,39	49,88	10,18	13,20
83	PRZEWORSK	24,40	25,05	0,10	0,00	61,50	60,84	14,10	14,11
84	PYSZNICA	22,90	33,17	0,44	9,81	64,86	56,48	12,23	10,35
85	RADOMYŚL nad Sanem	29,24	31,62	3,83	1,27	59,68	56,20	11,09	12,18
86	RADYMNO	25,28	26,71	0,00	2,56	62,82	60,08	11,91	13,21
87	RAKSZAWA	36,45	22,14	13,93	0,15	53,76	60,98	9,79	16,88
88	RANIŻÓW	19,60	22,05	0,95	0,43	60,69	65,62	19,71	12,33
89	ROKIETNICA	46,11	43,18	7,13	0,41	40,26	43,85	13,63	12,96
90	ROŻWIENICA	30,82	23,68	8,33	2,48	58,62	60,16	10,56	16,16
91	SANOK	31,28	29,91	0,37	1,39	55,60	54,50	13,12	15,60
92	SKOŁYSZYN	31,19	25,59	7,42	1,19	59,62	58,31	9,19	16,10
93	SOLINA	72,09	70,61	2,35	2,07	21,77	21,50	6,14	7,88
94	STARY DZIKÓW	33,88	43,53	0,03	0,04	57,35	47,27	8,77	9,21
95	STUBNO	35,10	32,45	0,00	0,25	54,44	55,44	10,45	12,12
96	ŚWILCZA	38,61	36,12	3,78	3,12	53,74	51,48	7,65	12,40
97	TARNOWIEC	31,27	32,62	1,78	0,63	61,30	56,01	7,43	11,38
98	TRYNCZA	41,61	31,33	1,94	4,27	50,10	53,01	8,29	15,66
99	TRZEBOWNISKO	38,34	35,68	1,96	1,72	55,12	53,99	6,54	10,33
100	TUSZÓW NARODOWY	31,38	35,06	4,75	7,15	57,15	50,94	11,47	14,00
101	TYRAWA WOŁOSKA	31,37	22,74	7,12	0,85	57,53	61,67	11,11	15,59
102	WADOWICE GÓRNE	28,47	35,29	5,00	13,90	62,28	52,32	9,26	12,40
103	WIAZOWNICA	37,68	26,70	10,88	0,01	54,03	59,90	8,30	13,40

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
104	WIELKIE OCZY	28,30	26,48	0,00	0,00	63,04	60,04	8,66	13,48
105	WIELOPOLE SKRZYŃSKIE	15,55	21,02	0,08	5,44	74,63	64,75	9,83	14,23
106	WIŚNIOWA	18,29	19,68	0,57	2,37	70,94	65,95	10,77	14,37
107	WOJASZÓWKA	28,09	27,59	3,49	0,25	62,24	59,89	9,67	12,52
108	ZAKLIKÓW	23,52	25,28	0,00	0,00	63,91	61,71	12,57	13,01
109		31,61	39,12	1,15	9,80	57,44	48,95	10,94	11,93
110	ZARSZYN	29,49	28,34	7,08	6,59	59,74	57,51	10,77	14,15
111	ZARZECZE	26,20	30,93	0,94	5,04	65,80	55,45	8,00	13,62
112	ŻOŁYNIA	21,09	23,03	0,02	2,09	61,53	65,74	17,37	11,23
113	ŻURAWICA	43,26	40,53	2,21	1,22	45,98	43,34	10,76	16,13
114	ŻYRAKÓW	33,17	30,12	7,74	5,60	58,85	55,91	7,98	13,97
	Razem gminy	31,87	30,80	4,22	3,21	58,22	55,92	9,91	13,27

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego wg ważniejszych działów klasyfikacji budżetowej w 2004 roku

Tabela 3a

Lp.	Nazwa jednostki	Wydatki ogółem (w zł)	Wydatki (w %)					
			w tym:					
			oświata i wychowanie	opieka społeczna	administracja publiczna	edukacyjna opieka wychowawcza	transport i łączność	gospodarka komunalna i ochrona środowiska
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	319 905 049	11,29	1,67	6,11	1,20	35,90	0,01
	POWIATY							
1	BIEZCZADZKI	16 557 034	29,27	25,06	11,78	10,25	7,09	0,00
2	BRZÓZOWSKI	28 657 854	32,50	20,86	14,88	4,73	14,54	0,00
3	DĘBICKI	63 090 638	46,72	17,46	10,95	2,38	12,18	0,00
4	JAROSŁAWSKI	66 107 560	40,34	21,33	9,44	12,18	4,81	0,00
5	JASIELSKI	54 160 278	46,63	18,18	10,17	7,13	7,93	0,00
6	KOLBUSZOWSKI	26 038 014	26,44	10,35	13,65	2,81	28,97	0,00
7	KROŚNIENSKI	36 111 205	33,18	21,45	14,49	11,28	12,47	0,00
8	LESKI	19 807 720	36,38	5,27	12,93	15,71	13,86	0,00
9	LEŻAJSKI	38 884 743	37,57	16,80	9,80	10,95	8,11	0,00
10	LUBACZOWSKI	52 504 198	24,29	15,90	6,97	7,70	11,43	0,00
11	ŁANCUCKI	31 569 742	41,97	13,88	12,65	7,28	12,13	0,00
12	MIELECKI	70 030 193	40,71	9,20	11,15	5,85	9,70	0,00
13	NIŻAŃSKI	26 049 923	44,83	9,87	14,52	6,50	9,10	0,00
14	PRZEMYSKI	20 110 912	11,84	25,38	20,99	4,19	22,87	0,00
15	PRZEWORSKI	30 934 127	43,87	13,12	15,26	3,25	9,27	0,00
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	34 139 546	42,51	17,94	12,51	5,63	9,43	0,00
17	RZESZOWSKI	53 586 558	24,93	29,51	12,02	4,78	20,72	0,00
18	SANOCKI	46 015 384	46,43	10,48	11,03	9,24	7,54	0,00
19	STALOWOWOLSKI	52 079 803	46,74	18,67	9,90	4,03	5,59	0,00
20	STRZYŻOWSKI	30 293 362	28,66	23,96	10,19	13,17	10,54	0,00
21	TARNOBRZESKI	23 674 296	40,57	25,21	13,16	7,88	6,19	0,00
	Razem powiaty	820 403 090	37,82	17,52	11,62	7,23	11,00	0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU							
1	KROSNO	145 152 302	44,27	10,57	6,43	5,80	6,12	10,25
2	PRZEMYŚL	165 932 991	41,16	20,68	7,56	6,15	5,86	6,12
3	RZESZÓW	390 200 347	45,89	16,45	6,17	3,53	9,18	5,50
4	TARNOBRZEG	104 172 235	43,59	16,90	9,35	2,35	5,88	4,96
	Razem miasta na prawach powiatu	805 457 875	44,33	16,32	6,91	4,33	7,51	6,41
	MIASTA							
1	DEBICA	73 599 974	44,04	16,22	8,25	2,56	9,61	4,50
2	DYNÓW	12 188 115	40,94	14,28	13,29	1,35	6,35	14,82
3	JAROSŁAW	66 042 948	38,48	16,19	10,28	1,44	4,62	15,70
4	JASŁO	60 404 234	45,32	18,37	11,37	1,68	3,49	6,15
5	LEŻAJSK	24 373 771	55,27	11,87	11,75	0,00	6,42	4,14
6	LUBACZÓW	17 844 294	44,90	15,68	11,50	1,94	7,91	6,30
7	ŁAŃCUT	33 293 058	33,75	10,81	10,13	2,01	3,77	5,38
8	MIELEC	82 867 429	44,33	17,21	7,19	1,44	7,64	7,42
9	PRZEWORSK	25 105 086	48,72	15,33	9,98	0,00	7,49	5,61
10	RADYMNO	9 794 260	35,12	13,35	13,00	0,97	0,09	30,55
11	SANOK	60 570 515	39,06	16,33	9,10	2,31	4,46	7,90
12	STAŁOWA WOLA	86 826 349	41,55	18,04	8,24	1,77	12,23	3,65
	Razem miasta	552 910 033	42,51	16,23	9,41	1,67	7,01	7,53
	MIASTA-GMINY							
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	18 698 700	46,45	14,60	9,96	0,94	5,04	4,30
2	BŁĄŻOWA	15 710 562	46,32	11,56	8,44	0,24	8,56	16,36
3	BRZOZÓW	36 576 899	47,63	14,93	10,96	0,96	3,68	11,92
4	CIESZANÓW	13 001 066	47,06	12,81	11,98	0,03	12,79	2,56
5	DUKLA	26 381 845	44,59	13,36	12,81	2,78	6,10	2,63
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	25 509 663	44,58	13,29	11,52	2,71	3,72	9,39
7	IWONICZ-ZDRÓJ	21 166 599	35,35	9,85	9,93	2,28	3,97	3,23
8	JEDLICZE	20 547 785	44,62	14,78	12,18	0,52	6,69	6,19
9	KĄNCZUGA	17 512 206	55,18	11,46	10,82	0,00	6,22	9,22
10	KOLBUSZOWA	34 210 522	49,56	14,34	8,05	1,22	7,89	6,36

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	LESKO	15 927 663	47,47	18,04	11,23	1,70	2,95	5,26
12	NAROL	12 584 966	55,05	12,74	13,14	1,32	2,60	6,24
13	NISKO	33 699 293	40,80	16,51	9,26	1,62	2,82	18,39
14	NOWA DĘBA	24 776 284	46,22	20,03	11,09	0,00	1,61	8,33
15	NOWA SARZYNA	32 053 675	60,23	14,46	9,09	2,20	2,43	5,05
16	OLESZYCE	10 200 859	52,24	14,68	10,75	2,85	6,28	4,40
17	PILZNO	28 992 937	49,76	10,82	7,66	0,96	13,43	4,94
18	RADOMYŚL WIELKI	23 281 456	45,70	11,75	7,30	0,06	9,11	19,79
19	ROPCZYCE	35 698 381	48,55	12,88	12,96	0,95	2,74	5,32
20	RUDNIK NAD SANEM	13 506 938	44,92	14,34	10,82	2,28	3,55	6,44
21	RYMANÓW	26 112 507	47,44	10,07	9,24	1,10	12,52	10,64
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	29 712 813	50,77	13,67	8,81	1,79	7,94	7,79
23	SIENIAWA	12 912 890	45,19	11,02	11,65	0,93	1,03	24,81
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	25 257 802	47,77	13,15	8,38	0,42	7,02	16,22
25	STRZYŻÓW	28 331 105	47,29	15,64	9,23	0,90	6,46	3,18
26	TYCZYN	20 306 521	48,17	12,19	8,76	2,28	9,29	8,39
27	ULANÓW	12 498 667	50,79	9,74	9,90	2,38	6,67	13,81
28	USTRZYKI DOLNE	27 876 379	50,01	18,38	8,79	2,24	1,87	6,01
29	ZAGÓRZ	17 808 576	49,85	13,12	10,61	2,19	7,17	7,65
	Razem miasta-gminy	660 855 562	47,88	13,80	10,03	1,36	5,87	8,69
	GMINY							
1	ADAMÓWKA	8 620 225	37,42	11,10	12,10	0,00	16,23	17,48
2	BALIGRÓD	5 688 359	51,41	12,20	14,95	1,15	4,84	4,24
3	BESKO	6 432 337	48,14	14,64	10,50	0,00	12,59	4,70
4	BIAŁOBRZEGI	12 784 948	45,52	10,65	7,69	0,02	4,06	22,33
5	BIRCZA	12 198 751	45,92	12,23	11,03	0,08	12,59	7,12
6	BOGUCHWAŁA	32 683 199	44,48	9,73	7,75	0,84	5,76	24,94
7	BOJANÓW	10 899 967	45,30	12,03	11,36	1,32	1,54	4,09
8	BOROWA	7 794 887	53,48	10,41	15,90	1,77	2,30	3,01
9	BRZOSTEK	19 947 545	47,73	14,60	8,17	1,25	13,73	6,17
10	BRZYSKA	9 049 781	54,76	14,63	15,16	1,13	7,20	2,69

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	BUKOWSKO	9 817 588	55,25	7,89	16,42	1,76	6,10	3,82
12	CHŁOPICE	9 723 510	46,49	9,29	13,52	0,56	14,09	9,22
13	CHMIELNIK	9 844 609	45,76	10,87	9,99	0,00	7,86	3,26
14	CHORKÓWKA	18 536 714	55,68	13,80	10,00	1,42	2,44	7,74
15	CISNA	8 691 340	15,23	6,08	9,83	1,64	7,60	2,27
16	CMOLAS	17 000 140	36,67	9,27	7,54	0,46	12,51	1,32
17	CZARNA (bieszczadzka)	4 434 697	39,19	13,20	19,84	0,66	12,29	3,34
18	CZARNA (dębicka)	22 157 729	42,64	10,58	10,00	2,09	2,88	18,09
19	CZARNA (łańcucka)	18 274 884	51,15	9,73	8,16	0,00	9,58	12,08
20	CZERMIN	10 911 100	53,09	8,26	10,36	0,00	8,95	13,39
21	CZUDEC	17 156 194	50,78	12,31	7,38	0,63	15,12	1,80
22	DĘBICA	36 555 772	54,09	12,22	7,45	0,49	6,80	9,79
23	DĘBOWIEC	13 217 631	47,51	11,79	10,14	0,05	6,71	16,58
24	DÓMARADZ	9 072 816	56,24	14,71	12,13	0,00	7,61	2,55
25	DUBIECKO	17 193 151	45,64	15,80	10,48	0,00	6,36	6,58
26	DYDNIA	16 358 948	41,82	11,40	11,77	0,00	10,64	1,89
27	DYNÓW	10 926 954	56,43	10,95	12,89	0,00	12,14	1,62
28	DZIKOWIEC	9 997 634	47,55	10,11	13,26	0,00	14,66	1,87
29	FREDROPOL	9 796 702	44,81	16,00	13,82	0,40	4,82	11,18
30	FRYSZTAK	16 878 155	51,50	11,37	6,99	0,01	7,93	11,50
31	GĄC	7 180 265	49,84	9,15	11,23	0,00	12,77	5,69
32	GAWŁUSZOWICE	4 759 651	41,69	8,58	21,67	0,00	14,16	2,30
33	GORZYCE	18 740 661	52,22	15,18	10,42	0,85	4,90	4,65
34	GRĘBÓW	14 452 709	46,93	11,83	10,48	1,34	7,74	13,28
35	GRÓDZISKO DOLNE	10 858 863	51,76	10,22	13,46	0,00	13,25	2,41
36	HACZÓW	14 163 921	45,76	10,33	10,15	0,00	11,81	10,02
37	HARASIUKI	11 086 279	45,59	10,14	11,36	2,50	8,56	12,63
38	HORYNIEC ZDRÓJ	9 038 399	43,85	12,28	11,89	2,05	3,93	17,00
39	HYŻNE	11 932 887	40,40	10,35	10,29	1,18	17,91	1,73
40	IWIERYCIE	11 289 851	62,31	8,99	13,97	0,00	8,03	1,28
41	JAROCIN	8 735 683	42,13	9,35	8,38	0,00	11,27	24,69

1	2	3	4	5	6	7	8	9
42	JAROSŁAW	17 242 625	42,04	13,57	9,38	0,00	9,28	16,28
43	JASIELNA ROSIELNA	12 247 234	50,75	13,00	8,03	0,00	6,77	14,38
44	JASŁO	22 878 928	54,67	12,95	12,89	0,00	4,60	8,82
45	JAWORNIK POLSKI	7 224 119	44,23	13,46	19,06	0,00	8,61	3,07
46	JEŻOWE	15 986 368	49,19	11,29	11,75	0,38	12,91	6,86
47	JODŁOWA	7 256 687	48,52	11,70	17,40	0,00	2,20	4,32
48	KAMIEŃ	11 666 977	60,22	10,73	10,30	1,81	5,43	5,15
49	KOŁACZYCE	13 733 617	53,34	14,50	11,43	0,85	8,06	2,65
50	KOMANCZA	8 208 304	54,22	14,06	16,33	0,15	2,76	3,68
51	KORCZYNA	16 242 766	51,63	12,31	12,92	1,28	6,47	7,64
52	KRASICZYN	7 609 979	31,71	16,14	14,61	0,00	7,85	18,17
53	KRASNE	20 876 769	55,60	9,37	8,24	2,66	9,47	5,15
54	KREMPNA	3 955 400	41,98	19,04	19,00	2,19	6,38	2,74
55	KROŚCIENKO WYŻNE	7 646 343	33,03	12,57	12,39	0,25	26,64	4,10
56	KRZESZÓW	7 494 673	41,77	9,86	13,62	0,76	8,27	3,25
57	KRZYWCZA	9 977 601	55,47	9,55	9,78	0,00	2,32	15,04
58	KURYLÓWKA	8 918 734	57,89	11,93	15,04	0,02	2,61	3,40
59	LASZKI	10 562 434	50,72	13,92	17,63	1,92	2,89	6,35
60	LEŻAJSK	28 551 336	51,05	11,60	9,74	0,23	9,87	7,75
61	LUBACZÓW	14 212 376	50,18	15,73	13,31	3,06	2,49	6,41
62	LUBENIA	8 669 422	35,18	10,40	10,86	0,00	14,58	14,53
63	LUTOWISKA	5 225 203	43,87	17,72	21,10	0,07	3,07	4,07
64	ŁANCUT	25 150 443	55,65	11,21	9,48	0,00	5,67	8,81
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	15 850 064	42,20	11,37	10,41	0,00	13,44	3,58
66	MARKOWA	9 616 714	49,85	12,40	13,07	0,00	13,73	1,61
67	MEDYKA	9 581 462	52,46	11,64	12,69	0,00	2,72	4,88
68	MIEJSCE PIASTOWE	17 569 249	50,44	12,41	10,29	1,50	2,90	2,27
69	MIELEC	17 525 970	47,72	12,16	11,54	0,61	1,78	18,73
70	NIEBYLEC	14 963 628	48,76	11,86	10,76	0,00	8,53	12,08
71	NIWISKA	9 659 126	44,83	12,36	11,62	0,00	13,15	2,62
72	NOWY ŻMIGRÓD	13 528 302	54,32	13,41	12,65	1,95	3,53	3,38

1	2	3	4	5	6	7	8	9
73	NOZDRZEC	14 657 123	48,80	12,42	9,38	0,00	14,89	1,67
74	OLSZANICA	8 037 153	47,05	13,63	15,40	6,06	1,66	2,68
75	ORŁY	11 792 562	52,97	12,80	12,32	0,00	5,56	7,83
76	OSIEK JASIELSKI	7 219 311	52,94	13,98	16,69	0,00	5,87	2,83
77	OSTRÓW	15 560 121	44,01	9,21	13,63	0,04	9,64	17,50
78	PADEW NARODOWA	9 159 100	34,42	8,61	10,80	0,58	5,70	2,32
79	PAWŁOSIÓW	12 980 702	33,40	10,44	13,11	0,12	6,01	28,64
80	PRUCHNIK	16 386 487	47,62	14,21	13,35	0,76	7,11	1,20
81	PRZECLAW	18 197 426	48,77	10,63	9,20	0,01	12,41	2,83
82	PRZEMYŚL	13 744 951	53,49	13,38	11,49	0,08	6,79	8,14
83	PRZEWORSK	20 452 474	51,22	13,91	11,92	0,00	1,33	15,13
84	PYSZNICA	17 717 753	33,57	7,98	8,80	0,64	5,91	33,30
85	RADOMYŚL nad Sanem	11 278 871	49,12	10,20	15,20	1,68	8,53	2,37
86	RADYMNO	16 889 675	50,05	14,01	12,50	0,00	3,27	2,64
87	RAKSZAWA	8 895 026	50,90	20,24	12,98	0,00	0,52	4,13
88	RANIŻÓW	10 351 654	56,81	10,35	11,54	2,52	1,77	9,54
89	ROKIETNICA	7 266 617	51,78	9,45	12,34	0,00	6,38	14,82
90	ROŻWIENICA	11 104 683	48,83	11,80	11,90	0,00	5,28	15,67
91	SANOK	21 193 499	44,67	17,10	12,52	0,00	1,95	14,18
92	SKOŁYSZYN	18 750 705	49,38	15,45	10,24	2,65	5,16	4,98
93	SOLINA	14 390 606	50,04	7,71	11,39	0,42	10,61	7,24
94	STARY DZIKÓW	8 889 248	42,99	6,71	11,62	1,61	10,87	11,48
95	STUBNO	6 445 018	44,99	12,75	14,59	0,00	2,14	13,06
96	ŚWILCZA	25 702 071	52,18	12,00	9,64	1,80	5,48	11,57
97	TARNOWIEC	12 481 206	53,47	13,12	13,49	0,00	2,54	10,48
98	TRYNCZA	15 276 254	40,22	10,13	9,31	0,00	4,40	29,94
99	TRZEBOWNISKO	24 089 131	57,09	12,67	10,91	0,41	8,66	1,18
100	TUSZÓW NARODOWY	11 925 106	43,19	11,37	12,68	0,44	16,17	6,82
101	TYRAWA WOŁOSKA	4 053 633	38,39	11,47	20,65	0,00	1,56	19,68
102	WADOWICE GÓRNE	14 909 952	43,32	7,55	10,33	1,53	5,24	24,16
103	WIĄZOWNICA	15 840 856	56,83	13,22	10,90	1,80	4,79	3,94

1	2	3	4	5	6	7	8	9
104	WIELKIE OCZY	7 214 386	46,88	9,25	14,36	0,00	19,96	2,12
105	WIELOPOLE SKRZYNSKIE	13 518 257	46,76	13,18	8,93	0,45	21,45	1,22
106	WIŚNIOWA	12 939 855	56,93	14,74	10,37	0,00	5,95	3,59
107	WOJASZÓWKA	11 111 521	57,40	10,90	11,74	0,78	3,92	6,43
108	ZAKLIKÓW	14 488 472	48,53	12,52	8,18	0,13	2,36	22,44
109	ZALESZANY	16 173 769	41,40	11,17	11,00	0,00	7,55	19,43
110	ZARSZYN	15 861 955	45,49	10,62	12,00	1,16	16,67	3,67
111	ZARZECZE	13 621 337	59,27	10,47	7,76	0,13	13,48	3,77
112	ŻOŁYNIA	11 782 942	46,48	10,77	11,51	0,26	5,30	17,89
113	ŻURAWICA	20 759 486	47,58	12,04	11,97	0,00	7,34	10,64
114	ŻYRAKÓW	19 689 921	56,77	10,95	8,63	1,51	9,40	2,52
	Razem gminy	1 517 519 176	48,56	11,87	11,19	0,65	7,75	9,16

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego wg ważniejszych działów klasyfikacji budżetowej w 2003 roku

Tabela 3b

Lp.	Nazwa jednostki	Wydatki ogółem (w %)	Wydatki (w %)					
			w tym:					
			oświata i wychowanie	opieka społeczna	administracja publiczna	edukacyjna opieka wychowawcza	transport i łączność	gospodarka komunalna i ochrona środowiska
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	285722634	11,45	1,25	5,27	0,45	35,35	0,10
	POWIATY							
1	BIESZCZADZKI	15758968	26,82	25,09	11,27	10,66	4,04	0,00
2	BRZÓZOWSKI	25622942	34,23	21,88	13,74	5,42	11,90	0,00
3	DEBICKI	55845456	46,28	20,15	11,02	2,63	9,07	0,00
4	JAROSŁAWSKI	60565511	39,79	23,45	10,32	10,74	3,12	0,00
5	JASIELSKI	54739189	45,05	16,66	9,32	7,04	11,30	0,00
6	KOLBUSZOWSKI	21782033	30,31	10,85	21,84	2,78	14,79	0,00
7	KROŚNIENSKI	33419018	34,40	22,48	14,71	10,96	9,56	0,00
8	LESKI	17136379	39,13	6,10	11,68	17,84	7,45	0,00
9	LEŻAJSKI	36665257	34,38	15,75	8,87	10,33	11,93	0,00
10	LUBACZOWSKI	56794791	22,15	18,50	5,62	4,86	7,76	0,00
11	ŁAŃCUCKI	28004158	46,37	14,08	11,61	7,93	7,50	0,00
12	MIELECKI	61756846	45,29	10,04	11,17	5,94	14,81	0,00
13	NIŻAŃSKI	24232891	39,93	9,76	15,41	7,24	14,06	0,00
14	PRZEMYSKI	16604182	13,62	23,59	24,03	4,92	21,61	0,00
15	PRZEWORSKI	29858798	40,85	12,28	13,48	3,77	12,38	0,00
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	34333956	42,68	16,46	11,40	7,05	11,95	0,00
17	RZESZOWSKI	47522033	28,31	28,85	12,78	5,34	16,66	0,00
18	SANOCKI	46882308	43,14	10,35	10,24	7,61	15,96	0,00
19	STAŁOWOWOLSKI	48554159	46,47	19,48	9,17	4,08	5,29	0,00
20	STRZYŻOWSKI	27895207	29,29	24,36	8,73	12,79	8,55	0,00
21	TARNOBRZESKI	22969254	35,83	25,96	12,56	7,23	12,73	0,00
	Razem powiaty	766943336	37,81	17,98	11,39	7,05	10,77	0,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU							
1	KROSNO	124688123	43,98	10,04	6,56	11,79	5,68	6,05
2	PRZEMYŚL	152630366	35,46	18,75	7,47	11,76	7,01	8,30
3	RZESZÓW	369654120	40,57	14,28	5,98	9,54	10,90	7,26
4	TARNOBRZEG	94118990	39,98	15,98	9,61	9,57	2,68	4,59
	Razem miasta na prawach powiatu	741091599	40,02	14,70	6,85	10,37	8,17	6,93
	MIASTA							
1	DEBICA	67486546	35,66	13,18	8,36	13,25	8,00	5,53
2	DYNÓW	9943519	45,84	11,29	14,55	6,25	5,64	11,04
3	JAROSŁAW	54491952	35,64	12,86	11,10	11,00	3,80	4,22
4	JASŁO	56320782	36,91	15,42	11,79	8,87	4,17	5,52
5	LEŻAJSK	20600030	47,70	8,86	13,64	9,10	5,19	4,15
6	LUBACZÓW	16037283	43,50	12,12	11,92	7,97	4,65	7,43
7	ŁAŃCUT	26616601	31,80	10,94	12,94	14,13	2,54	7,88
8	MIELEC	77831806	36,28	13,71	8,71	9,66	7,16	9,88
9	PRZEWORSK	20722922	48,16	12,77	11,37	10,12	1,25	4,47
10	RADYMNO	8094725	33,80	10,96	16,85	8,40	0,85	20,67
11	SANOK	51756590	34,27	14,00	10,57	10,02	5,50	8,91
12	STAŁOWA WOLA	84272267	33,26	14,31	9,75	10,27	15,30	3,24
	Razem miasta	494175023	36,59	13,34	10,55	10,44	6,98	6,48
	MIASTA-GMINY							
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	15715141	45,49	12,86	12,08	6,85	5,88	8,37
2	BŁAŻOWA	13758017	52,97	8,38	9,44	4,79	6,47	10,44
3	BRZOZÓW	33856262	46,08	10,87	11,52	6,04	2,35	13,40
4	CIESZANÓW	11179294	48,84	9,15	12,05	2,41	8,21	6,29
5	DUKLA	23111655	43,75	9,31	15,28	5,76	2,45	13,89
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	25782153	39,49	6,34	11,08	4,43	5,30	18,78
7	IWONICZ-ZDRÓJ	18707841	33,98	10,41	10,51	6,02	5,11	4,32
8	JEDLICZE	22487724	35,49	8,90	9,76	4,88	7,46	8,05
9	KAŃCZUGA	17323779	41,75	7,01	10,69	9,62	3,32	19,39
10	KOLBUSZOWA	29292995	48,00	12,95	9,55	7,52	3,91	7,42

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	LESKO	16519271	37,70	10,48	11,55	6,42	2,88	19,07
12	NAROL	12284296	44,73	12,73	15,30	2,34	2,84	12,12
13	NISKO	26746972	45,43	14,07	10,48	5,08	1,62	12,95
14	NOWA DĘBA	33132185	27,18	12,57	7,92	5,84	2,52	7,78
15	NOWA SARZYNA	28914082	49,32	10,83	12,24	8,11	1,90	6,69
16	OLESZYCE	9189338	48,10	10,12	12,37	7,53	3,18	11,27
17	PILZNO	22490333	52,93	7,94	10,84	9,47	3,22	7,30
18	RADOMYŚL WIELKI	18814493	52,37	8,65	9,53	0,62	5,45	9,79
19	ROPCZYCE	36481311	39,08	6,83	11,30	6,11	6,15	14,58
20	RUDNIK NAD SANEM	13182483	43,90	9,47	11,89	4,63	3,72	14,79
21	RYMANÓW	22871385	43,21	8,02	10,74	3,76	8,97	17,12
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	26670949	49,28	8,72	9,87	6,17	9,16	5,36
23	SIENIAWA	11477546	45,29	6,46	12,65	3,30	2,28	8,65
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	22882016	47,22	8,14	8,89	3,76	5,71	20,54
25	STRZYŻÓW	23767390	48,64	12,34	11,26	8,36	5,66	3,96
26	TYCZYN	21750820	41,81	6,05	9,92	3,66	9,62	19,51
27	ULANÓW	11047443	46,15	7,20	11,32	6,83	9,42	2,11
28	USTRZYKI DOLNE	24748129	48,48	17,11	9,04	6,21	1,31	6,41
29	ZAGÓRZ	16580043	50,02	9,99	10,91	2,63	9,28	7,36
	Razem miasta-gminy	610765349	44,18	9,95	10,83	5,67	4,85	11,11
	GMINY							
1	ADAMÓWKA	9179651	28,97	6,01	10,41	0,00	11,82	38,45
2	BALIGRÓD	4777850	51,95	11,95	16,57	1,92	0,91	4,40
3	BESKO	5706581	57,27	10,55	10,90	0,85	5,33	8,97
4	BIAŁOBRZEGI	11555073	40,41	7,33	11,27	3,15	6,02	24,60
5	BIRCZA	11267108	46,88	8,87	10,85	0,11	4,80	18,52
6	BOGUCHWAŁA	28030574	49,37	6,49	8,77	4,28	3,80	16,65
7	BOJANÓW	12140679	42,90	8,13	10,99	1,30	2,78	3,16
8	BOROWA	6858509	57,59	7,30	18,59	1,87	2,19	2,14
9	BRZOSTEK	16598150	54,28	11,09	11,08	4,98	5,22	5,70
10	BRZYSKA	8073824	54,07	9,46	16,08	3,00	9,98	3,80

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11	BUKOWSKO	8344751	51,00	6,27	17,89	5,14	9,39	3,11
12	CHŁOPICE	9887499	44,32	5,35	12,51	2,57	6,54	24,09
13	CHMIELNIK	13299774	30,75	5,09	8,81	0,00	4,55	1,93
14	CHORKÓWKA	20878689	42,67	6,81	9,14	4,31	1,47	30,26
15	CISNA	3450708	40,63	7,96	24,59	2,70	6,48	4,75
16	CMOLAS	10799833	61,72	7,79	11,02	0,64	7,20	3,43
17	CZARNA (bieszczadzka)	4153727	40,09	9,27	19,63	0,29	8,50	5,03
18	CZARNA (dębicka)	18804982	44,43	6,22	8,90	3,66	3,45	21,89
19	CZARNA (fańcucka)	14750718	50,15	7,97	9,13	8,69	3,70	11,79
20	CZERMIN	8301458	53,38	7,09	15,24	2,54	10,15	3,36
21	CZUDEC	17247364	42,32	8,46	7,82	6,32	4,34	17,46
22	DĘBICA	36968402	47,44	7,15	7,17	3,84	6,58	18,10
23	DĘBOWIEC	10781643	54,09	9,87	12,23	2,83	5,28	3,48
24	DÓMARADZ	9018736	53,50	10,14	12,54	0,44	14,53	2,02
25	DUBIECKO	15990718	41,61	10,89	11,60	2,80	4,79	22,92
26	DYDNIA	14298930	45,24	8,87	11,54	2,49	5,88	18,97
27	DYNÓW	9702766	56,52	6,48	15,06	0,00	6,73	3,28
28	DZIKOWIEC	8941786	48,32	7,24	19,06	3,38	6,57	2,27
29	FREDROPOL	9164150	45,39	12,35	14,83	2,82	3,14	12,26
30	FRYSZTAK	14954226	45,79	7,77	8,11	5,31	7,44	12,28
31	GĄC	8354504	33,74	4,71	9,70	0,60	1,78	40,04
32	GAWŁUSZOWICE	4333505	51,78	6,04	18,82	0,00	11,88	2,54
33	GORZYCE	18076495	44,59	11,02	10,52	8,42	3,87	4,89
34	GRĘBÓW	14535900	39,69	8,03	11,97	4,40	10,26	16,37
35	GRÓDZISKO DOLNE	10735245	53,03	6,55	13,44	0,74	11,05	2,83
36	HACZÓW	13017435	41,74	7,22	10,58	4,75	3,30	23,54
37	HARASIUKI	9056134	45,55	8,18	12,57	3,38	9,68	4,30
38	HORYNIEC ZDRÓJ	7483957	47,57	9,36	13,62	2,10	1,87	18,70
39	HYŻNE	10401493	43,30	5,11	11,57	1,45	18,08	3,51
40	IWIERYCE	10203183	49,74	5,51	17,02	5,07	5,34	7,49
41	JAROCIN	7990728	44,17	7,52	8,68	0,00	7,38	26,96

1	2	3	4	5	6	7	8	9
42	JAROSŁAW	16765917	37,84	8,36	15,71	0,42	7,40	22,29
43	JASIENICA ROSIELNA	10539920	50,91	8,49	10,29	5,32	5,08	13,49
44	JASŁO	16631325	55,67	9,49	17,95	0,15	5,43	3,19
45	JAWORNIK POLSKI	7050426	45,43	7,49	21,45	0,00	6,65	11,36
46	JEŻOWE	14095371	52,08	7,54	15,86	0,37	3,77	8,25
47	JODŁOWA	6796547	52,06	10,69	20,00	0,00	3,91	4,72
48	KAMIEN	12614294	48,01	5,36	9,40	3,26	1,44	28,81
49	KOŁACZYCE	12392696	46,55	9,77	10,73	3,76	15,99	4,07
50	KOMANCZA	7628011	55,50	12,25	17,78	0,16	2,51	2,34
51	KORCZYNA	15554995	49,04	9,42	13,16	4,93	4,25	12,76
52	KRASICZYN	6629504	33,10	13,11	16,13	0,57	3,76	21,44
53	KRASNE	21396128	49,17	4,95	7,67	7,39	4,50	20,90
54	KREMPNA	3625126	47,30	13,13	18,23	2,40	6,03	4,06
55	KROŚCIENKO WYŻNE	8051646	28,98	6,41	10,93	0,56	13,36	34,78
56	KRZESZÓW	6819157	35,35	7,47	15,20	3,27	7,10	2,47
57	KRZYWCZA	6889115	51,85	10,20	14,41	2,83	4,02	8,36
58	KURYŁÓWKA	7729511	60,03	7,65	16,56	0,00	3,10	3,40
59	LASZKI	9349829	54,33	9,88	15,35	1,73	2,96	9,53
60	LEŻAJSK	25844995	55,83	7,67	11,02	4,48	8,77	2,01
61	LUBACZÓW	14923797	45,88	8,66	12,08	3,92	3,05	18,44
62	LUBENIA	8322737	38,90	5,89	12,88	0,00	9,03	4,91
63	LUTOWISKA	4513230	44,56	13,66	26,29	2,32	2,33	2,98
64	ŁAŃCUT	24658735	46,83	7,80	9,49	6,50	5,25	14,99
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	13594917	47,54	10,44	10,69	0,00	8,43	4,68
66	MARKOWA	8715286	43,79	9,17	14,76	7,92	11,65	0,90
67	MEDYKA	9867400	42,92	7,60	11,38	1,46	2,32	24,10
68	MIEJSCE PIASTOWE	19090557	43,67	6,52	9,46	3,82	1,58	2,02
69	MIELEC	18156778	42,21	6,85	11,75	1,25	1,55	23,66
70	NIEBYLEC	13428999	48,97	7,27	12,49	0,58	8,74	11,49
71	NIWISKA	8272850	48,17	9,33	13,23	0,00	4,15	3,66
72	NOWY ŻMIGRÓD	13441778	53,40	8,85	13,20	3,86	7,18	2,10

1	2	3	4	5	6	7	8	9
73	NOZDRZEC	13665627	51,56	11,63	10,55	0,03	8,30	4,20
74	OLSZANICA	7964118	44,91	8,88	13,65	7,80	9,99	2,48
75	ORŁY	12548525	51,47	7,60	11,78	0,00	4,03	15,28
76	OSIEK JASIELSKI	6612091	52,29	10,63	17,60	3,08	5,98	3,10
77	OSTRÓW	13381756	45,64	6,76	14,31	1,12	7,07	19,65
78	PADEW NARODOWA	9830260	33,44	7,04	11,07	0,51	5,16	2,38
79	PAWŁOSIÓW	10337872	37,72	7,60	16,25	0,20	3,99	23,88
80	PRUCHNIK	14463731	45,27	8,15	15,11	3,34	5,99	1,75
81	PRZECLAW	14092775	52,25	7,65	12,34	3,65	2,27	6,09
82	PRZEMYSŁ	11162189	48,47	9,85	13,82	8,32	5,27	9,61
83	PRZEWORSK	20429454	46,80	9,16	12,32	0,80	1,61	23,43
84	PYSZNICA	10456653	52,03	9,96	15,22	4,11	3,80	6,67
85	RADOMYSŁ nad Sanem	10956034	45,57	7,43	15,48	3,35	2,98	4,39
86	RADYMNO	15942643	52,75	12,11	13,91	0,80	4,07	3,77
87	RAKSZAWA	14830421	35,60	8,36	9,56	2,11	0,79	37,35
88	RANIZÓW	12059889	48,93	6,29	10,53	5,07	1,48	10,89
89	ROKIETNICA	7601047	55,91	6,72	11,79	0,26	2,92	16,86
90	RÓŻWIENICA	9702803	47,45	7,62	13,89	0,00	3,36	19,96
91	SANOK	16764040	43,88	14,15	14,10	1,38	2,38	16,25
92	SKOŁYSZYN	18137064	46,10	10,48	10,00	4,08	7,32	14,24
93	SOLINA	13445253	46,10	6,13	11,34	0,56	6,68	5,02
94	STARY DZIKÓW	8029579	43,46	5,40	12,78	1,52	1,19	20,81
95	STUBNO	5785763	44,82	10,76	16,12	0,00	1,55	7,93
96	ŚWILCZA	23882888	47,10	7,59	9,65	7,46	4,83	16,16
97	TARNOWIEC	11299583	53,98	8,67	15,27	2,31	4,02	10,39
98	TRYNCZA	12119634	43,99	7,46	11,35	0,78	2,56	24,39
99	TRZEBOWNISKO	22597321	51,55	7,77	11,25	4,04	6,67	7,76
100	TUSZÓW NARODOWY	10316170	46,46	9,32	14,98	1,89	3,75	14,56
101	TYRAWA WOŁOSKA	3269906	44,69	10,19	23,46	0,00	10,80	2,33
102	WADOWICE GÓRNE	10834411	55,85	6,02	13,97	3,73	10,52	2,11
103	WIĄZOWNICA	17379874	49,51	6,54	9,81	2,47	1,86	22,63

1	2	3	4	5	6	7	8	9
104	WIELKIE OCZY	4760980	55,32	8,15	19,59	0,00	5,64	2,69
105	WIELOPOLE SKRZYŃSKIE	9803560	57,65	10,56	12,37	3,19	4,89	1,28
106	WIŚNIOWA	10700190	58,47	11,54	12,40	1,79	4,24	2,90
107	WOJASZÓWKA	10547488	53,59	8,18	10,98	6,15	4,89	8,64
108	ZAKLIKÓW	12468852	48,01	10,57	9,38	6,86	2,58	16,81
109	ZALESZANY	13130388	46,70	8,73	12,27	3,14	1,35	17,81
110	ZARSZYN	13177451	47,13	9,12	15,21	1,38	6,24	9,95
111	ZARZECZE	10323782	63,29	7,65	10,55	0,18	7,32	5,09
112	ŻOŁYNIA	11613261	41,06	6,93	11,82	5,17	2,58	26,06
113	ŻURAWICA	16421679	46,58	10,14	13,96	4,68	3,60	14,06
114	ŻYRAKÓW	17843482	53,61	6,72	8,47	3,99	4,68	13,07
	Razem gminy	1382199514	47,46	8,25	12,23	3,01	5,32	12,70

Dynamika zmian wydatków majątkowych jednostek samorządu terytorialnego w latach 2000-2004

Tabela 4

Lp.	Nazwa jednostki	Wydatki majątkowe w zł			Dynamika zmian			Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)		
		2000	2003	2004	2000/2003	2000/2004	2003/2004	2000	2003	2004
								6	7	8
1	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA	34330085	98 131 312	102 528 350	285,85	298,65	104,48	17,08	34,34	32,05
	POWIATY									
1	BIESZCZADZKI	2082354	869 255	723 452	41,74	34,74	83,23	5,84	5,52	4,37
2	BRZOZOWSKI	4906141	1 686 463	2 160 398	34,37	44,03	128,10	16,70	6,58	7,54
3	DĘBICKI	2429373	5 387 196	7 179 817	221,75	295,54	133,28	4,24	9,65	11,38
4	JAROSŁAWSKI	10409345	3 509 336	5 502 192	33,71	52,86	156,79	14,53	5,79	8,32
5	JASIELSKI	3583631	3 815 778	1 680 270	106,48	46,89	44,03	5,85	6,97	3,10
6	KOLBUSZOWSKI	2511371	5 137 691	8 493 919	204,58	338,22	165,33	11,49	23,59	32,62
7	KROŚNIĘSKI	1441827	1 203 156	3 097 079	83,45	214,80	257,41	4,19	3,60	8,58
8	LESKI	-	1 112 663	2 660 335	-	-	239,10		6,49	13,43
9	LEŻAJSKI	4123542	4 908 690	3 610 263	119,04	87,55	73,55	11,65	13,39	9,28
10	LUBACZOWSKI	13500807	24 197 523	19 126 590	179,23	141,67	79,04	29,43	42,61	36,43
11	ŁAŃCUCKI	715271	517 154	2 269 201	72,30	317,25	438,79	2,24	1,85	7,19
12	MIELECKI	18587892	7 641 198	13 263 102	41,11	71,35	173,57	25,98	12,37	18,94
13	NIŻAŃSKI	1097907	2 862 207	3 173 491	260,70	289,05	110,88	4,41	11,81	12,18
14	PRZEMYSKI	1197428	1 470 437	2 550 582	122,80	213,01	173,46	7,95	8,86	12,68
15	PRZEWORSKI	1979525	2 999 182	2 439 397	151,51	123,23	81,34	6,51	10,04	7,89
16	ROPCZYCKO-SĘDZISZOWSKI	1703803	5 106 860	4 712 497	299,73	276,59	92,28	5,61	14,87	13,80
17	RZESZOWSKI	5873784	5 349 111	6 512 710	91,07	110,88	121,75	13,69	11,26	12,15
18	SANOCKI	3447598	6 609 597	3 061 744	191,72	88,81	46,32	7,10	14,10	6,65
19	STAŁOWOWOLSKI	3892435	4 139 899	3 874 195	106,36	99,53	93,58	7,60	8,53	7,44
20	STRZYŻOWSKI	1932761	3 411 755	3 172 943	176,52	164,17	93,00	6,85	12,23	10,47
21	TARNOBRZESKI	582218	3 233 996	1 834 180	555,46	315,03	56,72	2,73	14,08	7,75
	Razem powiaty	85999013	95169147	101098357	110,66	117,56	106,23	10,90	12,41	12,32

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	MIASTA NA PRAWACH POWIATU									
1	KROSNO	15791859	18 086 344	26 990 824	114,53	170,92	149,23	13,07	14,51	18,59
2	PRZEMYŚL	15887035	16 431 097	14 092 206	103,42	88,70	85,77	10,65	10,77	8,49
3	RZESZÓW	77661413	54 111 720	52 428 306	69,68	67,51	96,89	20,82	14,64	13,44
4	TARNOBRZEG	4046029	7 811 284	10 030 717	193,06	247,92	128,41	4,29	8,30	9,63
	Razem miasta na prawach powiatu	113386336	96440445	103542053	85,05	91,32	107,36	15,38	13,01	12,86
	MIASTA									
1	DEBICA	12476784	8 592 826	7 475 645	68,87	59,92	87,00	20,02	12,73	10,16
2	DYNÓW	305150	2 172 845	3 403 803	712,06	1115,45	156,65	4,84	21,85	27,93
3	JAROSŁAW	14391708	8 837 937	14 093 885	61,41	97,93	159,47	26,79	16,22	21,34
4	JASŁO	11742746	4 974 014	4 674 896	42,36	39,81	93,99	21,18	8,83	7,74
5	LEŻAJSK	3481086	3 738 547	5 236 351	107,40	150,42	140,06	20,54	18,15	21,48
6	LUBACZÓW	1443309	1 426 908	2 145 707	98,86	148,67	150,37	9,54	8,90	12,02
7	ŁAŃCUT	1792264	3 013 621	8 452 559	168,15	471,61	280,48	8,25	11,32	25,39
8	MIELEC	9278096	9 964 723	10 228 509	107,40	110,24	102,65	14,19	12,80	12,34
9	PRZEWORSK	2656828	1 993 469	2 565 996	75,03	96,58	128,72	14,37	9,62	10,22
10	RADYMNO	983865	1 432 154	2 882 718	145,56	293,00	201,29	15,55	17,69	29,43
11	SANOK	5595380	3 700 347	8 049 923	66,13	143,87	217,55	12,45	7,15	13,29
12	STAŁOWA WOLA	9922560	13 336 668	10 787 510	134,41	108,72	80,89	13,26	15,83	12,42
	Razem miasta	74069776	63184059	79997502	85,30	108,00	126,61	16,77	12,79	14,47
	MIASTA-GMINY									
1	BARANÓW SANDOMIERSKI	1755990	455 803	2 986 868	25,96	170,10	655,30	12,76	2,90	15,97
2	BŁĄŻOWA	1630878	3 090 171	3 776 531	189,48	231,56	122,21	14,54	22,46	24,04
3	BRZOZÓW	5718487	5 325 199	5 731 664	93,12	100,23	107,63	19,87	15,73	15,67
4	CIESZANÓW	1236218	2 097 155	2 256 962	169,64	182,57	107,62	14,00	18,76	17,36
5	DUKLA	4412266	3 970 890	2 671 260	90,00	60,54	67,27	22,45	17,18	10,13
6	GŁOGÓW MAŁOPOLSKI	5696187	8 186 062	4 726 933	143,71	82,98	57,74	28,36	31,75	18,53
7	IWONICZ-ZDRÓJ	2793845	5 190 939	6 722 252	185,80	240,61	129,50	20,55	27,75	31,76
8	JEDLICZE	2709212	6 314 962	2 235 556	233,09	82,52	35,40	16,66	28,08	10,88
9	KAN CZUGA	1938717	4 050 017	3 068 775	208,90	158,29	75,77	15,40	23,38	17,52
10	KOLBUSZOWA	3483725	3 483 527	6 739 428	99,99	193,45	193,47	14,10	11,89	19,70

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	LESKO	1959864	3 171 450	1 255 045	161,82	64,04	39,57	14,18	19,20	7,88
12	NAROL	2170575	1 633 975	2 011 656	75,28	92,68	123,11	19,38	13,30	15,98
13	NISKO	3929912	4 654 362	8 549 137	118,43	217,54	183,68	17,93	17,40	25,37
14	NOWA DĘBA	2163851	12 102 313	2 058 410	559,30	95,13	17,01	10,24	36,53	8,31
15	NOWA SĄRZYNA	4119248	6 092 705	7 905 673	147,91	191,92	129,76	17,07	21,07	24,66
16	OLESZYCE	677370	1 427 547	1 355 370	210,75	200,09	94,94	9,03	15,53	13,29
17	PILZNO	1720338	3 404 195	6 495 009	197,88	377,54	190,79	9,96	15,14	22,40
18	RADOMYŚL WIELKI	2769376	3 419 795	6 456 908	123,49	233,15	188,81	18,78	18,18	27,73
19	ROPCZYCE	9559585	7 132 363	3 464 596	74,61	36,24	48,58	29,86	19,55	9,71
20	RUDNIK NAD SANEM	2728404	3 041 837	2 270 335	111,49	83,21	74,64	24,82	23,07	16,81
21	RYMANÓW	4621023	5 557 540	6 698 283	120,27	144,95	120,53	24,79	24,30	25,65
22	SĘDZISZÓW MAŁOPOLSKI	2932880	3 685 622	4 472 599	125,67	152,50	121,35	13,21	13,82	15,05
23	SIENIAWA	1405551	2 590 528	2 999 436	184,31	213,40	115,78	15,78	22,57	23,23
24	SOKOŁÓW MAŁOPOLSKI	4472933	5 760 266	5 842 732	128,78	130,62	101,43	23,99	25,17	23,13
25	STRZYŻÓW	2362354	2 196 856	5 205 947	92,99	220,37	236,97	11,72	9,24	18,38
26	TYCZYN	5495183	7 627 523	4 187 241	138,80	76,20	54,90	30,98	35,07	20,62
27	ULANÓW	1699996	2 036 980	2 826 165	119,82	166,25	138,74	18,83	18,44	22,61
28	USTRZYKI DOLNE	6407969	2 055 303	2 520 102	32,07	39,33	122,61	25,22	8,30	9,04
29	ZAGÓRZ	2468343	1 768 331	1 443 675	71,64	58,49	81,64	15,80	10,67	8,11
	Razem miasta-gminy	95040283	121524220	118934553	127,87	125,14	97,87	18,99	19,90	18,00
	GMINY									
1	ADAMÓWKA	1431400	4 339 136	2 513 490	303,14	175,60	57,93	26,23	47,27	29,16
2	BALIGRÓD	737438	425 605	741 438	57,71	100,54	174,21	16,24	8,91	13,03
3	BESKO	1629057	1 493 879	1 611 233	91,70	98,91	107,86	33,82	26,18	25,05
4	BIAŁOBRZEGI	1396540	3 206 198	3 486 551	229,58	249,66	108,74	17,25	27,75	27,27
5	BIRCZA	478339	1 707 453	2 059 691	356,95	430,59	120,63	5,69	15,15	16,88
6	BOGUCHWAŁA	5952933	7 545 748	10 027 241	126,76	168,44	132,89	27,35	26,92	30,68
7	BOJANÓW	1289108	3 964 686	2 186 368	307,55	169,60	55,15	17,09	32,66	20,06
8	BOROWA	242186	49 956	342 099	20,63	141,25	684,80	3,91	0,73	4,39
9	BRZOSTEK	1903794	1 770 174	3 776 540	92,98	198,37	213,34	13,72	10,66	18,93
10	BRZYSKA	354733	614 475	580 848	173,22	163,74	94,53	5,86	7,61	6,42

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
11	BUKOWSKO	550881	904 310	1 555 084	164,16	282,29	171,96	8,99	10,84	15,84
12	CHŁOPICE	1363173	3 286 844	2 406 488	241,12	176,54	73,22	21,07	33,24	24,75
13	CHMIELNIK	801800	5 996 149	1 907 179	747,84	237,86	31,81	11,40	45,08	19,37
14	CHORKÓWKA	3304120	6 709 879	2 307 095	203,08	69,82	34,38	22,63	32,14	12,45
15	CISNA	979661	450 416	5 182 813	45,98	529,04	1150,67	27,15	13,05	59,63
16	CMOLAS	1501179	2 326 398	7 443 254	154,97	495,83	319,95	17,23	21,54	43,78
17	CZARNA (bieszczadzka)	1183037	710 128	654 025	60,03	55,28	92,10	26,07	17,10	14,75
18	CZARNA (dębicka)	2325066	5 056 756	6 394 584	217,49	275,03	126,46	18,43	26,89	28,86
19	CZARNA (łańcucka)	2991599	2 397 934	3 452 128	80,16	115,39	143,96	23,73	16,26	18,89
20	CZERMIN	2304481	706 918	2 680 102	30,68	116,30	379,12	28,15	8,52	24,56
21	CZUDEK	2232018	3 970 790	1 134 745	177,90	50,84	28,58	17,37	23,02	6,61
22	DĘBICA	4856084	9 788 816	7 084 168	201,58	145,88	72,37	18,30	26,48	19,38
23	DĘBOWIEC	734315	1 500 285	3 085 923	204,31	420,25	205,69	8,57	13,92	23,35
24	DOMARADZ	1003074	1 668 425	983 366	166,33	98,04	58,94	14,63	18,50	10,84
25	DUBIECKO	1639099	4 042 837	4 065 761	246,65	248,05	100,57	15,11	25,28	23,65
26	DYDNIA	1603833	4 503 244	5 237 185	280,78	326,54	116,30	15,32	31,49	32,01
27	DYNÓW	313367	1 697 292	2 181 948	541,63	696,29	128,55	4,26	17,49	19,97
28	DZIKOWIEC	1255868	1 988 302	2 365 484	158,32	188,35	118,97	18,60	22,24	23,66
29	FREDROPOL	883088	1 812 776	1 297 271	205,28	146,90	71,56	11,48	19,78	13,24
30	FRYSZTAK	1174000	2 478 887	3 018 194	211,15	257,09	121,76	10,67	16,58	17,88
31	GĄC	1593057	3 146 668	1 204 334	197,52	75,60	38,27	28,56	37,66	16,77
32	GAWŁUSZOWICE	442110	1 241 716	1 124 505	280,86	254,35	90,56	15,30	28,65	23,63
33	GORZYCE	3591394	1 376 974	800 101	38,34	22,28	58,11	20,35	7,62	4,27
34	GRĘBÓW	4791628	2 638 501	2 131 183	55,06	44,48	80,77	32,39	18,15	14,75
35	GRÓDZISKO DOLNE	1598885	2 630 315	1 777 040	164,51	111,14	67,56	19,75	24,50	16,36
36	HACZÓW	963722	2 969 125	2 998 933	308,09	311,18	101,00	9,71	22,81	21,17
37	HARASIUKI	2041668	1 581 444	2 422 206	77,46	118,64	153,16	25,80	17,46	21,85
38	HORYNIEC ZDRÓJ	10600	906 066	1 350 821	8547,79	12743,59	149,09	0,19	12,11	14,95
39	HYŻNE	1405845	3 525 449	3 256 824	250,77	231,66	92,38	18,51	33,89	27,29
40	IWIERYCIE	404695	2 273 174	3 311 912	561,70	818,37	145,70	5,78	22,28	29,34
41	JAROCIN	1663146	2 519 370	2 937 588	151,48	176,63	116,60	25,78	31,53	33,63

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
42	JAROSŁAW	2281936	4 304 499	2 135 297	188,63	93,57	49,61	19,25	25,67	12,38
43	JASIENICA ROSIELNA	2789791	1 662 337	1 870 237	59,59	67,04	112,51	27,13	15,77	15,27
44	JASŁO	2175000	1 960 356	6 061 608	90,13	278,69	309,21	15,78	11,79	26,49
45	JAWORNIK POLSKI	959788	966 948	468 765	100,75	48,84	48,48	17,40	13,71	6,49
46	JEŻOWE	3899710	4 174 423	4 626 988	107,04	118,65	110,84	32,81	29,62	28,94
47	JODŁOWA	946600	752 876	929 798	79,53	98,23	123,50	16,14	11,08	12,81
48	KAMIEN	1166347	5 356 234	3 089 220	459,23	264,86	57,68	16,59	42,46	26,48
49	KOŁACZYCE	1068304	2 417 658	2 258 612	226,31	211,42	93,42	11,72	19,51	16,45
50	KOMAŃCZA	3563572	685 482	410 520	19,24	11,52	59,89	36,49	8,99	5,00
51	KORCZYNA	2184536	2 292 337	1 927 394	104,93	88,23	84,08	17,14	14,74	11,87
52	KRASICZYN	1372201	1 207 109	1 336 899	87,97	97,43	110,75	23,96	18,21	17,57
53	KRASNE	4388586	7 343 575	4 209 060	167,33	95,91	57,32	28,29	34,32	20,16
54	KREMPNA	753078	256 965	257 271	34,12	34,16	100,12	20,58	7,09	6,50
55	KROŚCIENKO WYŻNE	2673618	3 692 114	2 068 904	138,09	77,38	56,04	46,11	45,86	27,06
56	KRZYSZÓW	798825	2 005 055	2 215 022	251,00	277,29	110,47	17,97	29,40	29,55
57	KRZYWCZA	2067640	409 013	2 765 590	19,78	133,76	676,16	28,35	5,94	27,72
58	KURYŁÓWKA	669595	1 025 535	1 409 611	153,16	210,52	137,45	10,54	13,27	15,81
59	LASZKI	3253887	1 494 618	1 171 125	45,93	35,99	78,36	32,93	15,99	11,09
60	LEŻAJSK	3712215	3 002 136	4 531 043	80,87	122,06	150,93	18,10	11,62	15,87
61	LUBACZÓW	1009573	4 022 155	1 874 196	398,40	185,64	46,60	9,79	26,95	13,19
62	LUBENIA	1858224	2 761 869	2 636 800	148,63	141,90	95,47	27,82	33,18	30,41
63	LUTOWISKA	929487	282 777	722 002	30,42	77,68	255,33	20,03	6,27	13,82
64	ŁAŃCUT	7101755	3 536 081	3 761 859	49,79	52,97	106,38	29,15	14,34	14,96
65	MAJDAN KRÓLEWSKI	2475066	3 900 804	4 985 941	157,60	201,45	127,82	22,89	28,69	31,46
66	MARKOWA	1120594	829 099	1 102 185	73,99	98,36	132,94	16,35	9,51	11,46
67	MEDYKA	1265250	2 446 885	911 227	193,39	72,02	37,24	16,39	24,80	9,51
68	MIEJSCE PIASTOWE	4253263	5 438 079	2 095 135	127,86	49,26	38,53	27,10	28,49	11,93
69	MIELEC	4114999	5 301 981	2 963 003	128,85	72,00	55,88	27,33	29,20	16,91
70	NIEBYLEC	1642700	2 026 185	2 170 348	123,34	132,12	107,11	15,18	15,09	14,50
71	NIWISKA	465745	1 604 046	2 121 967	344,40	455,61	132,29	7,60	19,39	21,97
72	NOWY ŻMIGRÓD	614808	1 263 291	737 853	205,48	120,01	58,41	5,96	9,40	5,45

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
73	NOZDRZEC	1378755	3 237 395	2 834 684	234,81	205,60	87,56	14,04	23,69	19,34
74	OLSZANICA	1390348	776 982	95 174	55,88	6,85	12,25	13,84	9,76	1,18
75	ORŁY	1711232	2 830 829	1 678 791	165,43	98,10	59,30	18,98	22,56	14,24
76	OSIEK JASIELSKI	1033489	143 372	291 869	13,87	28,24	203,57	17,01	2,17	4,04
77	OSTRÓW	7762714	3 971 527	4 817 087	51,16	62,05	121,29	43,29	29,68	30,96
78	PADEW NARODOWA	886818	3 803 702	3 109 336	428,92	350,62	81,74	15,22	38,69	33,95
79	PAWŁOSIÓW	2165747	1 973 942	3 499 230	91,14	161,57	177,27	25,24	19,09	26,96
80	PRUCHNIK	1867763	3 871 303	4 336 401	207,27	232,17	112,01	17,79	26,77	26,46
81	PRZECLAW	1451407	2 321 930	4 980 502	159,98	343,15	214,50	13,90	16,48	27,37
82	PRZEMYŚL	1095061	759 114	1 392 504	69,32	127,16	183,44	11,53	6,80	10,13
83	PRZEWORSK	2631143	5 657 498	3 946 582	215,02	149,99	69,76	19,95	27,69	19,30
84	PYSZNICA	1614107	869 659	7 850 039	53,88	486,34	902,66	17,30	8,32	44,31
85	RADOMYŚL nad Sanem	2803748	2 337 292	2 363 545	83,36	84,30	101,12	29,36	21,33	20,96
86	RADYMNO	3682483	1 537 914	1 827 489	41,76	49,63	118,83	26,41	9,65	10,82
87	RAKSZAWA	2570383	5 775 717	492 922	224,70	19,18	8,53	25,88	38,95	5,54
88	RANIŻÓW	2207443	3 724 669	1 613 556	168,73	73,10	43,32	25,33	30,88	15,59
89	ROKIETNICA	1705963	2 534 690	1 687 397	148,58	98,91	66,57	31,11	33,35	23,22
90	ROŻWIENICA	940000	2 450 932	3 498 650	260,74	372,20	142,75	14,71	25,26	31,51
91	SANOK	5659417	2 812 408	2 761 909	49,69	48,80	98,20	28,29	16,78	13,03
92	SKOŁYSZYN	1487803	2 928 472	1 927 691	196,83	129,57	65,83	10,85	16,15	10,28
93	SOLINA	3342799	4 228 216	5 236 043	126,49	156,64	123,84	32,99	31,45	36,39
94	STARY DZIKÓW	1152806	1 726 552	2 354 601	149,77	204,25	136,38	19,21	21,50	26,49
95	STUBNO	821200	624 389	799 481	76,03	97,36	128,04	16,01	10,79	12,40
96	ŚWILCZA	5456236	5 413 275	4 534 585	99,21	83,11	83,77	28,22	22,67	17,64
97	TARNOWIEC	638711	579 855	438 494	90,79	68,65	75,62	6,52	5,13	3,51
98	TRYŃCZA	1644885	3 188 934	5 453 944	193,87	331,57	171,03	19,42	26,31	35,70
99	TRZEBOWNISKO	7382695	2 059 652	906 599	27,90	12,28	44,02	33,99	9,11	3,76
100	TUSZÓW NARODOWY	1077932	1 816 871	2 856 934	168,55	265,04	157,24	12,46	17,61	23,96
101	TYRAWA WOŁOSKA	702613	318 834	865 846	45,38	123,23	271,57	19,99	9,75	21,36
102	WADOWICE GÓRNE	640099	2 831 602	5 587 515	442,37	872,91	197,33	8,99	26,14	37,48
103	WIĄZOWNICA	2086001	5 094 275	2 278 230	244,21	109,22	44,72	17,49	29,31	14,38

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
104	WIELKIE OCZY	651913	351 899	1 881 079	53,98	288,55	534,55	16,03	7,39	26,07
105	WIELOPOLE SKRZYNSKIE	1557428	446 110	2 719 736	28,64	174,63	609,66	16,54	4,55	20,12
106	WISNIOWA	498542	847 843	1 899 990	170,06	381,11	224,10	5,49	7,92	14,68
107	WOJASZÓWKA	1773512	1 209 313	1 197 638	68,19	67,53	99,03	17,50	11,47	10,78
108	ZAKLIKÓW	1202575	1 959 149	3 118 733	162,91	259,34	159,19	12,36	15,71	21,53
109	ZALESZANY	1201790	2 896 687	4 672 850	241,03	388,82	161,32	11,88	22,06	28,89
110	ZARSZYN	1150163	3 064 573	4 586 359	266,45	398,76	149,66	11,68	23,26	28,91
111	ZARZECZE	1570129	1 938 504	4 518 636	123,46	287,79	233,10	19,65	18,78	33,17
112	ZOŁYNIA	1757978	2 973 919	2 447 881	169,17	139,24	82,31	20,97	25,61	20,77
113	ZURAWICA	3723428	2 690 111	4 965 741	72,25	133,36	184,59	25,77	16,38	23,92
114	ŻYRAKÓW	2717276	4 028 124	3 289 445	148,24	121,06	81,66	19,59	22,57	16,71
	Razem gminy	223295261	294954070	306518961	132,09	137,27	103,92	20,04	21,34	20,20

HANNA KMIECIAK

Zaświadczenia wydawane przez gminę w sprawach podatkowych

Bardzo częstym zjawiskiem w urzędach gmin jest wydawanie zaświadczeń nie zawsze zgodnie z wymogami ustawy. Często zdarza się, że do organu podatkowego (wydziału finansowego czy podatkowego) zgłaszają się podatnicy, choć nie tylko oni, żądając poświadczenia „przez gminę” różnych faktów, zdarzeń, stanów prawnych.

A co tak naprawdę organ podatkowy może poświadczyć? Jak zachować się, aby nie odprawić klienta z kwitkiem, a jednocześnie nie naruszyć przepisów prawa?

Organy podatkowe mają swoją dość obszerną w tym temacie regulację prawną zawartą w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 roku *Ordynacja podatkowa* (DzU nr 137, poz. 926 z późn. zm.). Cały dział VIII A wspomnianej ustawy, począwszy od art. 306a, rozstrzyga w sprawie zaświadczeń.

Organ podatkowy wydaje zaświadczenie na żądanie osoby ubiegającej się o nie. Konieczny jest więc wniosek strony o wydanie zaświadczenia, w którym określi ona granice żądania, to znaczy wskaże o zaświadczenie jakiego stanu prawnego występuje bądź o potwierdzenie jakich faktów wnosi. We wniosku strona winna również zawrzeć, jaki ma interes prawny w urzędowym poświadczeniu określonych faktów lub stanu prawnego, czyli co jest przyczyną złożenia wniosku, w jakim celu, do czego zaświadczenie jest jej niezbędne.

Organ podatkowy w zaświadczeniu **potwierdza stan faktyczny lub prawny istniejący w dniu wydania zaświadczenia.**

Zaświadczenie wydaje się **bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 7 dni** od daty złożenia wniosku. W urzędach gmin przyjęto się wydawać zaświadczenia, inaczej niż praktykują to urzędy skarbowe, raczej bezzwłocznie.

Jednak zdawałoby się najważniejszy zapis dotyczący wydawania zaświadczeń przez organy podatkowe jest zawarty w art. 306b *Ordynacji podatkowej*, mówi on, iż **organ podatkowy jest obowiązany wydać zaświadczenie, jeżeli chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów lub innych danych znajdujących się w jego posiadaniu.** Zatrzymajmy się więc na chwilę przy tym zapisie. Często przypadkami w gminach są wnioski kierowane do wydziałów podatkowych o wydanie zaświadczenia na przykład: o posiadaniu nieruchomości.

Żądanie strony zawarte we wniosku sprowadza się do zapisu „proszę o zaświadczenie, że jestem właścicielem nieruchomości”. Wydawać by się mogło, że nie stwarza żadnego problemu poświadczenie prawa własności przez organ podatkowy ściągający podatek od nieruchomości. Nic bardziej błędnego. Z ewidencji, rejestrów i innych danych znajdujących się w posiadaniu organu podatkowego nie wynika prawo własności nieruchomości. Ze zgromadzonych dokumentów organu podatkowego służących jako podstawa ewidencji podatku od nieruchomości wynika, że osoba, która złożyła wniosek w ewidencji tej się znajduje, ale nie jest to jednoznaczne z posiadaniem przez tę osobę prawa własności nieruchomości. Bowiem z art. 3 ust 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o *podatkach i opłatach lokalnych* (tekst jednolity DzU 2002 nr 9, poz. 84 z późn. zm.) wynika, że podatnikami podatku od nieruchomości są osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne, w tym spółki nieposiadające osobowości prawnej, będące:

1. właścicielami,
2. posiadaczami samoistnymi,
3. użytkownikami wieczystymi gruntów,
4. posiadaczami nieruchomości lub ich części, stanowiących własność Skarbu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego.

Tak więc organ podatkowy nie jest władny poświadczyć, jaki rodzaj prawa przysługuje w stosunku do nieruchomości. Jej stan prawny określany jest przez organ podatkowy na podstawie prowadzonej przez niego ewidencji podatkowej, która z kolei bazuje na oświadczeniach podatników. Oświadczenia te zaś rzadko składane są pod odpowiedzialnością karną i często po weryfikacji z ewidencją gruntów czy księgą wieczystą okazują się oświadczeniem błędnym. Dlatego organy podatkowe, mogą co najwyżej, poświadczyć fakt, iż wnioskodawca znajduje się lub nie w ewidencji podatników podatku od nieruchomości.

Co zatem organ podatkowy ma zrobić, jeżeli już wpłynie do niego wniosek o wydanie zaświadczenia o posiadanym prawie własności nieruchomości? W tym przypadku należałoby sięgnąć do art. 306c *Ordynacji podatkowej* i **odmówić wydania zaświadczenia o żądanej treści w drodze postanowienia, na które służy zażalenie**. Podstawą odmowy wydania zaświadczenia będzie brak ewidencji, rejestrów i innych danych mogących stan taktyczny lub prawny poświadczyć. W miarę możliwości należy stronie wskazać organ właściwy do wydania zaświadczenia żądanej treści. Dla potwierdzenia prawa własności nieruchomości najodpowiedniejszy będzie właściwy Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego prowadzący księgę wieczystą przedmiotowej nieruchomości.

Innym rodzajem zaświadczeń najczęściej wydawanych przez organy podatkowe są **zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami lub stwierdzające stan zaległości**. Te zaświadczenia wydaje się na podstawie dokumentacji danego organu podatkowego oraz informacji otrzymanych od innych organów podatkowych. Przed wydaniem zaświadczenia ustala się, czy w stosunku do wnioskodawcy nie jest prowadzone postępowanie mające na celu ustalenie lub określenie wysokości jego zobowiązań podatkowych. Jeżeli takie postępowanie jest prowadzone i zgromadzony materiał dowodowy pozwala na jego zakończenie, powinna być niezwłocznie wydana decyzja ustalająca lub określająca wysokość zobowiązań podatkowych, w celu wykazania ich w zaświadczeniu.

Zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami lub stwierdzające stan zaległości wydaje się na wniosek:

1. podatnika,
2. małżonka podatnika pozostającego z nim we wspólności majątkowej,
3. osoby, która uprawdopodobni, że może być spadkobiercą (wtedy wydaje się zaświadczenie o wysokości zobowiązań spadkodawcy),
4. nabywcy za zgodą zbywającego.

Za zgodą podatnika zaświadczenie można wydać również:

1. bankom, czyli jednostkom organizacyjnym, które na podstawie ustaw regulujących zasady ich funkcjonowania uprawnione są do udzielania kredytów (pożyczek),
2. kontrahentom podatnika prowadzącego działalność gospodarczą,
3. dzierżawcom i użytkownikom nieruchomości – w zakresie opodatkowania dzierżawionej lub użytkowanej nieruchomości,
4. małżonkowi podatnika niepozostającemu z nim we wspólności majątkowej,
5. członkowi rodziny podatnika (zstępni, wstępni, rodzeństwo, małżonkowie zstępnych, osoby pozostające w stosunku przysposobienia oraz pozostające z podatnikiem w taktycznym pożyciu) prowadzącemu działalność gospodarczą z podatnikiem współodpowiedzialnemu za zaległości podatkowe wynikające z tej działalności i powstałe w okresie, w którym stale współdziałał z podatnikiem w jej wykonywaniu, osiągając korzyści z prowadzonej przez niego działalności,
6. wspólnikowi spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej.

Minister Finansów rozporządzeniem z 24 grudnia 2002 roku w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe (DzU nr 240, poz. 2067) określił:

1. tryb wydawania zaświadczeń o niezaleganiu z podatkami lub stwierdzających stan zaległości,
2. wzór ewidencji przekazanych lub otrzymanych informacji w sprawach zaświadczeń oraz szczegółowy sposób jej prowadzenia,
3. wzór rejestru zaświadczeń oraz szczegółowy sposób jego prowadzenia,
4. właściwość miejscową i rzeczową organów podatkowych do wydawania zaświadczeń,
5. wzory zaświadczeń:
 - a) zaświadczenie o niezaleganiu z podatkami lub stwierdzające stan zaległości,
 - b) zaświadczenie o wysokości zobowiązań spadkodawcy,
 - c) zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych zbywającego,
 - d) zaświadczenie o wysokości zaległości podatkowych podatnika.

Zaświadczenia o niezaleganiu lub stwierdzające stan zaległości nie stanowią dla gminnych organów podatkowych większych niejasności. Przy wydawaniu tego typu zaświadczeń należy jednak pamiętać o ważnym art. 306e § 5 *Ordynacji podatkowej*, to znaczy: **jeżeli zapłata zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę została odroczone lub rozłożona na raty, uznaje się, że podatnik, płatnik lub inkasent do dnia upływu terminu, w którym powinna nastąpić zapłata odroczonej zaległości podatkowej wraz z odsetkami za**

zwłokę albo poszczególnych rat, na jakie została rozłożona zaległość podatkowa wraz z odsetkami za zwłokę, nie posiada zaległości podatkowych.

Na temat zaświadczeń wydawanych przez organy administracji publicznej, niewystępujące w roli organów podatkowych, czyli zaświadczeń wydawanych (sporządzanych) przez inne wydziały niż podatkowe, wypowiada się ustawa z 14 czerwca 1960 roku *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity DzU 2000 nr 98, poz.1071 z późn. zm.), zwłaszcza art. 217 do art. 220. Regulacja ta jest bardzo podobna do przedstawionej wyżej regulacji wydawania zaświadczeń w podatkach.

Art. 218 § 1 *kpa*, podobnie jak art. 306b § 1 *Ordynacji podatkowej*, nakłada na organy administracji publicznej obowiązek wydania zaświadczenia, gdy chodzi o **potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów bądź innych danych znajdujących się w jego posiadaniu**. Na przykład: poświadczenie prowadzenia działalności gospodarczej możemy wydać w oparciu o prowadzoną przez gminy Ewidencję Działalności Gospodarczej.

Jeżeli organ administracji publicznej nie może wydać zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o nie, **odmowa wydania zaświadczenia następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie**.

Na koniec nie sposób pominąć problemu, z którym gminy borykają się do dziś, a mianowicie wydawanie **zaświadczeń w sprawach wykreślenia obciążeń ciężarów realnych z ksiąg wieczystych**. Niestety, do dziś pokutuje przekonanie, że właściwym do wydawania zaświadczeń (zezwoleń) na wykreślenie ciężaru realnego z księgi wieczystej jest gminny organ podatkowy. Nic bardziej błędnego! Zainteresowanych w tej kwestii odsyłam do pisma nr GZ gn-051/613-111-2000 Departamentu Gospodarki Ziemią Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 20 września 2000 roku, podpisanego przez dyrektora departamentu Jana Bielańskiego, w którym Ministerstwo wyjaśnia, że w myśl art. 2 ust. 3 i art. 3a dekretu z dnia 8 sierpnia 1946 roku *o wpisywaniu w księgach hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej* (DzU 1946 nr 39, poz. 233 z późn. zm.), w brzmieniu ustalonym przepisami art. 5 ustawy z 24 lipca 1998 roku *o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa* (DzU nr 106, poz. 668 z późn. zm.) **organem właściwym w sprawach wykreślenia obciążeń ciężarów realnych z ksiąg wieczystych, jest starosta**. Zadania z tej dziedziny są zadaniami z zakresu administracji rządowej. Gminy, które wydają zezwolenia, zaświadczenia o wykreśleniu ciężaru realnego z księgi wieczystej, robią to bez umocowania prawnego, czyli po prostu niezgodnie z przepisami. Zatem, aby do takiego łamania prawa nie dochodziło, najwłaściwiej byłoby przekazać wszystkie dostępne urzędowi gminy akta dotyczące zadłużenia i spłacania zadłużeń z tytułu ciężaru realnego organowi właściwemu w sprawie, a więc staroście.

Rozwiązanie polegające na odsyłaniu osoby zainteresowanej uzyskaniem zezwolenia na wykreślenie ciężaru realnego od starostwa do gminy po zaświadczenie o spłaceniu ciężaru realnego, za które to zaświadczenie strona musi zapłacić stosowną opłatę skarbową, a następnie wydawanie, na podstawie zaświadczenia gminy, zezwolenia przez starostę na wykreślenie ciężaru realnego z księgi wieczystej, za które również zainteresowany musi uiścić opłatę skarbo-

wą, jest rozwiązaniem niewłaściwym. Naraża bowiem osobę zainteresowaną uzyskaniem wykreślenia ciężaru realnego na dodatkowe koszty w postaci dwukrotnie pobranej opłaty skarbowej, wydłużenia czasu postępowania i nieuzasadnione bieganie zainteresowanego po urzędach. A przecież można prościej!

HANNA KMIECIAK – Kierownik Referatu Podatków i Opłat Lokalnych UM w Kurniku, doktorantka Wydziału Ekonomii AE w Poznaniu.

Działalność nadzorcza i opiniodawcza RIO w Rzeszowie w latach 2000–2004

Działalność nadzorcza

W myśl postanowień Konstytucji RP działalność samorządu terytorialnego podlega nadzorowi z punktu widzenia legalności. W dziedzinie finansów nadzór nad samorządem terytorialnym pełnią regionalne izby obrachunkowe. Tryb i formy nadzoru określone zostały w ustawie z dnia 7 października 1992 roku o *regionalnych izbach obrachunkowych* (tekst jednolity DzU 2001 nr 55, poz. 577 z późn. zm.). W art. 1 tej ustawy określony został krąg podmiotów, których gospodarka finansowa podlega nadzorowi i kontroli izby. Są to: jednostki samorządu terytorialnego, związki międzygminne, stowarzyszenia gmin oraz stowarzyszenia gmin i powiatów, związki powiatów, stowarzyszenia powiatów, samorządowe jednostki organizacyjne. Ustawa o *rio* określa również, jakie funkcje sprawują izby nad podmiotami podlegającymi ich kompetencjom. Wymienić należy:

- sprawowanie nadzoru nad działalnością w zakresie spraw finansowych,
- dokonywanie kontroli gospodarki finansowej i zamówień publicznych,
- prowadzenie działalności opiniodawczej w sprawach określonych ustawami,
- prowadzenie działalności informacyjnej i szkoleniowej w zakresie objętym nadzorem i kontrolą.

Zakres przedmiotowy działalności nadzorczej regionalnej izby obrachunkowej określa art. 11 ust. 1 ustawy o *regionalnych izbach obrachunkowych*. W analizowanym okresie, tj. w latach 2000–2004, zapis tego artykułu zmieniał się kilkakrotnie. I tak, do 22 lutego 2000 roku obowiązywał przepis zgodnie, z którym regionalna izba obrachunkowa badała uchwały podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych, a w szczególności:

- 1) określające w sposób bezpośredni lub pośredni poziom planowanych przychodów i dochodów oraz funduszy celowych, z wyjątkiem uchwał w sprawie zbycia lub obciążeń praw majątkowych,
- 2) stanowiące o podstawie do dokonywania wydatków,
- 3) określające procedury gromadzenia i wydatkowania środków finansowych, w tym zwłaszcza upoważnienia do dokonywania zmian w budżecie i dysponowania rezerwami budżetowymi,
- 4) zawierające ocenę wykonania budżetu przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego (uchwały w sprawie absolutorium).

Według tego przepisu, w brzmieniu obowiązującym od 23 lutego 2000 roku do 26 października 2002 roku, izba badała uchwały podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach:

- 1) procedury uchwalania budżetu i jego zmian,
- 2) budżetu i jego zmian,
- 3) zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek,
- 4) zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 5) podatków i opłat lokalnych,
- 6) absolutorium dla zarządu.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, w brzmieniu obowiązującym od 27 października 2002 roku, izba bada uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach:

- 1) procedury uchwalania budżetu i jego zmian,
- 2) budżetu i jego zmian,
- 3) zaciągania zobowiązań wpływających na wysokość długu publicznego jednostki samorządu terytorialnego oraz udzielania pożyczek,
- 4) zasad i zakresu przyznawania dotacji z budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 5) podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy – *Ordynacja podatkowa*,
- 6) absolutorium.

Lata 2000–2004 to nieznaczne zmiany w liczbie podmiotów podlegających nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie. W latach 2000–2001 liczba podmiotów nadzorowanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie wynosiła 191, z tego:

- 156 gmin,
- 4 miasta na prawach powiatu,
- 20 powiatów,
- 1 województwo samorządowe,
- 10 związków międzygminnych.

W roku 2002 na terenie województwa podkarpackiego utworzony został nowy powiat leski oraz zarejestrowano nowe związki międzygminne. W konsekwencji, wzrosła liczba podmiotów podlegających nadzorowi i łącznie wynosiła 195, z tego:

- 156 gmin,
- 4 miasta na prawach powiatu,
- 21 powiatów,
- województwo samorządowe,
- 13 związków międzygminnych.

Rok 2003 to kolejna zmiana liczby badanych jednostek samorządu terytorialnego przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie. Zmniejszyła się liczba podmiotów podlegających nadzorowi Izby. Z powiatu jasielskiego wyłączona została Gmina Szerzyny i nadzór nad tą jednostką objęła Regionalna Izba

Obrachunkowa w Krakowie oraz wyrejestrowany został jeden związek międzygminny:

- 155 gmin,
- 4 miasta na prawach powiatu,
- 21 powiatów,
- województwo samorządowe,
- 12 związków międzygminnych.

W 2004 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie swym zasięgiem obejmowała łącznie 194 jednostki z terenu województwa podkarpackiego. W porównaniu z 2003 roku, liczba jednostek samorządu terytorialnego nie zmieniła się, wzrosła natomiast liczba związków międzygminnych i w 2004 roku na obszarze działania Izby, funkcjonowało znów 13 związków.

W latach 2000–2004 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie przebadano pod względem zgodności z prawem łącznie **37 767** uchwał i zarządzeń, z tego na poszczególne lata przypadają:

	2000	2001	2002	2003	2004
ogółem	7 184	7 413	7 485	7 709	7 976
uchwały organów stanowiących	4 319	4 710	4 287	4 421	5 841
uchwały zarządów i zarządzenia organów wykonawczych	2 865	2 703	3 198	3 288	2 135

Z ogólnej liczby **37 767** przebadanych uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych,

- 30 222 uchwał i zarządzeń podjęły organy gminne,
- 4 775 powiatowe,
- 2 127 aktów normatywnych uchwały organy miast na prawach powiatów,
- 467 aktów – samorząd województwa,
- 176 aktów – organy związków międzygminnych.

Odnotować należy, że z każdym rokiem następował wzrost badanych przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie aktów.

Szczegółowe informacje dotyczące wyników badania nadzorczego przedstawione zostały w załączonych **tabelach 1-6**.

Organy jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych z terenu województwa podkarpackiego podejmowały w poszczególnych latach uchwały i zarządzenia w następujących sprawach:

lp.	rodzaje uchwał i zarządzeń	ogółem w latach:				
		2000	2001	2002	2003	2004
1	2	3	4	5	6	7
1	budżetu	204	186	184	187	188
2	zmian budżetu	3 552	3 655	4 299	4 510	4 810
3	absolutorium dla zarządu:	186	187	186	186	183
	– w sprawie udzielenia	182	184	181	184	181
	– w sprawie nieudzielenia	4	3	5	2	2
4	procedury uchwalania budżetu	18	19	11	19	18
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	819	666	663	697	616
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	5	14	10	4	8
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	345	433	307	442	552
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	108	96	208	204	258
9	udzielania poręczeń majątkowych	11	6	19	30	22
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	29	73	70	62	116
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	64	45	11	5	54
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	2	4	39	48	27
13	podatków i opłat lokalnych	1 165	1 694	1 269	1 112	888
14	pozostałe uchwały	676	335	209	203	236
	Ogółem	7 184	7 413	7 485	7 709	7 976

Analiza wyników badania nadzorczego wszystkich uchwał i zarządzeń za lata 2000–2004 wykazała, że na ogólną liczbę 37 767 przebadanych uchwał i zarządzeń:

- 34 652 podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 91,75% ogółu uchwał i zarządzeń;
- 3 115 podjęto z naruszeniem prawa – 8,25% ogółu:

- 413 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 1,09% ogółu;
- 1 511 uznano za nieważne (4% ogółu), z czego 831 nieważnych w części, a 680 to nieważne w całości;
- w stosunku do 1 054 (2,79% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

Chronologicznie rozstrzygnięcia Kolegium Izby przedstawiają się następująco:

– w 2000 roku:

- 6 352 uchwał i zarządzeń podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 88,42% ogółu;
- 832 podjęto z naruszeniem prawa – 11,58% ogółu:
 - 62 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 3,03% ogółu;
 - 413 uznano za nieważne (6,06% ogółu), z czego 233 nieważne w części, 180 – w całości;
 - w stosunku do 329 (4,58% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

– w 2001 roku:

- 6 480 uchwał i zarządzeń podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 87,41% ogółu;
- 933 podjęto z naruszeniem prawa – 12,59% ogółu:
 - 207 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 2,79% ogółu;
 - 467 uznano za nieważne (6,06% ogółu), z czego 272 – nieważne w części, 195 – w całości;
 - w stosunku do 226 (3,05% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

– w 2002 roku:

- 6 971 uchwał i zarządzeń podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 93,13% ogółu;
- 514 podjęto z naruszeniem prawa – 6,90% ogółu:
 - 66 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 0,88% ogółu;
 - 264 uznano za nieważne (3,53% ogółu), z czego 148 nieważne w części i 116 nieważne w całości;
 - w stosunku do 162 (2,16% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

– w 2003 roku:

- 7 308 uchwał i zarządzeń podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 94,80% ogółu;
- 401 podjęto z naruszeniem prawa – 5,20% ogółu:
 - 23 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 0,30% ogółu;
 - 197 uznano za nieważne w części (2,56% ogółu), z czego 102 nieważne w części i 95 – w całości;

- w stosunku do 157 (2,04% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

– w 2004 roku:

- 7 541 uchwał i zarządzeń podjęto bez naruszenia prawa, co stanowi 94,55% ogółu,
- 435 podjęto z naruszeniem prawa – 5,45% ogółu:
 - 55 podjęto z nieistotnym naruszeniem prawa – 0,69% ogółu;
 - 170 uznano za nieważne (2,13% ogółu) z czego 76 nieważne w części i 94 nieważne w całości,
 - w stosunku do 180 (2,26% ogółu) wszczęte postępowanie o uznaniu tych uchwał/zarządzeń za nieważne umorzono w związku z usunięciem nieprawidłowości.

Najwięcej – 20 826 uchwał i zarządzeń podjętych przez organy jednostek samorządu terytorialnego i związku międzygminne dotyczy wprowadzania zmian w uchwałach budżetowych – stanowią one 55,14% ogółu podjętych w latach 2000–2004 aktów normatywnych. Znaczny odsetek stanowią także uchwały dotyczące podatków i opłat lokalnych – 16,23% oraz w sprawie zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych – 5,50%.

Spośród 20 826 uchwał podjętych w sprawie zmian budżetu 15 746 aktów podjęły organy gmin, 3 099 – organy powiatów, 1 541 – miast na prawach powiatu, 365 – organy województwa i 75 aktów podjęły organy związków międzygminnych.

W analizowanym okresie, tj. w latach 2000–2004, nie wszystkie organy stanowiące podmiotów podlegających nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie podejmowały uchwały w sprawie absolutorium. I tak, w roku 2002 spośród 21 powiatów uchwały w sprawie absolutorium podjęto tylko w 19 powiatach, z kolei jedna gmina podjęła 2 uchwały o udzieleniu absolutorium, natomiast w roku 2003 jedna gmina nie podjęła uchwały w sprawie udzielenia absolutorium. Na 928 podjętych uchwał w sprawie absolutorium jedynie 16 (co stanowi 1,72%) to uchwały w sprawie nieudzielenia absolutorium. Pozostałe 98,28% wszystkich uchwał absolutorijnych to uchwały w sprawie udzielenia absolutorium.

Wyniki oceny legalności poszczególnych rodzajów uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych w latach 2000–2004 prezentują **tabele 7-10**.

Konsekwencją niezgodnego z prawem działania organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych były dokonywane przez organ nadzoru – Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie – oceny prawne: orzeczenia nieważności uchwał w całości lub w części, stwierdzenia naruszenia prawa lub wskazania nieistotnego naruszenia prawa.

Badając podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wskazywało występowanie nieprawidłowości oraz stwierdzało naruszenia prawa. W związku ze stale zmieniającymi się uregulowaniami prawnymi dotyczącymi finansów samorządu terytorialnego poniżej przedstawiono najczęściej pojawiające się

nieprawidłowości w aktach normatywnych podejmowanych przez nadzorowane podmioty, w rozbiciu na kolejne lata.

- W uchwałach i zarządzeniach podjętych w 2000 roku najczęściej występujące nieprawidłowości polegały na:
 - naruszeniu wyłącznych kompetencji rady gminy – naruszenie art. 18 ust. 2 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - opracowaniu harmonogramu dochodów i wydatków w szczególności innej niż budżet – naruszenie art. 29 ust. 2 w zw. z art. 124 ust.1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - wprowadzeniu do budżetu dotacji celowej niezgodnie z przeznaczeniem – naruszenie art. 93 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - przyznaniu dotacji z budżetu gminy/powiatu dla jednostki z sektora finansów publicznych – naruszenie art. 118 ustawy o *finansach publicznych*,
 - wydatkowaniu środków na zadania niebędące zadaniami gminy – naruszenie art. 111 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - wydatkowaniu środków w formie dotacji dla jednostek organizacyjnych oraz podmiotów gospodarczych działających w celu osiągnięcia zysku – naruszenie art. 118 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowanie dotacji dla zakładów budżetowych przekraczające 50% planowanych wydatków – naruszenie art. 19 ust. 10 ustawy o *finansach publicznych*,
 - upoważnieniu zarządu do zaciągania zobowiązań bez imiennego określenia inwestycji i remontów, których zobowiązania mogą dotyczyć oraz braku określenia, na jaką wartość ponad kwotę zaplanowaną w budżecie zobowiązania te mogą zostać zaciągnięte – naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - braku opinii komisji właściwej do spraw budżetu przy zmianach budżetu dokonywanych przez zarząd w związku z przenoszeniem wydatków z rezerw budżetowych bądź też przeniesienie wydatków z rezerwy niezgodnie z opinią komisji – naruszenie art. 128 ustawy o *finansach publicznych*,
 - opracowaniu układu wykonawczego budżetu gminy w oparciu o wadliwą uchwałę budżetową – naruszenie art. 109 ust. 3 w zw. z art. 126 ust. 1 o *finansach publicznych*,
 - rozdysponowaniu rezerwy przez radę (wyłączna kompetencja zarządu) – naruszenie art. 116 ust. 1-3 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zwiększeniu planu wydatków gmin w postaci dotacji dla imiennie określonych podmiotów spoza sektora finansów publicznych, w przypadku niepodjęcia przez radę gminy uchwały w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania i sposobu kontroli – naruszenie art. 118 pkt 3 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zwiększeniu rezerwy w ciągu roku budżetowego – naruszenie art. 116 ustawy o *finansach publicznych*,
 - udzieleniu dotacji z budżetu gminy podmiotom działającym w celu osiągnięcia zysku, na cele niezwiązane z realizacją zadań własnych gminy – naruszenia art. 118 ustawy o *finansach publicznych*,
 - nieokreśleniu terminu spłaty pożyczki – naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy o *samorządzie gminnym*,

- nieprawidłowym określeniu sposobu poboru opłaty targowej – naruszenie art. 19 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - ustaleniu stawek opłaty targowej w zależności od sposobu dokonywania sprzedaży oraz rodzajów sprzedawanych artykułów – naruszenie art. 15 ust. 1 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - wprowadzeniu zwolnień z podatku od nieruchomości dla jednostek organizacyjnych utworzonych przez radę gminy – naruszenia art. 7 ust. 2 w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 11 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - ustaleniu terminu płatności podatku od środków transportowych – naruszenie art. 11 ust. 1, 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - nieokreśleniu zasad poboru i terminu płatności opłaty administracyjnej na wykonywanie czynności urzędowych – naruszenie art. 19 ust. 1 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - niewłaściwym stosowaniu klasyfikacji budżetowej – naruszenie przepisów rozporządzenia MF z 18 kwietnia 1991 roku w *sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych oraz innych przychodów i rozchodów*.
- W uchwałach i zarządzeniach podjętych w 2001 roku najczęściej występujące nieprawidłowości polegały na:
- błędnym ustaleniu wysokości deficytu budżetu – naruszenie art. 124 ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 128 ust. 2 pkt 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - przeznaczeniu dotacji dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych – naruszenie art. 118 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku w załączniku celu i okresu realizacji wieloletniego programu inwestycyjnego oraz łącznych nakładów finansowych – naruszenie art. 110 ust. 1, 3, 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - błędnym ustaleniu wysokości rezerwy ogólnej – naruszenie art. 116 ust. 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowaniu dotacji podmiotowej dla zakładu działającego w formie zakładu budżetowego – naruszenie art. 117 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowaniu wydatków z przeznaczeniem na utrzymanie gminnej biblioteki publicznej w formie wydatków bieżących bezpośrednich – naruszenie art. 28 ust. 1 ustawy o *organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej*,
 - zastosowaniu nieprawidłowej klasyfikacji – naruszenie przepisów rozporządzenia MF z dn. 18 lipca 2000 roku w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków oraz przychodów i rozchodów*,
 - zwiększeniu rezerwy ogólnej w trakcie roku budżetowego naruszenie art. 116 ust. 1 i art. 122 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku kompetencji rady w rozdysponowaniu rezerwy ogólnej – naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 5 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - zaplanowaniu w budżecie wydatków w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo wpłaty na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego – naruszeniu art. 11 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* oraz art. 35 pkt 7 ustawy o *izbach rolniczych*,
 - postanowieniu o opublikowaniu uchwały w sprawie absolutorium – naruszenie art. 61 ust. 2 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - braku źródeł dochodów, z których zobowiązanie zostanie pokryte – naruszenie art. 58 ustawy o *samorządzie gminnym*,

- braku terminu spłaty zobowiązania z weksla w przypadku wykorzystania otrzymanej dotacji niezgodnie z warunkami zawartymi w umowie – naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. e ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - zaciągnięciu pożyczki na rok następny przy barku uchwalonego budżetu – naruszenie art. 48 ust.1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*,
 - naruszeniu kompetencji zarządu w sprawie zmian w harmonogramie – naruszenie art. 29 ust.2 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku opinii organu nadzorującego projekty aktów normatywnych – naruszenie art. 24 ustawy o *warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców*,
 - ustaleniu opłaty administracyjnej za wpis i zmianę wpisu do ewidencji działalności gospodarczej na 2002 rok – naruszenie art. 18 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych* oraz art. 88a ustawy *Prawo działalności gospodarczej*,
 - wprowadzeniu zwolnień indywidualnych z podatku od nieruchomości – naruszenie art. 7 ust. 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - wprowadzeniu zwolnień podmiotowych z podatku od nieruchomości – naruszenie art. 7 ust. 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych* w zw. z art. 217 *Konstytucji RP*,
 - braku terminu płatności i wysokości wynagrodzenia za inkaso – naruszenie art. 19 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - ustaleniu stawek podatku od środków transportowych wyposażonych w instalacje gazową – naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - zwolnieniu z podatku od środków transportowych pojazdów niepodlegających opodatkowaniu – naruszenie art. 12 ust. 4 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - nieprawidłowym postanowieniu dotyczącym terminu wejścia w życie uchwały – naruszenie art. 2 i 4 ust. 1 ustawy o *ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych*,
 - zwolnieniu mieszkańców z podatku od posiadania psów przy braku ustalenia stawki – naruszenie art. 14 ust. 1 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - nieokreśleniu wysokości stawek podatku dla wszystkich kategorii opodatkowania – naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - postanowieniu o publikacji sprawozdania z wykonania budżetu za 2000 rok – naruszenie art. 61 ustawy o *samorządzie gminnym* oraz art. 13 o *ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych*,
 - opracowaniu układu wykonawczego po terminie przewidzianym dla opracowania układu wykonawczego – naruszenie art. 126 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*.
- W uchwałach i zarządzeniach podjętych w 2002 roku najczęściej występujące nieprawidłowości polegały na:
- przeznaczeniu środków z tytułu dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań bieżących na wydatki majątkowe – naruszenie art. 93 ust.1 ustawy o *finansach publicznych*,

- zaplanowaniu wydatków na wynagrodzenia przewyższające wielkość wynagrodzeń wykonanych w 2001 roku – naruszenie art. 3 ustawy o zmianie ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw,
- zaplanowaniu w budżecie gminy wydatków bieżących w formie dotacji dla powiatu – naruszenie art. 8 ust. 2a oraz art. 18 ust. 2 pkt 11 ustawy o samorządzie gminnym,
- udzieleniu dotacji na dofinansowanie zadań zleconych niezgodnie z trybem postępowania o udzielenie dotacji – naruszenie art. 118 ustawy o finansach publicznych,
- zwiększeniu przez zarząd planu wydatków wynikających ze zmian kwot subwencji w wyniku podziału rezerwy – naruszenie kompetencji rady – naruszenie art. 128 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- uwzględnieniu dochodów i wydatków w planie finansowym zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie – naruszenie art. 124 ust.1 pkt 9 i art. 126 ust.1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- nieokreśleniu kierunku rozdysponowania nadwyżki budżetowej – naruszenie art. 124 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- przyznaniu dotacji przedmiotowej dla zakładów budżetowych przy braku określenia zakresu i stawek dotacji – naruszenie art. 117 w zw. z art. 69 ust.4 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
- przyjęciu dochodów z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa niezgodnie z zał. do pisma Ministerstwa Finansów – naruszenie art. 19 ust. 2 w zw. z art. 40 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999–2002,
- braku wieloletniego programu inwestycyjnego – naruszenie art. 110 ust. 1 ustawy o finansach publicznych,
- przeznaczeniu dotacji celowej na wydatki bieżące – naruszenie art. 69 ust.4 ustawy o finansach publicznych,
- zwiększeniu przez gminę kwoty darowizny zgromadzonej na rachunku środka specjalnego ze środków własnych – naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych,
- przekroczeniu terminu podjęcia uchwały w sprawie udzielenia absolutorium – naruszenie art. 136 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- wprowadzeniu zwolnień podmiotowych w podatku od posiadania psów – naruszenie art. 14 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- ustaleniu opłaty administracyjnej za sporządzanie testamentów – naruszenie art. 18 i 19 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- zwolnieniu podmiotowym przy określaniu stawek opłaty miejscowej – naruszenie art. 19 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- wprowadzeniu zwolnień podmiotowych i podmiotowo-przedmiotowych w podatku od nieruchomości – naruszenie art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- ustaleniu stawek podatku od środków transportowych dla podmiotów niewystępujących w obrocie – naruszenie art. 10 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,

- ujęciu przedmiotu opodatkowania w podatku od nieruchomości przy użyciu innych sformułowań niż wynikające z przepisów art. 5 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- nieokreśleniu wysokości stawek podatku od środków transportowych dla wszystkich kategorii opodatkowania – naruszenie art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- braku ustalenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso opłaty targowej i miejscowej – naruszenie art. 19 ust. 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- nieprawidłowym postanowieniu dotyczącym terminu wejścia w życie uchwał w sprawach podatkowych – naruszenie art. 4 ustawy o *ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych aktów prawnych*,
- odniesieniu stawek opłaty targowej tylko do jednego placu targowego – naruszenie art. 15 ust. 1 i ust. 2 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- braku źródeł dochodów, z których zobowiązanie zostanie pokryte i okresu, w którym zobowiązanie będzie spłacone – naruszenie art. 58 ust. 1 i art. 18 ust. 4 ustawy o *samorządzie gminnym*,
- opracowaniu harmonogramu realizacji dochodów i wydatków niezgodnie z uchwałą budżetową oraz niezgodnie z terminem – naruszenie art. 29 ust. 2-4 w zw. z art. 124 ust. 1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych* i art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy o *samorządzie gminnym*,
- określeniu wydatków niewygasających w przypadku gdy wydatki te nie były przewidziane do realizacji w budżecie – naruszenie art. 130 ust. 2 w związku z art. 109 ustawy o *finansach publicznych*,
- ustaleniu opłaty targowej za korzystanie z urzędzeń targowych – naruszenie art. 15 ust. 1 i 3 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- ustaleniu opłaty administracyjnej za czynności, które w rozumieniu prawa nie stanowią czynności urzędowych – naruszenie art. 18 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
- ustaleniu opłaty administracyjnej za wpis i zmianę wpisu do ewidencji działalności gospodarczej – naruszenie art. 18 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*, art. 88 ust. 4 ustawy *prawo działalności gospodarczej*,
- postanowieniu o publikacji sprawozdania z wykonania budżetu za 2001 rok – naruszenie art. 61 ust. 2 ustawy o *samorządzie gminnym* i art. 13 ustawy o *ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych*,
- określeniu stawki dotacji przedmiotowej do 1m³ poboru wody i 1m³ odprowadzanych ścieków bez uprzedniego zatwierdzenia taryf na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków – naruszenie art. 24 ust. 2, 3, 4 i 6 ustawy o *zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków*,
- braku terminu spłaty zobowiązania z weksla w przypadku wykorzystania otrzymanej dotacji niezgodnie z warunkami zawartej umowy – naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. e ustawy o *samorządzie gminnym*,
- zaciągnięciu pożyczki w sytuacji, gdy w budżecie nie występuje deficyt – naruszenie art. 48 ust. 1 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*,
- zaciągnięciu kredytu bez określenia okresu spłaty i zabezpieczenia – naruszenie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c i pkt 4 ustawy o *samorządzie gminnym*,

- zaplanowaniu wydatków na zadanie ujęte w wieloletnim programie inwestycyjnym na okres dłuższy niż 3 lata – naruszenie art. 110 ustawy o *finansach publicznych*.
- Najczęściej występujące nieprawidłowości w przebadanych w 2003 roku przez Izbę uchwałach i zarządzeniach w zakresie spraw finansowych dotyczyły:
 - zaplanowania w dz. 010 Rolnictwo i łowiectwo wydatków bieżących na zakup środków ochrony roślin, szkolenia wyjazdowe rolników, wapnowanie gleb, inseminację, odnowę materiału siewnego – naruszenie art. 7 ustawy o *samorządzie gminnym* i art. 111 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowania dotacji przedmiotowej na pokrycie różnicy ceny ścieków bez określenia stawek dotacji przedmiotowej – naruszenie art. 117 ust. 3 w zw. z art. 69 ust. 4 pkt 3 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku wskazania źródeł pokrycia deficytu - naruszenie art. 124 ust. 1 pkt 3 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zwiększenia wydatków na zadanie objęte wieloletnim programem inwestycyjnym bez zmiany zakresu jego wykonywania – naruszenie art. 110 ust. 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - utworzenia rezerwy ogólnej w trakcie roku budżetowego – naruszenie art. 116 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - naruszenia kompetencji wójta, burmistrza w zakresie dysponowania rezerwami – naruszenie art. 60 ust. 2 pkt 5 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - ustalenia planu przychodów. i wydatków środka specjalnego przy braku uchwały o utworzeniu środka specjalnego – naruszenie art. 21 ustawy o *finansach publicznych*,
 - wprowadzenia zwolnień podmiotowych w podatku od nieruchomości – naruszenie art. 7 ust. 3 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - nieprawidłowego ustalenia stawek podatku od środków transportowych (stawka podatku niższa niż minimalna) – naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - wyrażenia zgody na poręczenie przez zarząd powiatu kredytu krótkoterminowego w danym roku budżetowym przy braku określenia w projekcie uchwały budżetowej łącznej kwoty poręczeń – naruszenie art. 52 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku źródeł dochodów oraz okresu spłaty zaciąganego zobowiązania – naruszenie art. 58 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - nieokreślenia lat spłaty zobowiązań z weksła – naruszenie art. 18 ust. 4 pkt 2 i pkt 9 lit. e ustawy o *samorządzie gminnym*,
 - zaciągnięcia kredytu w kwocie przewyższającej kwotę określoną w budżecie – naruszenie art. 48 ust. 1 pkt 2 i art. 49 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*.
- Najczęściej występujące nieprawidłowości w badanych w 2004 roku przez Izbę uchwałach i zarządzeniach w zakresie spraw finansowych dotyczyły:
 - uchwalenia wieloletniego programu inwestycyjnego z realizacją na 2 lata – naruszenie art. 110 ust. 2 pkt 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowania dotacji dla niepublicznego przedszkola w kwocie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszo-

- nych w przedszkolu publicznym w przeliczeniu na jednego ucznia – naruszenie art. 90 ust. 2 ustawy o *systemie oświaty*,
- błędnego zaklasyfikowania wydatków – nieistotne naruszenie art. 13 ustawy o *finansach publicznych* oraz rozp. Ministra Finansów o *szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów*,
 - zwiększenia wydatków na zadanie objęte wieloletnim programem inwestycyjnym bez zmiany zakresu jego wykonywania – naruszenie art. 110 ust. 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowania dochodów i wydatków budżetu gminy z tytułu darowizny pieniężnej dla szkół podstawowych – naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaplanowania w budżecie wydatków majątkowych na zakup sprzętu specjalistycznego (ultrasonograf) dla potrzeb urzędu gminy – naruszenie art. 4 w związku z art. 2 ustawy o *zakładach opieki zdrowotnej*,
 - podjęcia uchwały po terminie określonym w art. 136 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* – nieistotne naruszenie prawa,
 - postanowienia o ogłoszeniu uchwały w Dzienniku Województwa – nieistotne naruszenie art. 13 ustawy o *ogłaszaniu aktów normatywnych*,
 - ustalenia wysokości opłaty administracyjnej za wydanie wypisu i wrysłu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bez kalkulacji kosztów przygotowania wypisu i wrysłu – naruszenie art. 30 ust. 2 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*,
 - wprowadzenia zwolnień podmiotowych z opłaty miejscowej – naruszenie art. 19 pkt 3 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - nieprawidłowego ustalenia stawek podatku od środków transportowych (stawka podatku niższa niż minimalna) – naruszenie art. 10 ust. 3 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - braku terminu płatności opłaty targowej naruszenie art. 19 pkt 1 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - wprowadzenia zwolnień przedmiotowo – podmiotowych w podatku od nieruchomości – naruszenie art. 7 ust. 13 ustawy o *podatkach i opłatach lokalnych*,
 - uchwalenia średniej ceny (zamiast obniżenia) sprzedaży drewna w kwocie równej kwocie wynikającej z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego – naruszenie art. 4 ust. 5 ustawy o *podatku leśnym*,
 - braku w uchwale sposobu kontroli zleconego zadania oraz jawności rozliczenia dotacji – naruszenie art. 118 ust. 2 pkt 2 ustawy o *finansach publicznych*,
 - ustalenia przez radę, że dotacja wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem podlegać będzie zwrotowi wraz odsetkami ustawowymi – naruszenie art. 93 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - naruszenia wyłącznej kompetencji prezydenta miasta do opracowania projektu budżetu – naruszenie art. 52 ust. 1 ustawy o *samorządzie gminnym* i art. 119 ustawy o *finansach publicznych*,
 - zaciągnięcia kredytu w kwocie przewyższającą kwotę określoną w budżecie – naruszenie art. 48 ust. 1 pkt 2 i art. 49 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - braku okresu spłaty zaciąganego zobowiązania – naruszenie art. 58 ustawy o *samorządzie gminnym*,

- wydatkowania środków niezgodnie z harmonogramem realizacji wydatków bez zgody burmistrza – naruszenie art. 29 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

Przepisy ustaw samorządowych, tj. ustawy o samorządzie gminnym, o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa, w części dotyczącej nadzoru nad działalnością gminy, powiatu i samorządu województwa stanowią, że rozstrzygnięcia organu nadzorczego dotyczące odpowiednio gminy, powiatu, województwa podlegają zaskarżeniu do sądu administracyjnego (art. 98 ustawy o samorządzie gminnym; art. 85 ustawy o samorządzie powiatowym; art. 86 ustawy o samorządzie województwa).

Ustawa z 25 lipca 2002 roku – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (DzU nr 153, poz. 1269) wraz z ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 roku – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (DzU nr 153, poz. 1270 z późn. zm.) zreformowały system sądownictwa administracyjnego w Polsce.

Wymóg wprowadzenia nowego modelu sądownictwa administracyjnego wynika bezpośrednio z art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Przepis ten zawiera nakaz zapewnienia dwuinstancyjnego postępowania sądowego. Realizacja tej zasady w wymiarze ustrojowym wymagała zmodyfikowania istniejącego na mocy ustawy z dnia 11 maja 1995 roku o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (DzU nr 74, poz. 368 z późn. zm.), systemu jednoinstancyjnego. NSA był sądem centralnym, w ramach którego działały ośrodki zamiejscowe. 1 stycznia 2004 roku uchylone zostały przepisy ustawy o Naczelnym Sądzie Administracyjnym, a w życie weszły przepisy ustawy Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Ustawa ta wprowadziła dwuinstancyjne postępowanie sądowo-administracyjne. Dwustopniowa struktura sądów administracyjnych obejmuje wojewódzkie sądy administracyjne (WSA) oraz Naczelny Sąd Administracyjny (NSA).

Na 37 767 uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Rzeszowie w latach 2000–2004, Kolegium Izby prowadziło postępowanie nadzorcze w stosunku do 3 115 uchwał i zarządzeń.

W latach 2000–2003 do Naczelnego Sądu Administracyjnego wpłynęły 52 skargi jednostek samorządu terytorialnego na uchwały Kolegium RIO. NSA wydał 48 orzeczeń: w 33 przypadkach oddalono skargi jednostek, w 12 uchylono rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium, w 2 przypadkach wszczęte postępowanie umorzono, a w 1 odrzucono skargę. 4 skarg nie rozpatrzono do dnia 31 grudnia 2000 roku. W 2004 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wpłynęły 3 skargi jednostek samorządów terytorialnych na uchwały Kolegium RIO. WSA wydał 3 orzeczenia, z tego 1 oddalające skargę jednostek samorządu terytorialnego, 1 uchylające rozstrzygnięcie nadzorcze Kolegium Izby oraz 1 rozstrzygnięcie odrzucające skargę.

W 2003 i 2004 roku Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie wystąpiła do NSA i WSA o stwierdzenie nieważności 2 uchwał jednostek samorządu terytorialnego. W jednym przypadku NSA stwierdził nieważność uchwały jednostki samorządu terytorialnego, a w drugim przypadku WSA nie rozpatrzył sprawy do 31 grudnia 2004 roku.

Liczbę i rodzaje wydanych przez NSA i WSA orzeczeń w latach 2000–2004 prezentuje **tabela 11**.

Działalność opiniodawcza

Zakres działalności opiniodawczej regionalnych izb obrachunkowych określa art. 13 ustawy o *regionalnych izbach obrachunkowych*.

Zgodnie z tym przepisem w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2000 roku do dnia 28 listopada 2003 roku do zadań izby należało:

- 1) wydawanie, na wniosek pożyczkodawcy lub kredytodawcy, opinii o możliwości spłaty pożyczki lub kredytu,
- 2) opiniowanie możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o *finansach publicznych*,
- 3) wydawanie opinii o przedkładanych projektach budżetów jednostek samorządu terytorialnego wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami,
- 4) wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze,
- 5) wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego sprawozdaniach z wykonania budżetu wraz z odrębnymi sprawozdaniem z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo,
- 6) wydawanie opinii o sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego z wykonania planów finansowych zadań publicznych z zakresu administracji rządowej wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- 7) wydawanie opinii o sprawozdaniach z wykonania planów finansowych zadań publicznych wynikających z porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- 8) wydawanie opinii o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w sprawie absolutorium,
- 9) rozpatrywanie spraw dotyczących powiadomień przez skarbnika (głównego księgowego budżetu jednostki samorządu terytorialnego) o przypadkach dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika, zgodnie z odrębnymi ustawami,
- 10) rozpatrywanie innych spraw określonych w odrębnych ustawach.

Z kolei według tego przepisu, w brzmieniu obowiązującym od 29 listopada 2003 roku, do zadań izby należy:

- 1) wydawanie, na wniosek organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, opinii o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych,
- 2) opiniowanie możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o *finansach publicznych*,
- 3) wydawanie opinii o przedkładanych projektach budżetów jednostek samorządu terytorialnego wraz z informacjami o stanie mienia jednostek samorządu terytorialnego i objaśnieniami,

- 4) wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze,
- 5) wydawanie opinii o przedkładanych przez zarządy powiatów i województw oraz przez wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) sprawozdaniach z wykonania budżetu,
- 6) wydawanie opinii o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego w sprawie absolutorium oraz opinii w sprawie uchwały rady gminy o nieudzieleniu wójtowi absolutorium,
- 7) rozpatrywanie spraw dotyczących powiadomień przez skarbnika (głównego księgowego budżetu jednostki samorządu terytorialnego) o przypadkach dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika, zgodnie z odrębnymi ustawami,
- 8) rozpatrywanie innych spraw określonych w odrębnych ustawach.

Opinie wydawane są przez działające w izbach składy orzekające. Od uchwał składów orzekających służy odwołanie do kolegium izby w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały (art. 19 i 20 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych).

Wyniki działalności opiniodawczej

W latach 2000-2004 składy orzekające Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie wydały 5 824 opinie, z tego na poszczególne lata przypadło:

opinie	2000	2001	2002	2003	2004
ogółem, z tego:	923	1 087	1 064	1 230	1 520
pozytywne	607	778	777	981	1 172
pozytywne z uwagami	281	299	280	245	339
negatywne	35	10	7	4	9

Na ogólną liczbę 5 824 opinii odnoszących się do gospodarki finansowej składają się 4 315 opinie pozytywne, tj. 74,08% ogółu, 1 444 opinie pozytywne z uwagami, tj. 24,79% ogółu, 65 opinii negatywnych, tj. 1,11% ogółu.

Wzrósł udział opinii pozytywnych (w 2000 roku 607 opinii, w 2004 roku 1 172 opinie). Zmniejszył się natomiast udział opinii negatywnych z 35 w 2000 roku do 4 w 2003 roku i 9 w 2004 roku. Najwięcej opinii negatywnych (19) składy orzekające wydały o przedkładanych informacjach o przebiegu wykonania budżetów za pierwsze półrocze wraz z informacją o stanie mienia komunalnego za 2000 rok. W pozostałych latach opinie negatywne wydawane były sporadycznie.

Wyniki działalności opiniodawczej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie w latach 2000-2004 z wyszczególnieniem rodzajów wydanych opinii i w podziale na poszczególne rodzaje jednostek samorządu terytorialnego prezentuje **tabela 12**.

Najczęściej stwierdzonymi nieprawidłowościami w opiniach wydanych w latach 2000-2004 były:

- 1) w opiniach o przedkładanych projektach budżetów jednostek samorządu terytorialnego wraz z informacjami o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami:
 - zaplanowanie wydatków w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo, rozdz. 01015 – Postęp biologiczny w produkcji roślinnej, rozdz. 01020 – Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej,
 - brak lub niepełna informacja o stanie mienia komunalnego,
 - niezaplanowanie wydatków związanych z doksztalcaniem i doskonaleniem nauczycieli,
 - przedwczesne wskazanie nadwyżki budżetowej za 2002 rok jako źródła pokrycia deficytu w 2003 roku,
 - brak określenia podmiotów, dla których przeznaczają się dotacje na cele publiczne w związku z realizacją zadań gminy,
 - niezaplanowanie wydatku w wysokości 2% wpływów z podatku rolnego na rzecz Izby Rolniczej pomimo zaplanowania dochodów z tytułu podatku rolnego,
 - zaplanowanie dotacji w trybie art. 118 ust. 1 ustawy o *finansach publicznych* dla podmiotów zaliczanych do sektora finansów publicznych,
 - brak sprecyzowania celu, na jaki ma być przeznaczona rezerwa celowa,
 - nieuwjęcie przychodów i wydatków gminnego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
 - zawarcie upoważnienia dla organu wykonawczego do upoważnienia kierowników jednostek organizacyjnych do przeniesień wydatków między paragrafami bez ograniczenia wynikającego z art. 128 ust. 2 pkt 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - brak ustalenia w pełnej wysokości źródeł sfinansowania wydatków nieznajdujących pokrycia w planowanych dochodach,
 - błędne ustalenie deficytu,
 - ogólne i mało precyzyjne objaśnienia do niektórych wydatków budżetowych,
 - w informacji o stanie mienia komunalnego brak danych o zmianach w stanie mienia w zakresie praw własności i innych niż własność praw majątkowych od dnia złożenia poprzedniej informacji,
 - brak postanowień w zakresie publikacji uchwały budżetowej w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego.
- 2) w opiniach o przedkładanych przez organy wykonawcze informacjach o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze:
 - rozbieżności pomiędzy danymi wykazanymi w informacji, a danymi wynikającymi z uchwał organów jednostek samorządu terytorialnego oraz danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych,
 - przekroczenie kwot planowanych wydatków,
 - opracowanie informacji nie w pełni odpowiadającej wymaganiom określonym w uchwale organu stanowiącego o zakresie i formie informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze roku budżetowego,
 - błędy w nazwach i symbolach klasyfikacji budżetowej,
 - istotne rozbieżności w realizacji planu dochodów wg źródeł,
 - istotne rozbieżności w wykonaniu wydatków budżetowych, w tym wydatków majątkowych.

- 3) w opiniach o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych:
- istotne rozbieżności pomiędzy sposobem zabezpieczenia spłaty pożyczki wskazanym w uchwale organu stanowiącego a określonym we wniosku przez pożyczkodawcę,
 - zagrożenie przekroczenia granicy zadłużenia określonej w art. 114 ustawy o *finansach publicznych*, tj. 60% planowanych dochodów.
- 4) w opiniach o sprawozdaniach rocznych z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego:
- rozbieżności między danymi wynikającymi z uchwalonego budżetu i danymi ujętymi w sprawozdaniach budżetowych,
 - rozbieżności między sprawozdaniem opisowym a budżetowym,
 - przedłożenie sprawozdania opisowego w szczególności mniejszej niż budżet z naruszeniem art. 124 ust. 1 pkt 1 ustawy o *finansach publicznych*,
 - przekroczenie planu wydatków,
 - brak danych dotyczących tytułów zobowiązań wymagalnych,
 - brak informacji o gospodarce pozabudżetowej,
 - rozbieżności między planem dochodów z ważniejszych źródeł, a ich wykonaniem,
 - brak wyodrębnienia w sprawozdaniu danych na temat wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej zleconych ustawowo,
 - brak informacji o podejmowanych działaniach zmierzających do likwidacji zaległości wobec gminy,
 - błędy rachunkowe w sprawozdaniu opisowym.
- 5) w opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego:
- niewskazanie źródła pokrycia dla części kwoty deficytu,
 - wskazanie nadwyżki z lat ubiegłych jako źródła pokrycia części deficytu, co pozostawało w sprzeczności z rocznym sprawozdaniem budżetowym Rb-NDS.
- 6) w opiniach o wnioskach komisji rewizyjnych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego:
- brak podstaw do stwierdzenia, że wniosek o udzielenie absolutorium z tytułu właściwego wykonania budżetu jest powiązany merytorycznie z treścią ustaleń komisji zawartych w opinii o wykonaniu budżetu,
 - sformułowanie wniosku w oparciu o kryteria niezwiązane z wykonaniem budżetu.

Odwołania od opinii składów orzekających do Kolegium Izby

W latach 2000–2004 wniesiono 4 odwołania od opinii składów orzekających, z tego:

- w 2002 roku – 2 odwołania (jedno od opinii o przedłożonym projekcie budżetu, jedno od opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu),

- w 2003 roku – 1 odwołanie od opinii o rocznym sprawozdaniu z wykonania budżetu,
- w 2004 roku – 1 odwołanie od opinii o przedłożonym projekcie budżetu.

W wyniku rozpatrzenia przez Kolegium Izby odwołań od opinii składów orzekających w 2 przypadkach uwzględniono podnoszone w odwołaniach zarzuty, w 1 przypadku uwzględniono podnoszone zarzuty w części, a 1 przypadku Kolegium Izby uznało, że odwołanie zostało wniesione z uchybieniem terminu przewidzianego dla jego wniesienia w art. 20 ust. 1 ustawy o *regionalnych izbach obrachunkowych*.

Opracowały:
MAŁGORZATA KRZANICKA
DARIA KAŁAT

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez RIO Rzeszów w 2000 roku Tabela 1

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego						
		Ogółem w 2000 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:				
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	budżetu	204		152	52	6	17	29	29	
2	zmian budżetu	3 552	1 894	3 386	166	47	47	46	40	6
3	absolutorium dla zarządu:	186		179	7	2	5			
	- w sprawie udzielenia	182		177	5	2	3			
	- w sprawie nieudzielenia	4		2	2		2			
4	procedury uchwalania budżetu	18		13	5		1	4	1	3
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	819	819	771	48	7	23	16	9	7
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	5		3	2		1	1	1	
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	345	9	293	52		23	29	1	28
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	108		87	21		10	11		11
9	udzielania poręczeń majątkowych	11		6	5			5		5
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	29		27	2		1	1	1	
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	64		59	5		3	2		2
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	2		2						
13	podatków i opłat lokalnych	1 165		805	360		156	204	134	70
14	pozostałych spraw finansowych	676	143	569	107		42	65	17	48
	Ogółem	7 184	2 865	6 352	832	62	329	413	233	180

Z ogółu 832 przebadanych przez RIO w 2000 r. uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa - 28 dotyczyło roku 1999, w tym: spośród 166 uchwał i zarządzeń dotyczących zmian budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 26 dotyczyło roku 1999 spośród 48 uchwał zarządów i zarządzeń dotyczących układów wykonawczych do budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 2 dotyczyły roku 1999.

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez RIO Rzeszów w 2001 roku

Tabela 2

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego						
		Ogółem w 2001 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:				
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	z tego:	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	budżetu	186		150	36	11	12	13	13	
2	zmian budżetu	3 655	2 019	3 341	314	134	58	97	84	13
3	absolutorium dla zarządu:	187		176	11	9		2	1	1
	- w sprawie udzielenia	184		174	10	9		1	1	
	- w sprawie nieudzielenia	3		2	1			1		1
4	procedury uchwalania budżetu	19		17	2		2			
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	666	666	609	57	19	18	12	11	1
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	14		13	1		1			
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	433	18	364	69		29	40	5	35
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	96		86	10	1	2	7	1	6
9	udzielania poręczeń majątkowych	6		6						
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	73		51	22		12	10	1	9
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	45		39	6		2	4		4
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	4		4						
13	podatków i opłat lokalnych	1 694		1 331	363	17	85	261	151	110
14	pozostałych spraw finansowych	335		293	42	16	5	21	5	16
	Ogółem	7 413	2 703	6 480	933	207	226	467	272	195

Z ogółu 933 przebadanych przez RIO w 2001 r. uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa - 33 dotyczyło roku 2000, w tym:

spośród 314 uchwał i zarządzeń dotyczących zmian budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 25 dotyczyło roku 2000

spośród 57 uchwał zarządów i zarządzeń dotyczących układów wykonawczych do budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 8 dotyczyło roku 2000.

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez RIO Rzeszów w 2002 roku

Tabela 3

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego						
		Ogółem w 2002 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:			z tego:	
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	budżetu	184		130	54	5	10	39	39	
2	zmian budżetu	4 299	2 431	4 116	183	36	60	71	51	20
3	absolutorium dla zarządu:	186		169	17	8	2	7	2	5
	- w sprawie udzielenia	181		167	14	7	2	5	2	3
	- w sprawie nieudzielenia	5		2	3	1		2		2
4	procedury uchwalania budżetu	11		8	3			3	1	2
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	663	663	619	44	10	26	7	3	4
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	10		7	3		1	2	2	
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	307	9	277	30		14	16	2	14
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granice ustaloną corocznie przez radę	208	1	175	33		8	25	4	21
9	udzielania poręczeń majątkowych	19	2	14	5		2	3		3
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	70	3	62	8		4	4		4
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	11		9	2			2	1	1
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	39		39						
13	podatków i opłat lokalnych	1 269		1 162	107	1	33	73	41	32
14	pozostałych spraw finansowych	209	89	184	25	6	2	12	2	10
	Ogółem	7 485	3 198	6 971	514	66	162	264	148	116

Z ogółu 514 przebadanych przez RIO w 2002 r. uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa - 22 dotyczyły roku 2001, w tym: spośród 183 uchwał i zarządzeń dotyczących zmian budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 16 dotyczyło roku 2001 spośród 44 uchwał zarządów i zarządzeń dotyczących układów wykonawczych do budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 1 dotyczyła roku 2001 spośród 25 uchwał i zarządzeń dotyczących pozostałych spraw finansowych podjętych z naruszeniem prawa - 5 dotyczyło roku 2001.

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez RIO Rzeszów w 2003 roku Tabela 4

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego						
		Ogółem w 2003 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:				
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	budżetu	187	0	145	42	5	15	21	21	0
2	zmian budżetu	4 510	2 539	4 372	138	11	58	47	35	12
3	absolutorium dla zarządu:	186	0	184	2	2	0	0	0	0
	- w sprawie udzielenia	184	0	183	1	1	0	0	0	0
	- w sprawie nieudzielenia	2	0	1	1	1	0	0	0	0
4	procedury uchwalania budżetu	19	0	12	7	0	0	7	6	1
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	697	696	679	18	1	12	4	3	1
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	4	0	4	0	0	0	0	0	0
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	442	8	418	24	0	13	11	0	11
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	204	0	184	20	0	5	15	7	8
9	udzielania poręczeń majątkowych	30	2	24	6	0	3	3	0	3
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	62	0	55	7	0	4	3	0	3
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	5	0	3	2	0	2	0	0	0
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	48	14	47	1	0	0	1	0	1
13	podatków i opłat lokalnych	1 112	0	987	125	0	43	82	30	52
14	pozostałych spraw finansowych	203	29	194	9	2	2	5	2	3
	Ogółem	7 709	3 288	7 308	401	23	157	197	102	95

Z ogółu 401 przebadanych przez RIO w 2003 r. uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa - 24 dotyczyły roku 2002, w tym:
 spośród 138 uchwał i zarządzeń dotyczących zmian budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 22 dotyczyły roku 2002
 spośród 18 uchwał zarządów i zarządzeń dotyczących układów wykonawczych do budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 1 dotyczyła roku 2002
 spośród 42 uchwał budżetowych podjętych z naruszeniem prawa - 1 dotyczyła budżetu roku 2002.

Informacja o uchwałach i zarządzeniach organów jednostek samorządu terytorialnego i związków międzygminnych zbadanych przez RIO Rzeszów w 2004 roku

Tabela 5

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń		Wyniki badania nadzorczego						
		Ogółem w 2004 r.	w tym: uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:			z tego:	
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	nieważne w części	nieważne w całości
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	budżetu	188		154	34	6	24	4	4	
2	zmian budżetu	4 810	1 503	4 624	186	32	85	44	24	20
3	absolutorium dla zarządu:	183		178	5	5		0		
	- w sprawie udzielenia	181		176	5	5		0		
	- w sprawie nieudzielenia	2		2	0			0		
4	procedury uchwalania budżetu	18		14	4			4	3	1
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	616	611	581	35	4	13	13	4	9
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	8		8	0			0		
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	552		527	25		14	11		11
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	258		242	16		4	12	2	10
9	udzielania poręczeń majątkowych	22		21	1			1		1
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	116		97	19		4	15	9	6
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	54		46	8		4	4	1	3
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	27		26	1		1	0		
13	podatków i opłat lokalnych	888		808	80	2	22	56	24	32
14	pozostałych spraw finansowych	236	21	215	21	6	9	6	5	1
	Ogółem	7 976	2 135	7 541	435	55	180	170	76	94

Z ogółu 435 przebadanych przez RIO w 2004 r. uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa - 30 dotyczyło roku 2003, w tym: spośród 186 uchwał i zarządzeń dotyczących zmian budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 25 dotyczyło roku 2003 spośród 35 uchwał zarządów i zarządzeń dotyczących układów wykonawczych do budżetu podjętych z naruszeniem prawa - 5 dotyczyło roku 2003.

Wyniki badania nadzorczego aktów prawnych podejmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych w latach 2000-2004

Tabela 6

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń							Wyniki badania nadzorczego											
		Ogółem	w tym:			z naruszeniem prawa	% ogółu	z tego:												
			% ogółu	uchwał zarządów i zarządzeń organów wyk.	% ogółu			bez naruszenia prawa	% ogółu	z naruszeniem prawa	% ogółu	wszczęte postępowania umorzono	% ogółu	nieważne	% ogółu	nieważne w części	% ogółu	nieważne w całości	% ogółu	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
1	budżetu	949	2,51			731	2,11	218	7,00	33	7,99	78	7,40	106	7,02	106	12,76			
2	zmian budżetu	20 826	55,14	10 386	73,20	19 839	57,25	987	31,69	260	62,95	308	29,22	305	20,19	234	28,16	71	10,44	
3	absolutorium dla zarządu:	928	2,46			886	2,56	42	1,35	26	6,30	7	0,66	9	0,60	3	0,36	6	0,88	
	- w sprawie udzielenia	912	2,41			877	2,53	35	1,12	24	5,81	5	0,47	6	0,40	3	0,36	3	0,44	
	- w sprawie nieudzielenia	16	0,04			9	0,03	7	0,22	2	0,48	2	0,19	3	0,20			3	0,44	
4	procedury uchwalania budżetu	85	0,23			64	0,18	21	0,67			3	0,28	18	1,19	11	1,32	7	1,03	
5	układu wykonawczego budżetu j.s.t.	3 461	9,16	3 455	24,35	3 259	9,40	202	6,48	41	9,93	92	8,73	52	3,44	30	3,61	22	3,24	
6	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez zarząd	41	0,11			35	0,10	6	0,19			3	0,28	3	0,20	3	0,36			
7	zaciągania pożyczek i kredytów długoterminowych	2 079	5,50	44	0,31	1 879	5,42	200	6,42			93	8,82	107	7,08	8	0,96	99	14,56	
8	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę	874	2,31	1	0,01	774	2,23	100	3,21	1	0,24	29	2,75	70	4,63	14	1,68	56	8,24	
9	udzielania poręczeń majątkowych	88	0,23	4	0,03	71	0,20	17	0,55			5	0,47	12	0,79			12	1,76	
10	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji dla jednostek organizacyjnych j.s.t.	350	0,93	3	0,02	292	0,84	58	1,86			25	2,37	33	2,18	11	1,32	22	3,24	
11	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niepublicznych	179	0,47			156	0,45	23	0,74			11	1,04	12	0,79	2	0,24	10	1,47	
12	uchwalania planu przychodów i wydatków funduszy celowych	120	0,32	14	0,10	118	0,34	2	0,06			1	0,09	1	0,07			1	0,15	
13	podatków i opłat lokalnych	6 128	16,23			5 093	14,70	1 035	33,23	20	4,84	339	32,16	676	44,74	380	45,73	296	43,53	
14	pozostałych spraw finansowych	1 659	4,39	282	1,99	1 455	4,20	204	6,55	30	7,26	60	5,69	109	7,21	31	3,73	78	11,47	
	Ogółem	37 767	100,00	14 189	100,00	34 652	100,00	3 115	100,00	413	100,00	1054	100,00	1 511	100,00	831	100,00	680	100,00	

W kolumnie dotyczącej uchwał i zarządzeń podjętych z naruszeniem prawa uwzględniono akty prawne, których rozstrzygnięcie nastąpiło w kolejnym roku budżetowym.

3.5	związki międzygminne		36	33	91,67	3	8,33		2	5,56	1	2,78		1	2,78

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
4	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem	2003	7 709	7 308	94,8	401	5,20	23	0,30	157	2,04	197	2,56	102	1,32	95	1,23	
z tego:																		
4.1	gminy		6 144	5 790	94,24	354	5,76	20	0,33	138	2,25	179	2,91	93	1,51	86	1,40	
4.2	powiaty		976	943	96,62	33	3,38			16	1,64	14	1,43	6	0,61	8	0,82	
4.3	miasta na prawach powiatu		444	433	97,52	11	2,48	2	0,45	3	0,68	3	0,68	2	0,45	1	0,23	
4.4	województwo		115	113	98,26	2	1,74	1	0,87			1		1				
4.5	związki międzygminne	30	29	96,67	1	3,33												
5	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem	2004	7 976	7 541	94,55	435	5,45	55	0,69	180	2,26	170	2,13	76	0,95	94	1,18	
z tego:																		
5.1	gminy		6 408	6 029	94,09	379	5,91	49	0,76	161	2,51	150	2,34	70	1,09	80	1,25	
5.2	powiaty		945	914	96,72	31	3,28	2	0,21	12	1,27	9	0,95	1	0,11	8	0,85	
5.3	miasta na prawach powiatu		461	443	96,1	18	3,90	2	0,43	6	1,30	7	1,52	5	1,08	2	0,43	
5.4	województwo		126	124	98,41	2	1,59					2	1,59			2	1,59	
5.5	związki międzygminne	36	31	86,11	5	13,89	2	5,56	1	2,78	2	5,56			2	5,56		
6	ogółem lata 2000-2004		37 767	34 652	91,75	3 115	8,25	413	1,09	1 054	2,79	1 511	4,00	831	2,20	680	1,80	
z tego:																		
6.1	gminy		30 222	27 521	91,06	2 701	8,94	317	1,05	928	3,07	1 351	4,47	758	2,51	593	1,96	
6.2	powiaty		4 775	4 560	95,5	215	4,50	23	0,48	87	1,82	82	1,72	40	0,84	42	0,88	
6.3	miasta na prawach powiatu		2 127	1 954	91,87	173	8,13	62	2,91	34	1,60	69	3,24	30	1,41	39	1,83	
6.4	województwo		467	462	98,93	5	1,07	2	0,43	0	0,00	3	0,64	1	0,21	2	0,43	
6.5	związki międzygminne		176	155	88,07	21	11,93	9	5,11	5	2,84	6	3,41	2	1,14	4	2,27	

dot. 2000 roku: spośród 832 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2000 r. - 28 uchwał dotyczyło 1999 r., (z tego: 2 - uchwały organów powiatów, 26 - organów gmin),

dot. 2001 roku: spośród 933 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2001 r. - 33 uchwały dotyczyły 2000 r., (z tego: 10 - uchwały organów powiatów, 21 - organów gmin i 2 - organów miast na prawach powiatu),

dot. 2002 roku: spośród 514 uchwał podjętych z naruszeniem prawa, a zbadanych w 2002 r. - 22 uchwały dotyczyły 2001 r., (z tego: 2 - uchwały organów powiatów i 20 - organów gmin),

dot. 2003 roku: spośród 401 uchwał podjętych z naruszeniem prawa, a zbadanych w 2003 r. - 24 uchwały dotyczyły 2002 r., (z tego: 3 - uchwały organów powiatów, 17 - organów gmin, 3 - uchwały organów miast na prawach powiatu i 1 - związku międzygminnego),

dot. 2004 roku: spośród 435 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2004 r. - 30 uchwał dotyczyło 2003 r., (z tego: 8 - uchwały organów powiatów, 19 - organów gmin i 3 - organów miast na prawach powiatu).

Wyniki badania nadzorczego uchwał budżetowych organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych w latach 2000-2004

Tabela 8

L.p.	Wyszczególnienie:	LATA	Wyniki postępowania nadzorczego														
			Liczba zbadanych uchwał i zarządzeń (kol.5+7)	bez naruszenia prawa	5 : 4 %	z naruszeniem prawa (kol.9+11+13)	7 : 4 %	z tego:									
								z nieistotnym naruszeniem prawa	9 : 4 %	wszczęte postępowania umorzono	11 : 4 %	nieważne (kol.15+17)	13 : 4 %	z tego:			
														nieważne w części	15 : 4 %	nieważne w całości	17 : 4 %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem		204	152	74,51	52	25,49	6	8,05	17	8,33	29	14,22	29	14,22	180	88,24
	z tego:																
1.1	gminy	2000	172	125	72,67	47	27,33	5	6,88	16	9,30	26	15,12	26	15,12		
1.2	powiaty		20	19	95,00	1	5,00					1	5,00	1	5,00		
1.3	miasta na prawach powiatu		4	2	50,00	2	50,00			1	25,00	1	25,00	1	25,00		
1.4	województwo		2	2	100,00												
1.5	związki międzygminne		6	4	66,67	2	33,33	1	1,50			1	16,67	1	16,67		
2	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem		186	150	80,65	36	19,35	11	13,64	12	6,45	13	6,99	13	6,99	195	104,84
	z tego:																
2.1	gminy	2001	157	128	81,53	29	18,47	8	9,81	12	7,64	9	5,73	9	5,73		
2.2	powiaty		18	15	83,33	3	16,67	1	1,20			2	11,11	2	11,11		
2.3	miasta na prawach powiatu		4	2	50,00	2	50,00					2	50,00	2	50,00		
2.4	województwo		1	1	100,00												
2.5	związki międzygminne		6	4	66,67	2	33,33	2	3,00								
3	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem		184	130	70,65	54	29,35	5	7,08	10	5,43	39	21,20	39	21,20		
	z tego:																
3.1	gminy	2002	154	107	69,48	47	30,52	5	7,20	8	5,19	34	22,08	34	22,08		
3.2	powiaty		21	16	76,19	5	23,81			1	4,76	4	19,05	4	19,05		
3.3	miasta na prawach powiatu		4	3	75,00	1	25,00					1	25,00	1	25,00		
3.4	województwo		1														
3.5	związki międzygminne		4	3	75,00	1	25,00			1	25,00						

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
4	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem		187	145	77,54	42	22,46	5	6,45	15	8,02	21	11,23	21	11,23		
z tego:																	
4.1	gminy	2003	154	119	77,27	35	22,73	5	6,47	11	7,14	19	12,34	19	12,34		
4.2	powiaty		21	17	80,95	4	19,05			2	9,52	2	9,52	2	9,52		
4.3	miasta na prawach powiatu		4	2	50,00	2	50,00										
4.4	województwo		1	1	100,00												
4.5	związki międzygminne		7	6	85,71	1	14,29										
5	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem		188	154	81,91	34	18,09	6	7,32	24	12,77	4	2,13	4	2,13		
z tego:																	
5.1	gminy	2004	155	127	81,94	28	18,06	6	7,32	19	12,26	3	1,94	3	1,94		
5.2	powiaty		21	19	90,48	2	9,52			2	9,52						
5.3	miasta na prawach powiatu		4	1	25,00	3	75,00			2	50,00	1	25,00	1	25,00		
5.4	województwo		1	1	100,00												
5.5	związki międzygminne		7	6	85,71	1	14,29			1	14,29						
6	ogółem lata 2000-2004		949	731	77,03	218	22,97	33	42,84	78	8,22	106	11,17	106	11,17	375	39,52
z tego:																	
6.1	gminy		792	606	76,52	186	23,48	29	37,90	66	8,33	91	11,49	91	11,49		
6.2	powiaty		101	86	85,15	15	14,85	1	1,17	5	4,95	9	8,91	9	8,91		
6.3	miasta na prawach powiatu		20	10	50,00	10	50,00			3	15,00	5	25,00	5	25,00		
6.4	województwo		6	5	83,33												
6.5	związki międzygminne		30	23	76,67	7	23,33	3	3,91	2	6,67	1	3,33	1	3,33		

dot. 2003 r.: spośród 42 uchwał budżetowych podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2003 r. - 1 uchwała dotyczyła budżetu roku 2002.

3.5	związki międzygminne		16	15	93,75	1	6,25			1	6,25					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
4	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem	2003	4 510	4 372	96,94	138	3,06	11	0,24	58	1,29	47	1,04	35	0,78	12	0,27	
z tego:																		
4.1	gminy		3 443	3 323	96,51	120	3,49	11	0,32	53	1,54	40	1,16	31	0,90	9	0,26	
4.2	powiaty		642	629	97,98	13	2,02			4	0,62	6	0,93	3	0,47	3	0,47	
4.3	miasta na prawach powiatu		325	321	98,77	4	1,23			1	0,31							
4.4	województwo		90	89	98,89	1	1,11					1	1,11	1	1,11			
4.5	związki międzygminne	10	10	100,00														
5	liczba uchwał i zarządzeń, które wpłynęły do organu nadzoru - ogółem	2004	4 810	4 624	96,13	186	3,87	32	0,67	85	1,77	44	0,91	24	0,50	20	0,42	
z tego:																		
5.1	gminy		3 723	3 563	95,70	160	4,30	28	0,75	78	2,10	37	0,99	21	0,56	16	0,43	
5.2	powiaty		631	615	97,46	16	2,54	2	0,32	5	0,79	4	0,63	1	0,16	3	0,48	
5.3	miasta na prawach powiatu		341	333	97,65	8	2,35	1	0,29	2	0,59	2	0,59	2	0,59			
5.4	województwo		102	101	99,02	1	0,98					1	0,98				1	0,98
5.5	związki międzygminne	13	12	92,31	1	7,69	1	7,69										
6	ogółem lata 2000-2004	20 826	19 839	95,26	987	4,74	260	1,25	308	1,48	305	1,46	234	1,12	71	0,34		
z tego:																		
6.1	gminy	15 746	14 966	95,05	780	4,95	183	1,16	254	1,61	252	1,60	201	1,28	51	0,32		
6.2	powiaty	3 099	2 985	96,32	114	3,68	18	0,58	42	1,36	39	1,26	21	0,68	18	0,58		
6.3	miasta na prawach powiatu	1 541	1 455	94,42	86	5,58	56	3,63	10	0,65	12	0,78	11	0,71	1	0,06		
6.4	województwo	365	362	99,18	3	0,82	1	0,27			2	0,55			1	0,27		
6.5	związki międzygminne	75	71	94,67	4	5,33	2	2,67	2	2,67								

dot. 2000 roku: spośród 166 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2000 r. - 26 uchwał organów gmin dotyczyło 1999 r.,

dot. 2001 roku: spośród 314 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2001 r. - 25 uchwał dotyczyło 2000 r., (z tego: 5 - uchwały organów powiatów, 18 - organów gmin i 2 - organów miast na prawach powiatu),

dot. 2002 roku: spośród 183 uchwał podjętych z naruszeniem prawa, a zbadanych w 2002 r. - 16 uchwał dotyczyło 2001 r., (z tego: 2 - uchwały organów powiatów i 14 - organów gmin),

dot. 2003 roku: spośród 138 uchwał podjętych z naruszeniem prawa, a zbadanych w 2003 r. - 22 uchwały dotyczyły 2002 r., (z tego: 3 - uchwały organów powiatów, 16 - organów gmin i 3 - uchwały organów miast na prawach powiatu),

dot. 2004 roku: spośród 186 uchwał podjętych z naruszeniem prawa a zbadanych w 2004 r. - 25 uchwał dotyczyło 2003 r., (z tego: 5 - uchwały organów powiatów, 17 - organów gmin i 3 - organów miast na prawach powiatu).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	2001 - ogółem	187	176	94,12		11	5,88	9	4,81			2	1,07	1	0,53	1	0,53
2.	z tego: - udzielenie	184	174	94,57		10	5,43	9	4,89			1	0,54	1	0,54		
	- nieudzielenie	3	2	66,67		1	33,33					1	33,33			1	33,33
	<i>z tego :</i>																
	<i>gminy</i>																
	- ogółem	156	147	94,23		9	5,77	8	5,13			1	0,64			1	0,64
	z tego: - udzielenie	154	146	94,81		8	5,19	8	5,19								
	- nieudzielenie	2	1	50,00		1	50,00					1	50,00			1	50,00
	<i>powiaty</i>																
	- ogółem	20	20	100,00													
	z tego: - udzielenie	19	19	100,00													
	- nieudzielenie	1	1	100,00													
	<i>miasta na prawach powiatu</i>																
	- ogółem	4	4	100,00													
	z tego: - udzielenie	4	4	100,00													
	- nieudzielenie																
	<i>samorządy województw</i>																
	- ogółem	1	1	100,00													
	z tego: - udzielenie	1	1	100,00													
	- nieudzielenie																
	<i>związki międzygminne</i>																
	- ogółem	6	4	66,67		2	33,33	1	16,67			1	16,67	1	16,67		
	z tego: - udzielenie	6	4	66,67		2	33,33	1	16,67			1	16,67	1	16,67		
	- nieudzielenie																
	2002 - ogółem	186	169	90,86		17	9,14	8	4,30	2	1,08	7	3,76	2	1,08	5	2,69
3.	z tego: - udzielenie	181	167	92,27		14	7,73	7	3,87	2	1,10	5	2,76	2	1,10	3	1,66
	- nieudzielenie	5	2	40,00		3	60,00	1	20,00			2	40,00			2	40,00
	<i>z tego :</i>																
	<i>gminy</i>																
	- ogółem	157	142	90,45		15	9,55	7	4,46	2	1,27	6	3,82	2	1,27	4	2,55
	z tego: - udzielenie	153	140	91,50		13	8,50	6	3,92	2	1,31	5	3,27	2	1,31	3	1,96
	- nieudzielenie	4	2	50,00		2	50,00	1	25,00			1	25,00			1	25,00
	<i>powiaty</i>																
	- ogółem	19	18	94,74		1	5,26					1	5,26			1	5,26
	z tego: - udzielenie	18	18	100,00													
	- nieudzielenie	1				1	100,00					1	100,00			1	100,00

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	2004 - ogółem	183	178	97,27	5	2,73	5	2,73								
5.	z tego: - udzielenie	181	176	97,24	5	2,76	5	2,76								
	- nieudzielenie	2	2	100,00												
z tego :																
<i>gminy</i>																
	- ogółem	151	146	96,69	5	3,31	5	3,31								
	z tego: - udzielenie	150	145	96,67	5	3,33	5	3,33								
	- nieudzielenie	1	1	100,00												
<i>powiaty</i>																
	- ogółem	21	21	100,00												
	z tego: - udzielenie	21	21	100,00												
	- nieudzielenie															
<i>miasta na prawach powiatu</i>																
	- ogółem	4	4	100,00												
	z tego: - udzielenie	4	4	100,00												
	- nieudzielenie															
<i>samorządy województw</i>																
	- ogółem	1	1	100,00												
	z tego: - udzielenie															
	- nieudzielenie	1	1	100,00												
<i>związki międzygminne</i>																
	- ogółem	6	6	100,00												
	z tego: - udzielenie	6	6	100,00												
	- nieudzielenie															
6.	2000 - 2004 - ogółem	928	886	95,47	42	4,53	26	2,80	7	0,75	9		3		6	
	z tego: - udzielenie	912	876	96,05	35	3,84	24	2,63	5	0,55	6		3		3	
	- nieudzielenie	16	9	56,25	7	43,75	2	12,50	2	12,50	3		0		3	
z tego :																
<i>gminy</i>																
	- ogółem	774	741	95,74	33	4,26	21	2,71	5	0,65	7		2		5	
	z tego: - udzielenie	763	734	96,20	29	3,80	20	2,62	4	0,52	5		2		3	
	- nieudzielenie	11	7	63,64	4	36,36	1	9,09	1	9,09	2				2	
<i>powiaty</i>																
	- ogółem	101	99	98,02	2	1,98			1	0,99	1				1	
	z tego: - udzielenie	98	98	100,00												
	- nieudzielenie	3	1		2				1		1				1	

Skargi do NSA i WSA 2000-2004

Tabela 11

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	ogółem	2000	2001	2002	2003	2004
1	2	3	4	5	6	7	8
I.	Liczba skarg skierowanych do NSA/WSA	57	16	14	13	10	4
	1. Liczba skarg na uchwały kolegiów izb skierowane do NSA przez j.s.t.	55	16	14	13	9	3
	a) liczba wydanych przez NSA/WSA orzeczeń:	51	12	14	13	9	3
	- oddalających skargi jednostek samorządu terytorialnego	34	7	9	11	6	1
	- uchylających rozstrzygnięcia nadzorcze kolegium	13	5	4	2	1	1
	- umorzenie postępowania	2		1		1	
	- inne rozstrzygnięcia (odrzucenie skargi)	2				1	1
	b) liczba spraw nierozpatrzonych przez NSA/WSA do 31 grudnia	4	4				
	2. Liczba uchwał organów j.s.t. zaskarżonych przez izby do NSA/WSA	1					1
	a) liczba wydanych przez NSA/WSA orzeczeń	1				1	
	- oddalających skargę RIO,	0					
	- stwierdzających nieważność uchwały organu j.s.t.	1				1	
	- umorzenie postępowania	0					
	- inne rozstrzygnięcia (odrzucenie skargi)	0					
	b) liczba spraw nierozpatrzonych przez NSA/WSA do 31 grudnia	1					1

Lp.	OPINIE W SPRAWIE	Liczba wydanych opinii			
		Razem	Charakter wydanych opinii		
			pozytywne	pozytywne z uwagami	negatywne
1	2	3	4	5	6
1	2000 rok - ogółem	923	607	281	35
1.1	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	206	202		4
1.2	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	146	13	133	
1.3	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	185	90	94	19
1.4	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	186	119	62	5
1.5	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	186	177	2	7
1.6	zamiaru emisji papierów wartościowych	3	3		
1.7	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	10	10		
1.8	możliwości przesunięcia spłaty zobowiązań gminy wobec banku z umów kredytu oraz faktorowania należności	1	1		
z tego:					
gminy	2000 rok - gminy	769	511	233	25
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	170	167		3
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	118	7	111	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	156	75	69	12
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	156	101	51	4
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	157	149	2	6
	zamiaru emisji papierów wartościowych	2	2		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	9	9		
	możliwości przesunięcia spłaty zobowiązań gminy wobec banku z umów kredytu oraz faktorowania należności	1	1		
powiaty	2000 rok - powiaty	102	67	30	5
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	22	21		1
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	19	5	14	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	20	6	10	4
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	20	14	6	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	20	20		
	zamiaru emisji papierów wartościowych	1	1		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego				

1	2	3	4	5	6
miasta na prawach powiatu	2000 rok - miasta na prawach powiatu	27	20	7	
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	13	13		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	2		2	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	1	3	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	4	2	2	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	4	4		
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego				
województwo samorządowe	2000 rok - województwo samorządowe	5	2	3	
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	1	1		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	1		1	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	1		1	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	1		1	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	1	1		
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego				
związki międzygminne	2000 rok - związki międzygminne	20	7	8	5
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	6	1	5	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4		1	3
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	5	2	2	1
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	4	3		1
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	1	1		
2	2001 rok - ogółem	1087	778	299	10
2.1	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	239	236	2	1
2.2	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	178	22	155	1
2.3	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	195	117	74	4
2.4	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	189	122	67	
2.5	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	192	189	1	2
2.6	zamiaru emisji papierów wartościowych	9	9		
2.7	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	85	83		2

1	2	3	4	5	6
	z tego:				
	2001 rok - gminy	920	652	260	8
gminy	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	207	204	2	1
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.,	151	16	134	1
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	165	96	66	3
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej przekazanych ustawowo	159	102	57	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	162	160	1	1
	zamiaru emisji papierów wartościowych	2	2		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	74	72		2
	2001 rok - powiaty	115	88	27	
powiaty	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	19	19		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	19	5	14	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	21	16	5	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej przekazanych ustawowo	20	12	8	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	21	21		
	zamiaru emisji papierów wartościowych	6	6		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	9	9		
	2001 rok - miasta na prawach powiatu	29	22	7	
miasta na prawach powiatu	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	12	12		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	4	1	3	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	2	2	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	4	2	2	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	3	3		
	zamiaru emisji papierów wartościowych	1	1		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	1	1		
	2001 rok - województwo samorządowe	4	4		
województwo samorządowe	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	1	1		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.				
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	1	1		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	1	1		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	1	1		
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego				

1	2	3	4	5	6
	2001 rok - związki międzygminne	19	12	5	2
związki międzygminne	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	4		4	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	2	1	1
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. wraz z odrębnymi sprawozdaniami z wykonania planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej, przekazanych ustawowo	5	5		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolorium	5	4		1
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	1	1		
	3	2002 rok - ogółem	1064	777	280
3.1	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	179	175	2	2
3.2	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	176	16	159	1
3.3	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	185	115	69	1
3.4	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	186	137	48	1
3.5	wniosków komisji rewizyjnych o absolorium	185	184		1
3.6	zamiaru emisji papierów wartościowych	7	7		
3.7	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	99	97	2	
3.8	prognozy kształtowania się długu publicznego	47	46		1
z tego:					
gminy	2002 rok - gminy	884	630	248	6
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	143	141		2
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	155	11	143	1
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	155	94	61	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	156	113	42	1
	wniosków komisji rewizyjnych o absolorium	156	155		1
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	83	81	2	
	prognozy kształtowania się długu publicznego	36	35		1
	2002 rok - powiaty	124	100	24	
powiaty	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	26	24	2	
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	14	2	12	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	21	15	6	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	20	16	4	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolorium	19	19		
	zamiaru emisji papierów wartościowych	6	6		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	12	12		
	prognozy kształtowania się długu publicznego	6	6		
		2002 rok - miasta na prawach powiatów	29	25	4
miasta na prawach powiatu	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	9	9		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	3	1	2	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	2	2	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	4	4		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolorium	4	4		
	zamiaru emisji papierów wartościowych	1	1		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	2	2		
	prognozy kształtowania się długu publicznego	2	2		

1	2	3	4	5	6
województwo samorządowe	2002 rok - województwo samorządowe	9	9		
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	1	1		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	1	1		
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	1	1		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	1	1		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	1	1		
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	1	1		
	prognozy kształtowania się długu publicznego	3	3		
		2002 rok - związki międzygminne	18	13	4
związki międzygminne	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	3	1	2	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	3		1
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	5	3	2	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	5	5		
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego	1	1		
	prognozy kształtowania się długu publicznego				
4	2003 rok - ogółem	1230	981	245	4
4.1	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	271	260	10	1
4.2	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	137	10	125	2
4.3	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	185	133	51	1
4.4	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	187	133	54	
4.5	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	187	184	3	
4.6	zamiaru emisji papierów wartościowych	2	2		
4.7	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	259	257	2	
4.8	uchwał o nieudzieleniu absolutorium	2	2		
z tego:					
gminy	2003 rok - gminy	1014	800	212	2
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	219	208	10	1
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	112	6	106	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	155	109	45	1
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	155	108	47	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	155	153	2	
	zamiaru emisji papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	217	215	2	
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium	1	1		

1	2	3	4	5	6	
powiaty	2003 rok - powiaty	147	125	22		
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	39	39			
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	14	1	13		
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	21	17	4		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	21	16	5		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	21	21			
	zamiaru emisji papierów wartościowych	1	1			
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	30	30			
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium					
		2003 rok - miasta na prawach powiatu	37	31	6	
miasta na prawach powiatu	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	12	12			
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	5	1	4		
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	3	1		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	4	3	1		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	4	4			
	zamiaru emisji papierów wartościowych	1	1			
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	7	7			
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium					
		2003 rok - województwo samorządowe	8	8		
	województwo samorządowe	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	1	1		
przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.		1	1			
przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze		1	1			
przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.		1	1			
wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium		1	1			
zamiaru emisji papierów wartościowych						
możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego		2	2			
uchwał o nieudzieleniu absolutorium		1	1			
		2003 rok - związki międzygminne	24	17	5	2
związki międzygminne		możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	5	1	2	2	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	3	1		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	6	5	1		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	6	5	1		
	zamiaru emisji papierów wartościowych					
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	3	3			
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium					

1	2	3	4	5	6
5	2004 rok - ogółem	1520	1172	339	9
5.1	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	379	377	1	1
5.2	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	271	34	234	3
5.3	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	186	130	55	1
5.4	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	187	139	47	1
5.5	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	187	185	1	1
5.6	możliwości wykupu papierów wartościowych	4	4		
5.7	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	304	302		2
5.8	uchwał o nieudzieleniu absolutorium	2	1	1	
z tego:					
2004 rok - gminy					
gminy	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	317	315	1	1
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	219	24	192	3
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	155	108	46	1
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	155	118	36	1
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	155	153	1	1
	możliwości wykupu papierów wartościowych	1	1		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	256	254		2
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium	1	1		
	2004 rok - powiaty	190	153	37	
powiaty	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	54	54		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	34	7	27	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	21	16	5	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	21	16	5	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	21	21		
	możliwości wykupu papierów wartościowych	2	2		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	37	37		
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium				
	2004 rok - miasta na prawach powiatów	35	25	10	
miasta na prawach powiatu	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek	8	8		
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	7	1	6	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	4	3	1	
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	4	1	3	
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	4	4		
	możliwości wykupu papierów wartościowych	1	1		
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	7	7		
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium				

1	2	3	4	5	6
	2004 rok - województwo samorządowe	8	6	2	
województwo samorządowe	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
	przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	2	1	1	
	przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	1	1		
	przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	1	1		
	wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	1	1		
	możliwości wykupu papierów wartościowych				
	możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	2	2		
	uchwał o nieudzieleniu absolutorium	1		1	
	2004 rok - związki międzygminne	28	14	14	
	możliwości spłaty kredytów lub pożyczek				
przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia j.s.t.	9	1	8		
przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze	5	2	3		
przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t. i zadań zleconych j.s.t.	6	3	3		
wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium	6	6			
możliwości wykupu papierów wartościowych					
możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego	2	2			
uchwał o nieudzieleniu absolutorium.					

Wyjaśnienia i interpretacje

Pismo Ministerstwa Finansów Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego z 6 kwietnia 2005 roku (Nr ST2-4834-42/2005/1243) w sprawie ujmowania w sprawozdaniach Rb-30 sporządzanych przez zakłady budżetowe operacji związanych z obowiązkiem podatkowym w podatku VAT

Otrzymana przez podatnika kwota dotacji przedmiotowej, o ile podlega opodatkowaniu, stanowi kwotę brutto w rozumieniu art. 29 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku *o podatku od towarów i usług* (DzU nr 54, poz. 535). Oznacza to, że od otrzymanej dotacji należy zapłacić podatek wyliczony według tzw. Rachunku w „stu”.

Otrzymana dotacja powinna być zaksięgowana w kwocie netto na koncie 740 „Dotacje i środki na inwestycje”, a należny podatek VAT, jako zobowiązanie wobec budżetu, na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”.

Przychodem zakładu budżetowego jest kwota netto otrzymanej dotacji i ona podlega wykazaniu w części A. Sprawozdania Rb-30.

Pismo Ministerstwa Finansów Departamentu Rachunkowości z 28 stycznia 2005 roku (Nr DR-3/500-480-1-EK/04/05/1420) w sprawie ujmowania w księgach rachunkowych środków trwałych przekazanych samodzielnym publicznym zakładom opieki zdrowotnej w nieodpłatne użytkowanie przez jednostki samorządu terytorialnego

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej (SPZOZ), jako osoba prawna, jest zobligowany do stosowania przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 roku *o rachunkowości* (DzU 2002 nr 76, poz. 694 ze zm.) z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku *o zakładach opieki zdrowotnej* (DzU nr 91, poz. 408 ze zm.). Biorąc pod uwagę stan prawny obowiązujący od dnia 1 stycznia 2002 roku, należy stwierdzić, iż wszystkie nieruchomości (budynki, budowle oraz grunty) oddane w nieodpłatne użytkowanie SPZOZ przez ich organy założycielskie powinny być wykazywane w ewidencji bilansowej tych jednostek oraz znaleźć odzwierciedlenie w ich funduszu założycielskim. Wynika to bezpośrednio z przepisów ustawy *o zakładach opieki zdrowotnej*, zgodnie z którymi:

- SPZOK gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem Skarbu Państwa lub komunalnym oraz majątkiem własnym (por. art. 53 ust. 1);
- fundusz założycielski SPZOK stanowi wartość wydzielonej zakładowi części mienia państwowego, komunalnego, mienia państwowej uczelni medycznej lub państwowej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych (por. art. 56 ust. 2);
- podmiot, który utworzył SPZOK (organ założycielski) może pozbawić zakład składników przydzielonego lub nabytego mienia w przypadku połączenia lub podziału albo przekształcenia zakładu przeprowadzonych na zasadach określonych w ustawie (por. art. 53a ust. 1);

oraz z następujących przepisów ustawy o *rachunkowości*:

- art. 3 ust. 1 pkt 12, zgodnie z którym do aktywów zalicza się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych;
- art. 10 ust. 3, który stanowi, iż w sprawach nieuregulowanych przepisami ustawy, jednostka może stosować krajowe standardy rachunkowości, a w przypadku braku odpowiedniego standardu krajowego może stosować Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR); (w myśl postanowień zawartych w MSR zasób majątkowy jest kontrolowany przez jednostkę, jeżeli przypadają jej w udziale ryzyko i korzyści (pożytki) z nim związane; dany składnik majątku może spełniać wymogi definicji składnika aktywów nawet wówczas, gdy jednostka nie sprawuje nad nim kontroli z prawnego punktu widzenia, lecz kontroluje korzyści, które osiągnie z tego składnika aktywów (por. m.in. paragraf 57 „Założeń koncepcyjnych sporządzania i prezentacji sprawozdań finansowych KMSR (IASB)” oraz paragraf 9 MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe”).

Definicja funduszu założycielskiego określona w ustawie o zakładach opieki zdrowotnej daje SPZOK prawo do ujmowania w ewidencji księgowej i odnoszenia na zwiększenie tego funduszu wartości wszystkich przekazanych im w nieodpłatne użytkowanie przez organ założycielski nieruchomości. Wykazywanie przedmiotowego mienia jedynie w ewidencji pozabilansowej oznaczałoby, iż jednostki te nie mają prawa naliczania amortyzacji od tych środków trwałych. Należy zauważyć, iż stosownie do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22 grudnia 1998 roku w *sprawie szczególnych zasad rachunku kosztów w publicznych zakładach opieki zdrowotnej* (DzU nr 164, poz. 1194) koszty amortyzacji są wskazane jako jeden z elementów, który należy uwzględnić przy kalkulacji ceny usługi medycznej.

Należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z definicją środków trwałych, zawartą w ustawie o *rachunkowości* (por. art. 3 ust. 1 pkt 15), jednym z kryteriów uznania za środek trwały jest przeznaczenie składnika aktywów na potrzeby jednostki, a zatem używanie do realizacji działalności statutowej jednostki. Budynki i budowle przekazane SPZOK w nieodpłatne użytkowanie są wykorzystywane w ich działalności statutowej i powinny być one ujmowane w ewidencji bilansowej SPZOK, natomiast organ założycielski powinien je ujmować jedynie w ewidencji pozabilansowej.

Pismo Ministerstwa Polityki Społecznej Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej z 7 grudnia 2004 roku (Nr DPS-IV-074-80-5237/MB/04) w sprawie umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu i wysokości wydatków na jego utrzymanie

W ostatnim czasie do Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej napływa korespondencja od powiatowych centrów pomocy rodzinie, która dotyczy trudności związanych z zawieraniem porozumień, o których mowa w art. 86 ust 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o *pomocy społecznej* (DzU nr 64, poz. 593 z późn. zm.).

W celu uniknięcia rozbieżności interpretacyjnych oraz ustalenia jednolitego sposobu postępowania, w przedmiotowej sprawie uprzejmie proszę o przekazanie powiatowym centrom pomocy rodzinie wspólnego stanowiska Ministerstwa Polityki Społecznej i Ministerstwa Finansów w sprawie procedury związanej z zawieraniem porozumień:

W lipcu br. Ministerstwo Finansów przedstawiło interpretację, zgodnie z którą rady powiatów w oparciu o art. 12 pkt 8a powinny podjąć uchwałę dotyczącą zawarcia porozumień w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego. Przyjęcie takiego rozwiązania znacznie utrudniało samorządom powiatowym zawieranie porozumień, co w konsekwencji mogło doprowadzić do opóźnień w przekazywaniu środków finansowych po 1 stycznia 2005 roku.

Ponadto dla potrzeb omawianego problemu przywołany wyżej art. 12 pkt 8a ustawy o *samorządzie powiatowym* nie powinien mieć zastosowania, gdyż powiaty nie przekazują sobie nawzajem do prowadzenia własnego zadania, a jedynie porozumiewają się co do sposobu rozliczania kosztów na utrzymanie dziecka.

Porozumienie, o którym mowa w art. 86 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o *pomocy społecznej*, nie dotyczy przekazania zadania prowadzenia placówki innej jednostce samorządu terytorialnego jako zadania własnego publicznego, lecz w istocie rzeczy dotyczy bądź reguluje zasady pokrywania kosztów utrzymania dziecka w tej placówce opiekuńczo-wychowawczej przez właściwy organ.

Dlatego też proponujemy przyjęcie następującego sposobu postępowania w przedmiotowej sprawie:

- powiat podejmuje uchwałę w sprawie budżetu powiatu w oparciu o art. 12 pkt 5 ustawy o *samorządzie powiatowym*, zabezpieczając środki finansowe należne do przekazania powiatowi właściwemu ze względu na miejsca zamieszkania rodziny zastępczej lub położenie placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- powiaty (starostowie lub z upoważnienia dyrektorzy powiatowych centrów pomocy rodzinie) między sobą zawierają porozumienia dotyczące umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej i pokrywania kosztów z tym związanych w oparciu o art. 86 ust 3 i 4 ustawy o *pomocy społecznej*.

Opracował
WYDZIAŁ INFORMACJI,
ANALIZ I SZKOLEŃ

Skład osobowy RIO w Rzeszowie

Prezes	– <i>Zbigniew K. Wójcik</i>
Zastępca Prezesa	– <i>Anna Trałka</i>
Członkowie Kolegium	– <i>Mirosław Paczocha</i> Koordynator Zespołu w Tarnobrzegu
	– <i>Teresa Wota</i> Koordynator Zespołu w Przemyśle
	– <i>Mariusz Hadel</i> Koordynator Zespołu w Krośnie
	– <i>Halina Bąska</i>
	– <i>Stanisław Biesiadecki</i>
	– <i>Maria Czarnik-Golesz</i>
	– <i>Edyta Gawrońska</i>
	– <i>Józefa Gwizdak</i>
	– <i>Alicja Kalinowska</i>
	– <i>Janusz Mularz</i>
	– <i>Urszula Pisarska</i>
	– <i>Tadeusz Subik</i>
	– <i>Iwona Szymańska</i>
	– <i>Piotr Świątek</i>
	– <i>Waldemar Witalec</i>
Naczelnik Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej	– <i>Jerzy Paśko</i>
Naczelnik Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń	– <i>Małgorzata Krzanicka</i>
Zastępca Naczelnika Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń	– <i>Lucyna Kuśnierz</i>
Kierownik Biura	– <i>Andrzej Dziedzic</i>
Radca Prawny	– <i>Maria Rzucidło</i>

**Regionalna Komisja Orzekająca w Sprawach o Naruszenie Dyscypliny
Finansów Publicznych przy RIO w Rzeszowie**

Przewodniczący – *Anna Trałka*

Zastępca Przewodniczącego – *Iwona Szymańska*

ADRESY

Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie

35-064 Rzeszów, ul. A. Mickiewicza 10
 35-959 Rzeszów 2, skr. poczt 290
 tel.: 017/ 85 900 50, 85 900 51, 85 900 52
 fax: wew. 117
e-mail: sekretariat@rzeszow.rio.gov.pl

Prezes: tel.: 017/ 85 215 25
e-mail: prezes@rzeszow.rio.gov.pl

Zastępca Prezesa: tel.: 017/ 85 215 25
e-mail: viceprezes@rzeszow.rio.gov.pl

Naczelnik Wydziału WIAiS: tel.: 017/ 85 900 47 lub
Z-ca Naczelnika Wydz. WIAiS: tel.: 017/ 85 900 50 wew. 125
e-mail: wias@rzeszow.rio.gov.pl

Naczelnik Wydziału Kontroli: tel.: 017/ 85 900 50 wew. 121
e-mail: wkgf@rzeszow.rio.gov.pl

Biuro Izby: tel.: 017/ 85 215 25 wew. 104
e-mail: biuro@rzeszow.rio.gov.pl

WIAS: tel.: 017/ 85 900 45, 85 900 46
e-mail: rzeszow@rio.gov.pl
e-mail: sprawozdania@rzeszow.rio.gov.pl
 – do przesyłania sprawozdań budżetowych i sprawozdań
 w zakresie państwowego długu publicznego
e-mail: pompubl@rzeszow.rio.gov.pl
 – do przesyłania sprawozdań o pomocy publicznej
e-mail: zal@rzeszow.rio.gov.pl
 – do przesyłania sprawozdań o zaległych należnościach
 przedsiębiorców

Zespół Zamiejscowy w Krośnie

38-400 Krosno, ul. Bieszczadzka 5
tel.: 013/ 43 261 66, 43 642 88
e-mail: krosno@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań budżetowych i sprawozdań
w zakresie państwowego długu publicznego
e-mail: pompubl_krosno@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o pomocy publicznej
e-mail: zal_krosno@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o zaległych należnościach
przedsiębiorców

Zespół Zamiejscowy w Tarnobrzegu

39-400 Tarnobrzeg, ul. Św. Barbary 12
tel.: 015/ 82 330 66, 82 224 56
e-mail: tarnobrzeg@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań budżetowych i sprawozdań
w zakresie państwowego długu publicznego
e-mail: pompubl_tarnobrzeg@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o pomocy publicznej
e-mail: zal_tarnobrzeg@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o zaległych należnościach
przedsiębiorców

Zespół Zamiejscowy w Przemyślu

37-700 Przemyśl, pl. Dominikański 3
tel.: 016/ 67 877 66, 67 857 79
e-mail: przemysl@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań budżetowych i sprawozdań
w zakresie państwowego długu publicznego
e-mail: pompubl_przemysl@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o pomocy publicznej
e-mail: zal_przemysl@rzeszow.rio.gov.pl
– do przesyłania sprawozdań o zaległych należnościach
przedsiębiorców